

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

శనివారం, మార్చి 29, 2008
నాలుగవ సమావేశము, సంపుటము 4 నంబరు 6
సర్వజిత్ నామ సంపత్సర పాల్గొన బ. 7.

SATURDAY, THE 29th MARCH, 2008
FOURTH SESSION, VOLUME 4 , NO.6
9 CHAITRA, 1930 SE

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము
పబ్లిక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. ఉక్కాణాయి
డప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ మహాద్వ జానీ
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ వాసిరెడ్డి. వరద రామారావు
		శ్రీ బి. కులాకర రావు
		డా. రాయపాటి శ్రీనివాస్
		డా. మసౌల వద్దుజ
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుల్సినంద సింగ్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాల కృష్ణయ్
అదనపు కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్ అంజయ్
		శ్రీ డి. శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం.వి.వి. నత్యానందం
		శ్రీ వి. సీతారాములు
		శ్రీ కె.ఎ. నరసింహరాజు
		శ్రీ డి. నర్సింహులు
		శ్రీ పి. సత్యనారాయణ
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె. సుభావ్ చంద్రబోస్
		శ్రీ డి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ ఎ. రాంరెడ్డి
		శ్రీ టి. రాంచందర్
		శ్రీమతి వి. గిరిజాసుందరి
		శ్రీ ఎస్. జయరాం
		శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు
		శ్రీ కె. జగన్నాథరావు
		శ్రీ మహాద్వ జపోరుర్మీన్
		శ్రీమతి ఎ. సాయి లక్ష్మి
		శ్రీ ఎం. నాగురామ్
		శ్రీమతి పి. సుబ్బమ్మ
		శ్రీమతి ఎస్.ఎ. జ్యోతి
		శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ
		శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు
		శ్రీ జి.ఎల్. నరసింహరావు
		శ్రీమతి వి. ప్రభ
		శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమ్మ
మార్గులు	:	శ్రీ కె. సత్యనారాయణ రావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	ఎస్. స్వతంత్ర కుమార్

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

శని వారం, మార్చి 29, 2008

విషయ సూచిక

1. సందేశము :

విషయం: 28.3.2008 ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభచే ఆమోదించబడిన ప్రభుత్వ బిల్లుల గురించి.

2. సక్షతపు గుర్తు గల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానాలు :

3. ప్రకటన :

విషయం: కార్యక్రమ పట్టికలో చేర్పబడని సక్షతపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు మొదలగు వాటి గురించి .

4. ప్రభుత్వ బిల్లులు :

విషయం: 2008, ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్య వినియోగ బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 21).

(ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ఆమోదించిన విధంగా)

2008, ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్య వినియోగ బిల్లు(నెం. 2) (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 22).

(ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ఆమోదించిన విధంగా)

(ఆమోదించబడినవి)

5. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు :

6. 4 వ సమావేశపు గణాంకవివరముల పట్టిక :

(12.2.2008 నుండి 29.3.2008 వరకు)

* * * * *

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసన పరిషత్
శనివారం, తేది 29 మార్చి, 2008
నాలుగు సమావేశపు 24 వ రోజు

.....

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు సమావేశమైనది. మిస్టర్ చైర్మన్ గారు అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు).

* * * * *

సందేశము

28.3.2008 న ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభచే ఆమాదించబడిన ప్రభుత్వ బిల్లుల గురించి

MR. CHAIRMAN: I am to announce the House that I have received the following message from the Speaker of the Hon'ble Legislative Assembly.

This is in accordance with the rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following bills as passed by the Legislative Assembly on 28.3.2008 and signed by me.

1. The Andhra Pradesh Appropriation Bill 2008 (L.A.Bill No. 21 of 2008.)
2. The Andhra Pradesh Appropriation Bill No. 2 of 2008 (L.A.Bill No. 22 of 2008).

సశ్రాతపు గుర్తు గల ప్రశ్నలు - వాగ్రాహ సమాధానాలు
గ్రంథాలయాలలో ఇంటర్వెట్ సౌకర్యం

ప్రశ్న నెం .211 (685)

శ్రీ గిడుగు రుద్ర రాజు:

గౌరవనీయులైన సర్వ శిక్షా అభియాన్, పోర గ్రంథాలయాల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- (అ) రాష్ట్రంలో ఇంటర్వెట్, డిబిటర్ లైబ్రరీ సౌకర్యాలు కలిగిన గ్రంథాలయాల సంఖ్య ఏంత ;
- (ఆ) అన్ని గ్రంథాలయాలకు ఈ సౌకర్యాలను కల్పించేందుకు ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా ;

గౌరవనీయులైన సర్వశిక్షా అభియాన్ శాఖ మంత్రి(శ్రీ యం . హసుమంతరావు)

అ) హైదరాబాదులోని రాష్ట్ర కేంద్ర గ్రంథాలయం, 10 జిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయాలలో ఇంటర్వెట్ సౌకర్యాలను కల్పించడమయింది.

ఆ) 2008-09 సంవత్సర కాలానికి మిగిలిన 13 జిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయాలకు ఇంటర్వెట్ సౌకర్యాలను కల్పించేందుకు ప్రతిపాదించడమయింది. దశల వారిగా మిగిలిన గ్రంథాలయాలకు ఇంటర్వెట్ సౌకర్యాన్ని పర్మించేయడమవుతున్నది.

శ్రీ గడగు రుద్రరాజు: అధ్యక్షా, మారుతున్నటువంటి పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ ఎలక్ట్రోనిక్ యుగంలో జిల్లా గ్రంథాలయాలను గాని, శాఖా గ్రంథాలయాలను గాని డిజిటలైజేషన్ చేయాల్సినటువంటి ఆవశ్యకత ఉంది. నేను మంత్రి గారిని డిజిటలైజేషన్ కోసం అడగడం జరిగింది. అంటే ఇంటర్వెట్ గురించి కూడా అడిగాను. But digitalization of Libraries గురించి వారేమి సమాధానం చెప్పలేదు. మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని అడిగేదేమిటంటే ఈ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు గాని, మెడికల్ కాలేజీలు గాని ప్రతి జిల్లాలోనూ వస్తున్నటువంటి సందర్భంలో పిల్లలకు పుస్తకాలు కొనుక్కోవాలంటే అని చాలా ఖరీదు, అనేక వ్యాయప్రయాసాలకు సంబంధించినటువంటి నిపయం . ఈ ప్రభుత్వం గమక గ్రంథాలయాలను డిజిటలైజేషన్ చేస్తే ఇంటర్వెట్ యాక్సెస్ ద్వారా విలువైనటువంటి పుస్తకాలను గాని, విలువైనటువంటి మరి వాళ్ళ గ్రంథాలను గాని చూడవల్సినటువంటి అవసరం పుంటుంది. కాబట్టి గౌరవ మంత్రి గారు ఈ డిజిటలైజేషన్ కోసం ఏమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారా. తీసుకుంటే ఎప్పటిలోగా తీసుకుంటారని నేను అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా ఈ బ్రిటీష్ సెంట్రల్ లైబ్రరికి గాని, ఇటువంటి అనేకమైనటువంటి లైబ్రరీన్ ఉన్నాయి. వాళ్ళను రోల్ మాడల్ క్రింద తీసుకుని మనం ఈ లైబ్రరీను మరి డిజిటలైజ్ చేస్తే బాగుంటుందనేది నా యొక్క అభిప్రాయం. అదే విధంగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అసలు గ్రంథాలయాల సేవన్ ఎంత వసూలు అవుతుంది. ఏ, ఏ మేరకు స్థానిక సంస్థల నుండి మనకు డబ్బులు వస్తున్నాయి. వచ్చినటువంటి డబ్బులను మరి ఆ యా గ్రంథాలయాలకు మనం కేటాయిన్నున్నామా అనేటటువంటి నిపయాన్ని తెలుపవల్సిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ యం. హసుమంత రాపు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు డిజిటలైజేషన్ గురించి అడిగారు. మనం యూనివర్సిటీ డిజిటల్ లైబ్రరీ ప్రాజెక్టు, అమెరికాలోని కార్ల్ గే మిలన్ విశ్వ విద్యాలయం ఆచార్యులు శ్రీ రాజారెడ్డి గారి సహకారంతో పోర గ్రంథాలయ శాఖ యూనివర్సిటీ డిజిటల్ లైబ్రరీ ప్రాజెక్టుతో కలిసి పనిచేస్తుంది. ప్రోదరాబాదులోనే రాష్ట్ర కేంద్ర గ్రంథాలయం మరియు నగర కేంద్ర గ్రంథాలయంలో రెండు స్కూనింగ్ కేంద్రాలను పోర గ్రంథాలయ శాఖ నిర్వహిస్తుంది పణ్ణుండు స్కూనర్సుతో. అలానే ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం అన్ని వర్గాల ప్రజలకు ఉపయోగపడే 1,44,000 స్కూలరణ పుస్తకాలను డిజిటలైజ్ చేయడం జరిగింది. అలానే ప్రభుత్వ మరియు ప్రఫేటు గ్రంథాలయాలలో copy right చట్టం పరిధిలోని ఇలాంటి పొత పుస్తకాలను గుర్తించడం జరిగింది. 1923 కు ముందు ప్రచురించబడినటువంటి పుస్తకాలను కూడా స్కూనింగ్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు 51,792 పుస్తకాలను స్కూనింగ్ చేయడం, అందు నుండి 37,200 పుస్తకాలను వెబ్సైట్లో పెట్టడం జరిగింది. అయితే శాఖా గ్రంథాలయాలను కూడా కంప్యూటర్ కరణ చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వం దగ్గర పుంది. మీరు చెప్పిన ప్రకారం రోల్ మాడల్గా మరి సిటి గ్రంథాలయ సంస్థను డిజిటలైజ్ చేసి వాటిని అధునికరించాలనే ఆలోచన ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టిలో పుంది. తప్పని సరిగా ఈ ఆలోచన దశల వారిగా చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వం దగ్గర పుందనే నిపయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను.

డా.కె. నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా, ముందుగా మీ అనుమతితో ఇవాళ చారిత్రాత్మక దినం . మన శాసన మండలి ఏర్పాటు అయి సరిగ్గా one year అయింది.

(చప్పట్లు)

ఇన్వాళ మీరు ఏదో ఒక సమయంలో ఒక అర్ధ గంట కేటాయించి ఈ ఏడాదికి, ఈ కాలంలో మనం చేసింది ఏమిటి, ఇంకా మెరుగుపర్చడానికి ఒక సంక్లిష్టంగాస్తేనా తీసుకోవాల్సిన చర్యలను ఈరోజు సమీక్షిస్తే పెద్దల సభ గౌరవం పెరుగుతుందని నా విషాయి. మీ అనుమతితో అడుగుతున్నాను. అలాగే ఈరోజు సప్లిమెంటరి అయితే, నిశ్చ విద్యాలయాలన్ని అను సంధానం చేస్తూ ఇన్ఫోబోనెట్ **Information Library Network** అనే ప్రాజెక్టు అమలు లో పుంది. అందుకొరకు రాష్ట్రంలో పున్చుటువంటి అన్ని కళాశాలలను, అన్ని డిగ్రి కళాశాలల స్థాయి కన్నా ఒక ప్రాజెక్టు పెట్టుకుని, లైబరీస్ ను డిజిటలైజ్ చేయడంతోపాటు **net connectivity** ద్వారా అనుసంధానం చేస్తే ఒక **valuable knowledge resources spread** అవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానితోపాటు దేశంలో పున్సు, ప్రపంచంలో పున్సు లైబరీస్ తో లింక్ చేయాలి. అది రేపు ప్రాణ్యున పరకు కాకపోతే, దాన్ని ఒక ముందు చూపుతో ఒక కార్బోచరణ ప్రణాళికను కనుక రూపొందించుకుంటే బాగుంటుంది. టెలికమ్మెన్టీవిటి పెరుగుతున్న రోజులు ఇన్ని. పదకొండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 2009 నాటికి **Broadband connectivity** ప్రతి గ్రామానికి రాబోతుంది. **Conversion of Technology** జరుగుతుంది. అందువలన ప్రభుత్వం తళ్ళాం ఒక యాక్షన్ ప్లాన్ ను రూపొందించుకుని రాష్ట్రంలో పున్చుటువంటి అన్ని పోర గ్రంథాలయాలు, కళాశాలల గ్రంథాలయాలను **information resources** ను డిజిటలైజ్ చేస్తూ, నెట్ కనెక్టీవిటి ద్వారా వీలిని అనుసంధానం చేస్తూ, ఒక విశాలమైన **information library net work** ను ఏర్పాటు చేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటారా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ యం .హనుమంతరావు : నేను ముందుగానే తెలియజేశాను. ఎందుకంటే కమ్యూనికేషన్ అండ్ ఎలక్ట్రోనిక్ రంగంలో ప్రపంచంలో చాలా మార్పులు వచ్చివాయనే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుంది కాబట్టి తప్పనిసరిగా అన్ని కళాశాలల్లోని లైబరీస్ ను గూడా ఎలక్ట్రోనిక్ అండ్ కమ్యూనికేషన్ రంగంలో ముందుకు తీసుకువెళ్లాల్సినటువంటి బాధ్యత పున్సుది కాబట్టి తప్పనిసరిగా ఒక ఆలోచనా విధానం ప్రకారం ప్రభుత్వం ఈ నిర్లయాలనన్నింటిని తీసుకుంటుందనేది పెద్దలకు తెలియజేస్తున్నాను. భవిష్యత్తులో మరి తప్పనిసరిగా ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం అనేది కల్పించబడుతోంది . **Broadband** లైనులు అనేవి ఈరోజు అన్ని ప్రాంతాలలో కనెక్షన్ లేవు. కొన్ని ప్రాంతాలలోనే పున్నాయి. ఈ లైబరీస్ అన్నింటిని కూడా అనుసంధానం చేయాలి అని అనుకున్నప్పుడు తప్పనిసరిగా **boardband connections** కూడా అన్ని ప్రాంతాలకు విస్తరింపజేయాల్సినటువంటి అవసరం ఉంది అని కూడా మీ దృష్టికి తీసుకుని పస్తూ భవిష్యత్తులో మరి ఇంకా మార్పులు తీసుకురావడానికి ఈ ప్రాజెక్టు అంతా కూడా అభివృద్ధి చేయడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నామనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

పించుచారులకు మెడికల్ రీయింబర్స్ మొంటు
ప్రశ్న నెంబరు .212 (988)

సర్వశ్రీ బాలసుబ్రమణ్యం విటపు,

దాచూరి రామిరెడ్డి, చుక్కా రామయ్య, డా. కె.నాగేశ్వర్, ఎం .వి.ఎస్. శర్మ, కె.ఎస్.లక్ష్మి రావు, కచ్చి జ్ఞాన విక్రే:

గౌరవనీయులైన వైద్య, విద్యా, ఆరోగ్య, భీమా శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

(అ) ఇతర రాష్ట్రలలో చికిత్స పొందిన వారికి మెడికల్ రీయింబర్స్ మెంటు సెకర్యూన్యూ వర్తింపజేయడానికి 9.4.2007 తేదీగల జి.ఓ. 2/05 ను విస్తరింపజేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఏవైనా విజ్ఞాపనలు అందాయా;

(ఆ) అయితే ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ;

(ఇ) వసిచేస్తున్న ఉద్యోగులలోపాటు పించుదారులకు మెడికల్ రీయింబర్స్ మెంటు మొత్తాన్ని 1 లక్ష నుండి 2 లక్షల మొత్తానికి పెంచాలనే ప్రతిపాదన ఏదైనా పుండా ?

గౌరవనీయులైన గౌరవ వైద్య, ఆరోగ్యభీమా శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి)

అ) 9.4.2007 తేదీగల ఆరోగ్య వైద్య, కుటుంబ సంక్షేప (కె 1) శాఖ జి.ఓ.ఎం ఎస్ నెం . 105 లో జారీ చేసిన ఉత్తరపులు 15.3.2005 తేదీ నుండి వర్తింపజేయవలసిందిగా కోరుతూ ఒక విజ్ఞాపన అందింది.

ఆ) రాబోపు తేదీతో ఉత్తరపులు జారీ చేసినందున, విన్నపాన్ని పరిశీలనలోకి తీసుకోలేదు. అయితే, సంబంధిత పరిపాలన శాఖల ద్వారా అర్థమైన కేసులలో నియమాలను సడలించి వ్యక్తుల విన్నపాలను పరిశీలించడమపుతున్నది.

ఇ) ప్రభుత్వ పరిశీలనలో పుంది.

ఉ. 10.10

శ్రీ విటపు బాల సుబహృత్యాం : అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఈ ప్రశ్న రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పెస్తనర్సు ధర్నా చేస్తున్న సందర్భంగా కాకతాళీయంగా వచ్చింది. రాష్ట్రంలో పెస్తనర్ల సంఖ్య బాగా పెరుగుతూ కుటుంబ సంబంధాలలో వచ్చిన మార్పి దృష్ట్యా మరింత ఎక్కువగా అందరి కష్టాలూ పెరుగుతున్న సందర్భంలో దయ పుంచి కాల వ్యవధిని పెంచి పెస్తనర్ల సమస్యలను గురించి మాటల్డాడటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మేమందరమూ మా ఉద్యోగాలకు రాబీనామాలు ఇష్టడం ద్వారా, ఇలా కౌన్సిల్కు వచ్చి పెస్తనర్లగా మారేము.

అధ్యక్షా, ఒకటి, ఈ మధ్య కాలంలో అనగా 2005-07 మధ్య కాలంలో ఈ రెండేళ్లకు మాత్రమే మెడికల్ బిల్యుకు అవకాశం లేకుండా చేసినందుకు, వందలాది మంది ఆ రోజులలో బయటి రాష్ట్రాలలో వైద్యం చేసుకున్నవాళ్ల ఆ బిల్లులు పెట్టుకుని, వ్యక్తిగతంగా మాకు ఇష్టండి అంటూ అడుగుతూ తిరుగుతున్నారు. మా విద్యశాఖలో అయితే నిర్దిష్టవిషయంగా మేము ఇష్టము అని తిరస్కరించారు. ఏదో వ్యక్తిగత పరిశీలన అంటున్నారు గాని, అది అమలు కావడం లేదు, చాలా బాధగా ఉంది. అలాగే ఉద్యోగులందరికీ రూ.2 లక్షల పరకూ మెడికల్ రీయింబర్స్ మెంటుకి అవకాశం ఉంది. ఉద్యోగులు వయసులో ఉన్నవాళ్ల. పెస్తనర్లు రిటైర్ యిన ముసలివాళ్ల. జబ్బులెక్కువ పచ్చే అవకాశం వారికుంది. వారికి మాత్రం ఒక లక్ష రూపాయల పరకూ మాత్రమే ఉంది. ఇది న్యాయమా? దయచేసి, వారికి కూడా రూ.2 లక్షలు చేయాలని చెప్పడం తో బాటు ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని పెస్తనర్లకు అమలు చేయాలని మనవి. ఎందుకంటే ఈ బిల్లుల చెల్లింపు కోసం వారు ఈ

ముసలి వయసులో తిరిగి తిరిగి ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. 9 నెలలు, 10 నెలలు కూడా పడుతోంది. రోశయ్ గారు ఇక్కడున్నారు కాబట్టి, రెండు విషయాలు వారి దృష్టికి తెస్తున్నాయి.

పెస్సనర్లు బ్యాంకు అకోంటు ఓపెన్ చేసేటప్పుడు, భార్యాభర్తలిద్దరూ కలిసి జాయింటు ఎకోంటు ఓపెన్ చేయడానికి వారు అంగీకరించడం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పెస్సనర్లకు ఆ ప్రావిజన్ ఉంది. ఆ ఇద్దరిలో ఒకరు ముసలి వాళ్ల అయితే ఒకరు వెళ్లి బ్యాంకులో డబ్బు డ్రా చేసుకోడానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బ్యాంకుల వారు అంగీ కరించడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పెస్సనర్లకు మాత్రం ఆ అవకాశం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పెస్సనర్లకు ఉంది. దయచేసి ఈ సదుపాయం చేయాలని కోరుతున్నాయి. దీనికి ఒక రూపాయి కూడా ఇర్చుకొదు.

శ్రీ కె. రోశయ్ : నేపస్టైట్ బ్యాంకుకు దేశం మొత్తం మీద ఒక పొలసీ ఉంటుంది. ఆ పొలసీ ప్రాణికంగా కేంద్ర ప్రభుత్వ పెస్సనర్లకే వర్తింపజేసి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పెస్సనర్లను మినహాయించడంలో అర్థం కనపడటం లేదు. దయచేసి ఒక నోట్ లాగా ఇవ్వాండి. స్టేట్ లెనెల్ బ్యాంకర్సుతో మాట్లాడినపుడు, ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఉంటారు, we will raise, we will discuss and we will try to persuade.

శ్రీ విటపు బాల సుఖప్రాణాం : మనకిది చిన్న విషయం అయినప్పటికీ వారికి పెద్ద విషయం. మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాయి. అట్లాగే, 70 ఏళ్లు దాటితే 5%, 80 ఏళ్లు దాటితే 10% పెస్సను పెంచడం కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వ పెస్సనర్లకు ఉంది. దానిని కూడా పరిశీలించాలని మనని చేస్తున్నాయి. శ్యామిలీ పెస్సన్ను ఇచ్చేటప్పుడు వితంతువులైన కూతుల్లు 25 సం.ల లోపు ఉంటే వారికి పెస్సను ఇచ్చే సదు పాయం రాష్ట్రంలో ఉంది. కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వంలో 25 ఏళ్లు దాటినా వారికి కూడా వితంతు పెస్సను ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. దీనిని కూడా రాష్ట్రంలో కేంద్ర ప్రభుత్వంలో వారితో సమానంగా వర్తింపజేయాలి. అలాగే పెస్సనర్లు మరణించినపుడు రూ.5 వేలు ఇస్తున్నారు. అది ఎయిడెడ్, మునిసిపల్, మునిసిపల్ కార్బోరైపస్సు, లోకల్బాడ్స్ వారికి లేదు. దయచేసి ఇది గమనించండి. అలాగే జడ్పి ఉద్యోగులకు, రిటైర్ అయిన జడ్పి టీచర్లకు లేదు. వారు మండలాల్లో ఉన్నారు కాబట్టి. వారికి కూడా ఈ విధంగా రూ.5 వేలు ఇస్తుడం అనేది పెద్ద అంశం కాదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాయి.

మిగతా సభ్యులు కూడా చెబుతారు. దయచేసి, జిల్లా ప్రెస్ట్కౌర్స్‌రూలో పెస్సనర్లుకి ఒక భవనం అంటూ లేదు. అది ఏర్పాటు చేస్తే, పాపం ముసలి వయసులో వారు కలుసుకోవాలనుకున్నా, ఒక చోట కూర్చుని మాట్లాడుకోవాలన్నా అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి దయచేసి, పెస్సనర్ల సమస్యలని ఒక సామాజిక సమస్యగా, ఇమ్మాగా చూడాలని కోరుతున్నాయి.

శ్రీ డి. రామిరెణ్ణి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఈ 74 జీవో, 105 జీవో మధ్య కాలంలో ఎక్కుటెండ్ చేసే అవకాశం లేదని చెప్పారు. ముఖ్యంగా చిత్తురు జిల్లాలో, అసంత్పూరు జిల్లాలో, నెల్లూరు జిల్లాలో సూపర్ స్పెషాలిటీ హస్పిటల్లు దగ్గరలో లేనందు వల్ల బోర్డర్సులో ఉన్నందు వల్ల మద్రాసుకు గాని, బెంగళారుకు గాని పెడుతున్నారు. అది గతంలో ఉన్న సౌకర్యం కాబట్టి, ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో వారు అక్కడ చేయించుకున్నారు. అక్కన్నాత్తుగా ఈ జీవోని మార్పి ఆ సౌకర్యం తొలగించి, మరల ఒక ఏడాది తర్వాత పునరుద్ధరించారు. ఈ కొద్ది పీరియడ్లో సరిహద్దు జిల్లాలలో ఉన్న వారి పెద్ద వయసును దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ చిన్న సౌకర్యాన్ని ఎక్కుటెండ్ చేస్తే బాగుంటుంది. కొత్తగా మళ్ళీ చిల్లలు రావు. అంతకు ముందు చేయించుకున్న వారు, మహో

అయితే, ఓ వెయ్యా, ఐదు పండల మందికో ఉంటుంది. ఈ సౌకర్యం విషయం మంత్రి గారు పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

రోజు య్యా గారు బడ్జెటులో పెస్సనర్ల భారం పెరుగుతోందని చెప్పారు. పెరిగితే పేదవాడికి పెరుగుతుంది, రాష్ట్రానికి పెరుగుతుంది, మనకే పెరుగుతుంది. ఆ కోణంతో కాకుండా మానవతా దృక్షథంతో చూడాలని, పరిశీలిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పోచింద్రి సుబ్బారెడ్డి : గతంలో మీ ద్వారా మంత్రి గారికి క్వశ్వర్ వేళాను. నేను ముఖ్యమంత్రి గారి కిచ్చిన లెటర్ పరిశీలనలో ఉందని జవాబు పచ్చింది. చాలా బాధాకరం. 74 జీవో, 105 జీవో మధ్య కాలంలో అవుటావ్ స్టేట్లో వైద్యం చేయించుకున్న వారికి ఆ సౌకర్యం కల్పించాలని ప్రాతినిధ్యం చేశాము. మంత్రి గారు పరిశీలన చేస్తామని గత సమావేశాలలో చెప్పారు. మొస్క 3-4 రోజుల ముందు కూడా చర్చ పచ్చింది. ఇప్పుడు కూడా పరిశీలనలో ఉందని అధికారులు రాసిస్తే, దానినే చదిని నినిపించడం చాలా బాధాకరం. పరిశీలన కాదు ఇంప్లిమెంటేషనుకు మీ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను. ఇమీడియెట్‌గా స్పందించి ఇంప్లిమెంటేషను ఆర్దర్పు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, రిటైర్ అయిన వారికి రూ.1 లక్ష మెడికల్ రీయింబర్సు మెంటు అంటారు. రెగ్యులర్‌గా ఉన్న వారికి కొత్త పిఅర్సి ద్వారా రూ.2 లక్షలు ఇస్తున్నారు. రిటైర్ అయిన వాళ్ళకు కూడా వారితో సమాసంగా రూ. 2 లక్షలు ఇవ్వాలని, ఆర్థిక మంత్రి గారు చెప్పారు పెస్సనర్సు విషయంలో బ్యాంకులతో మాట్లాడతామని. ఇని దృష్టిలో ఉంచుకుని చేయాల్సిన అవసరం ఉందని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బారెడ్డి : గతంలోనే దీనికి సంబంధించి వచ్చినపుటికే సరైన సమాధానం రాకపోవడం వల్ల తిరిగి తిరిగి అదే సమస్యను ప్రస్తావించవలసి పస్తోంది. ఒకటే అడుగుతున్నాను. జీవో 74 జీవో 105 మధ్య కాలంలో డెంటల్ సర్జరీ చేసుకున్నవారికి గతంలో ఎంత మొత్తం ఖర్చు అయినపుటికే అంత మొత్తం రీయింబర్సుమెంటు ఇచ్చే అవకాశం ఉండేది. 105 జీవో రావడం వల్ల దానిని రూ. 10 వేలకే కుదించడం జరిగింది. 105 జీవో కన్నా ముందు ఎవరైతే చికిత్స చేసుకున్నారో వారందరికీ రీయింబర్సుమెంటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. డెంటల్ కళాశాల ఫ్రైనీపల్ గారు దానిని ప్ర్యూటిసైజు చేసి, ఇంత మొత్తం ఖర్చు అవుతుందని నిర్ధారణ చేశాక అంత మొత్తం ఎందుకు చెల్లించడం లేదు? దానికి నిర్దిష్టమైన సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

రెండవ అంశం, పించనుదారులకు రూ. 2 లక్షల నుంచి రూ. 1 లక్షకు తగ్గించడం జరిగింది. నిజానికి పించనుదారులకే వైద్య సదుపాయం ఎక్కువగా చేయాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. వారికి ఖర్చు ఎక్కువ ఉంటుంది. కానీ రూ. 1 లక్షకు కుదించడం వల్ల నానా అవస్థలూ పడుతున్నారు. కాబట్టి రూ. 2 లక్షలకు పెంచే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. ఎందుకంటే ప్రభుత్వం ప్రజా ప్రభుత్వం. పించను దార్లకు సంబంధించిన ప్రభుత్వం కాబట్టి, రూ. 2 లక్షలకు పెంచుతూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

ఉ. 10.20

శ్రీ బి. మెహాన్‌రెడ్డి : అధ్యక్షా, మెడికల్ రీ ఇంబర్సుమెంట్ అనేది ప్రభుత్వం ఒకసారి పౌచ్చిస్తోంది, ఒకసారి తగ్గిస్తోంది గతంలో దంతవైద్య రీ ఇంబర్సుమెంట్ నిమిత్తం దాదాపు రూ. 60 వేల వరకు ఇచ్చేవారు.

ఇప్పుడు సర్వే చేయించి పది వేలు చేశారు. ధరలు పెరుగుతున్నాయా? లేక తగ్గుతున్నాయా? 50 సంవత్సరాలు దాటితే పళ్లు ఊడిపోతున్నాయి. పదివేల రూపాయలుఇస్తే పళ్లు కట్టించుకోవచ్చా. ఒక తెల్ల పన్ను కట్టించుకోవాలంటే రూ. 12 వేల నుండి 15 వేల వరకు ఖర్చు అపుతుంది. మీరు టోటల్ బిల్ని పదివేలకు కుదించారు. ఇది సబబు కాదు. గతంలో ఇచ్చిన జి.బి.లను ఇప్పుడు ఉనసంహరిస్తున్నారు. ఈ చర్యలు ప్రభు త్వానికి చెడ్డపేరు తెచ్చే విధంగా ఉన్నాయి. రిటైర్ అయిన వారికి ఒక విధంగా, సర్వీస్‌లో ఉన్న వారికి ఒక విధంగా ఉండడం సరిగాలేదు. ఆపరేషన్ చేయించుకొంటే మూడు, నాలుగు లక్షలు ఖర్చు అపుతాయి. రిటైర్ పర్సన్స్‌కి, రెగ్యులర్ ఉద్యోగులకు సమానంగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, దంత వైద్యం గురించి, జి.బి. నెం. 74 గురించి చెపుతున్నారు. దానికి ఉన్న రీ ఇంబర్స్‌మెంట్ ఇతర చిక్కిత్సల మాదిరిగానే పొందుతున్నారు. దీన్ని పునః పరిశీలన తరువాత, దంత వైద్యానికి ఎత్తుపళ్లు ఉన్న వారు ప్లాస్టిక్ సర్జరీలు చేయించుకొని, ఎక్కువ మొత్తాదుల్లో బిల్స్ పచ్చిన తరువాత, పరిశీలన చేసి, దీనికి పది వేల వరకే లినిట్ పెట్టి, అది కూడా రెండు మూడు పర్మాయాల వరకే దంత వైద్యానికి పది వేల రూపాయలతో మొయించున్న ఇవ్వాల్సిందిగా జి.బి. పోస్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా రిటైర్ అయిన వారికి, సర్వీస్‌లో ఉన్న ఉద్యోగస్థులకు రెండు లక్షల రూపాయలు వరకు ఇస్తూ ఉండేవారు. రిటైర్ అయిన వారికి జి.బి. 105 సవరణ ప్రకారం ఒక లక్ష రూపాయలు, సర్వీస్‌లో ఉన్న వారికి రెండు లక్షలు చేయడం జరిగింది. 2005 సంవత్సరంలో ఇచ్చిన ప్రకారం అంతకు ముందు బిల్స్ పెట్టుకొన్నట్లుగా ఇవ్వాలని చెప్పారు. దీని పల్ల పైనాన్స్‌లో చాలా ఇబ్బందులు వస్తాయి. అందుపల్ల దాన్ని అనుమతించలేదు. ఇండివిడ్యువర్గా, మరీ పేదవారై డబ్బుకట్టలేని వారైతే, వారు పచ్చి అపై చేసుకొంటే, వారికి కొంచెం లిలాక్షేపన్ చేసి, ఆ ఇండివిడ్యువర్గ స్థితిగతులు పరిశీలించిన తరువాత ఇప్పుడం జరుగుతోంది. పెస్సనర్స్‌కి రెండు లక్షలు ఇవ్వాలన్నది పైనాన్స్ వారు చేయాల్సి ఉంది. అది వారు చేయాల్సిన పని. అది పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ పి. సుధాకర్ రెడ్డి : దంతవైద్యం గురించి అడిగాము. దాని గురించి చెప్పాలేదు.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారి : అధ్యక్షా, మీరు క్వశ్వర్ అడిగారు. నేను సమాధానం చెపుతున్నాను. మధ్యలో డిస్ట్రిబ్ చేస్తే ఎట్లా. బయట రాప్రోల్ చికిత్స చేయించుకొని వస్తే, గతంలో మాదిరిగా డబ్బు ఇప్పుడం లేదని అన్నారు. డ్యూటీలో ఉండి, బయట రాప్రోలకు వెళ్లినప్పుడు ఏదైనా జరిగితే ఎమర్జెన్సీగా డబ్బు పే చేస్తున్నాము. ఎమర్జెన్సీ లేకుండా అక్కడ వైద్యం చేసుకోవాలంటే, రెఫరల్ ఆనుపత్రుల్లో ఎమర్జెన్సీ పచ్చిప్పుడు అందులో చేయించుకొంటే ఎమర్జెన్సీకి పే చేయడం జరుగుతోంది. బయట రాప్రోల్నే కాకుండా ఇక్కడ సర్వీస్‌లో ఉన్న వారికి, రిటైర్ అయిన వారికి, మెడికల్ రి ఇంబర్స్‌మెంట్‌లో ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని పే రివిజన్ కమీషన్ వారి రికమండేషన్ ప్రకారం చేయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. రామిరెడ్డి : జి.బి.లో ఉన్న దాన్ని మీరు తెలుగులో చెప్పారే కానీ, మేము అడిగిన దానికి సరైన స్పుందన రాలేదు. ఒక ఇండివిడ్యువర్గకి ఇస్తామంటే, రేసు ఒక పేపర్ ప్రకటన చేయండి అందరూ వస్తారు. మీరు అలో చేస్తారా. ఎందుకంటే, వారు ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చు చేసుకొన్నప్పుడు ఒక వంద రూపాయలు ఖర్చు చేసి మీ దగ్గరకు వారు రాలేరా? అది మంచి పథ్థతి కాదు. అందరూ మీ దగ్గరకు పచ్చి

కూడా నిలబడాలంటే కష్టం. వారి సంఖ్య పెరగదు. ఎందుకంటే ఆలోచి డేట్ అయిపోయింది, కాబట్టి దయచేసి పాలసీగా నిర్ణయించండి.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : పాలసీ నిర్ణయించాము. పరిశీలనలో పెట్టాము. నేను చెప్పిందేమంటే, మరీ అప్పులపొలై, బుతుకలేని పరిస్థితిలో ఉండి, పేదవాడుగా ఉండి, బిల్స్ కట్టుకోలేని పరిస్థితుల్లో ఉంటే కర్మానీతో ఏదైనా ఒకటి, అర చెల్లిస్తారు కానీ... పాలసీ మాత్రం డిస్ట్రిబ్యూషన్ అయింది.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : క్లాస్ వన్ అఫీసర్లకి సీలింగ్ రెండు లక్షల పరకు మెడికల్ రి ఇంబర్సమెంట్ ఇష్టున్నారు. సిబ్బందితో సమానంగా లెజెస్ట్రిటర్స్కి ఇస్తామని గతంలో అన్నారు. అన్ధార్యానేటలీ అడుక్కోవాల్సిన పరిస్థితి వస్తున్నది. *Everybody knows* ఏ ఆహోష్ణ వచ్చినా కూడా లక్ష రూపాయలతో చేసే పరిస్థితి లేదు. Therefore I request the Government to kindly extend the financial benefit towards medical reimbursement to the Hon'ble Members of both the Houses on par with the Class I officers. As the Hon'ble Minister for Finance is very much present in the House, I request him to kindly react over the issue.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అరోగ్య శ్రీలో పెష్టనర్స్కి బెనిఫిట్ ఏమైనా ఉంటుందా అని అడిగారు. పెష్టనర్స్ పది, పదిహేను వేలు ఆలోచి డ్రా చేస్తున్నారు. బిల్స్ పాపర్డ్లైన్ వారి కోసం అరోగ్యశ్రీ పెట్టారు. ఇది వారికి వర్తించదు.

శ్రీ నిట్ట బాలసుబ్రహ్మణ్యం: డిగ్రీ కాలేజీలో 30 సంవత్సరాలు పనిచేసినా కూడా పదిహేను వేల రూపాయల పెష్టనర్స్ రాదు.

శ్రీ పి. నుఢాకరరెడ్డి : ఒక ప్రత్యుత్తమ అడిగినా దానికి సరైన సమాధానం రాదు.

(అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN: Matter will be looked into seriously. Next question.

సాగునీటి ప్రాజెక్టుల వద్ద సందర్భకులకు సౌకర్యాలు

ప్రత్యుత్తమం. 213 (1115)

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమణా రెడ్డి:

గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- అ) సాగునీటి ప్రాజెక్టుల వద్ద సందర్భకులకు సౌకర్యాలు, సదుపాయాలు లేని విషయం వాస్తవమేనా ;
- ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకోవాలని ప్రతిపాదించిన చర్యలు ఏమిటి ?

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ ప్రాణ్మిల లక్ష్మియ్)

- அ) லீடங்கி.
- ஆ) சுதா டெபினஸ் காடு.

***

ஸ்ரீ என். ரத்யுவீரார்ஜீ : அந்தக்கா, மீதாரா மீகு, மிகிலிந் ஸமூலகு அபீல் சேநீமுங்கீ, சுதா நமாவேசால் சிவரி ரீஜீ காப்பீ க்ஷேந் அவர்நி ஒ.11.30 நி. உ லோபு கங்கீல் சேநுகோங்கீ, பங்கி நாட்கு அப்ராபியேஷன் பிள் தீஸுகோவமு.

MR. CHAIRMAN: Already the Finance Minister discussed with me.

ஒ.10.30

ஸ்ரீ கங்கா வெங்கலமுணார்ஜீ : அந்தக்கா, கா. ஭ாரி ஸீதூபு நீலி சாலாமாதூலு சுதா டெபினஸ் லீடங்கி, சுதா டெபினஸ் காடு அநூங்குகு கோடிகா பாஷ கலங்குதுநூடி. எந்துகங்கீ, சுதா ரீஜீ ராபூ பிரதமாதுங் எந்தே பிரதிபோதூகங்கா தீஸுகுமங்குநூ ஜலயஜை கார்யக்கமங்கீ என்னே பிராஜெக்டுலு கடுது, சுதா ராபூநீ ஹரிதாங்கு பிரதீர்ஜீகா தீர்புக்கு பிரதமாதுங்கீ மறி சாலா முங்கீ சுதா பிராஜெக்டுலும் சாலா முங்கீ, அகுட் ஜருங்குதுநூட்டுவங்கி அஷிவுந்திநி சாலா நீ நங்குலங் ஒன்று வாழ்கு அ பிராங்காலகு வெளிநப்புடு கலீந் நீ ல புதுநீ காலா அவகாஶம் லீந்துவங்கி பரிஸ்திதுலு யைபுடு வானூயி. ஒராபாரணகு மேனூநீ சாலாபுகா பிராரங்கீதூவாநீ சாலாபு ஦ஶகீ ஦ீவாருல எதிர்போது பாகாநீ நஂராநீ சேஶாரு. அதி சாலா டிக் ஷாரேஸ்டீ ஒங்கி. ஭ாரத ஦ீஶங்கீநீ அத்யாகிக லிப்ட் இரி஗ேஷன் தீஸுகு வெள்ளுவங்கி பிராஜெக்டு அதி. பிரபங்கீ, அஸியாலீ இதி ரெங்கநாகா சேவுகுநீ வங்கி பிராஜெக்டு. இதுவங்கி பிராஜெக்டுலும், விதூர்த்துல கானி, எக்ஸ்பிரஸ் கானி, யாலிகுல கானி போயி, சுதா ராபூ சேப்புநூ அஷிவுந்திநி சாலா நூ அகதீ வெடுது வங்காரு. அபுநு அகுட் வாரிகி ஒங்கீந்துகு எடுவங்கி ஸைகர்யாலூ லீக் நிராக எடுரபுதுநூடி காப்பீ, அகுட் நஂராநூநூநூ வசீ வாரிகி ஒங்கீந்துகு வந்துலு கலீங்காலனி கோருதுநூனு. சுதா ராபூர்கீ 72 பிராஜெக்டுலு கடுதுநூரு. வாட்னி சாலா நூ குதுருபாலங்கீ சாலா முங்கீ ஒன்னாரு. ஒராபாரணகு மேனூ ருகீ ஒன்றுவங்கி குத்தாராயு ஸாகர் பிராஜெக்டு வந்து வூர்தாஶாது நுமங்கீ காடு, ஦ீஶங்கு நுநிசி சாலா முங்கீ சாஸீந்துகு போசாரு. சுதா பிராஜெக்டுலு காலா பவித்ர ஦ீவாலயாலுகா, ராபூ அஷிவுந்திநி நிர்தீஶிஂசீவிகா ஒங்காரு. காப்பீ அகுடகு போயி சாஸீ வாரிகி ஒங்கீந்துகு வந்துலு கலீங்காலனி, கீவிகி பேர்த் திகுவ அருந் காடு அந்தக்கா. ஜலயஜைங்கீ பேப்பீ அருந் அதி தகுந் அபுதுங்கீ காப்பீ, காரா முங்கீ காரு ஸைநுகாலங்கா ஸுநிசிசி அகுடகு சாஸீந்துகு போயீ வாரி கோங் வந்து ஸுப்பாலூ, ஒங்காராநகீ, சாஸீந்துகு அநுவேந விடங்கா சேயாலனி பட்டெட்டுகீ கானி, வாரி பிரதிபாந்தீ புங்காலனி சேப்பி மீதாரா காரா முங்கீ கோருதுநூனு அந்தக்கா.

ஸ்ரீ கெ. ரீஷயு : அந்தக்கா, வாரு பாலா கங்கீல்கா எக்ஸ்பிரஸ் சேயலீக போயாரு. சாஸீவி, இபுநு கடுதுநூவி, பகிலிபோயின வாட்னி காடு. மீரு கடுதுநூ பிராஜெக்டுலு சிரங்குரலீயங்கா பதி காலால பாடு புங்கீ வாட்னி சாஸீ வந்துரு.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియు : అధ్యక్షా, నేను సమాధానం చెప్పడానికి లేవగానే చాలా మందికి ఉత్సవం కలుగుతున్నది మాటల్లాడటానకి ఏది ఏమైనా ఈ ప్రశ్న సౌకర్యాలు పున్నాయా లేదా, అవసరమైన రీతిలో లేని మాట వాస్తవమేనా అని అడిగారు. అవసరమైన రీతిలో లేని మాట వాస్తవమేనా అంటే నేను లేదు అన్నాను. ఎందుకంటే ఇప్పటి వరకూ రాష్ట్రంలో పున్న నిటిపారుదల ప్రాజెక్టుల వద్ద నుమారుగా 84 గెస్టు హాస్టలు ఉన్నాయి. ఏది ఇప్పటివరకూ కట్టబడిన ప్రాజెక్టుల వద్ద. ఈ 84 ప్రాజెక్టులలో నాగార్జున సాగర్ వద్ద 20, శ్రీశైలంలో 5, ఎవ్మార్పి లో 1, వంశధారలో 4, ఏలూరు రిజర్వ్యాయరు సిస్టంలో 2, ఆర్థర్ కాటన్ బ్యారేజ్ ధవళేశ్వరంలో 1, ప్రకాశం బ్యారేజ్ వద్ద 3, సోమశిల ప్రాజెక్టు వద్ద 2, తెలుగుగంగలో 5, సుంకేసుల, కెసి కెనాల్ ప్రాంతంలో 3, తుంగభద్ర హెచ్‌వెల్సి సిస్టంలో 6, జూరాల ప్రాజెక్టులో 3, నిజాంసాగర్లో 2, శ్రీరాంసాగర్లో 5, ఇవి కాకుండా మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులు 22 ప్రాజెక్టుల వద్ద 22 గెస్టు హాసులు ఉన్నాయి. మొత్తం 84 గెస్టు హాసులున్నాయి. ఈ 84 లో కూడా అవసరమైన మేరకు తగిన సౌకర్యాలు కల్పించే దిశలో ఈ శాఖ పని చేస్తున్నది.

అదే విధంగా ఇప్పుడు జల యజ్ఞంలో చేపట్టిన 72 ప్రాజెక్టుల గురించి కూడా గౌరవ సభ్యులు అందో జన వెలిబుచ్చారు. ఇంకా త్రైయల్ బేసిన్లోనే కొన్ని ప్రాజెక్టులన్న మాట వాస్తవం . ఫారెస్టు ఏరియలో ఉన్నాయి. అని కాకుండా దూరప్రాంతాలలో పున్న ప్రాజెక్టులున్నాయి. నీటున్నింటినీ కూడా భద్రతా కారణాలను సమీక్షించి ఆయా ప్రాంతాలలో అవసరమైన మేరకు ఈ పనతులు కల్పించే దిశలో ఇప్పటికే ప్రభుత్వం చర్యలు చేపడుతున్నది. ప్రాజెక్టులు పూర్తయ్యేలోగా గెస్టు హాస్టలు, సౌకర్యాలు కల్పించేందుకు కృషి చేస్తామను. ఇవి కాకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పటికే ప్రకటన చేశారు. ఈ ప్రాజెక్టు, రిజర్వ్యాయరులన్నీ కూడా టూరిస్టు సెంటర్స్గా మార్కెట్‌నికి, టూరిస్టు డిపార్ట్మెంటులో కలసి పని చేయాల్సిందిగా అడేశాలిచ్చారు. త్వరలోనే ఈ రెండు శాఖల మంత్రులు, కార్యదర్శుల స్థాయిలో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, పర్యాటక శాఖ, ఇరిగేషన్ శాఖ తరస్తున రెండూ కలసి సందర్శకులకు సౌకర్యాలు అందించే దిశలో జలయజ్ఞానికి పట్టిస్తట్టి ఇచ్చే దిశలో కూడా ఉనయోగపడుతుందన్నారు. దానిన కూడా దృష్టిలో పుంచుకుంటాం . ఏదేమైనా భద్రత మొదటి కారణంగా, సౌకర్యాలను కల్పించాలన్నదానిని జోడించి తగు విధంగా సౌకర్యాలు కల్పించడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. మెయిస్టేసెన్సులో కొంత ఇబ్బందికరంగానే వుంది. ఎందుకంటే, ఆయా ప్రాజెక్టులలో ఎలక్టోట్ చేసిన నిధులతోనే ఈ కార్యక్రమం జరుగుతుంది. ఏదేమైనా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చి తప్ప నిసరిగా కార్యక్రమాలు చేయడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

సినిమా నిర్మాతల నుండి వ్యాట్ పసూలు

ప్రశ్న నెంబర్. 215(740)

శ్రీ బి. కమలాకర రావు :

గౌరవనీయులైన వాణిజ్య పన్నుల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) రాష్ట్రంలోని ఫిలిమ్ ప్రాడ్యూసర్సు వారి ఫిల్ములను థియేటర్లలో స్క్రీనింగు కోసం, టెలికాస్టింగ్ కోసం కొలుకేచ్చినపుడు, వాక్యులను విక్యిలంచినపుడు వారు వ్యాట్ చెల్లించాల్సి పుంటుందన్న విషయం వాస్తవమేనా?

అ) అయితే, అంధప్రదేశ్ వ్యాట్ చట్టం అమలులోకి వచ్చినప్పటి నుండి వ్యాట్ కింద ఎంత మొత్తం పసూలు అయింది?

ఇ) వ్యాట్ పన్నును పెద్ద ఎత్తున ఎగేసిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

ఈ) అయితే, ప్రభుత్వం ఆ వివరాలను సభా సమక్షంలో సమర్పిస్తుందా?

ఉ) ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్య లేమిటి?

గౌ. వాణిజ్య పన్నుల శాఖ మంత్రి(శ్రీ కె. రామకృష్ణ)

అ) అపునండీ.

ఆ) రూ. 41.84 లక్షల మొత్తాన్ని విధించగా రూ. 20.21 లక్షల మొత్తం ఇదివరకే పసూలు చేయడం జరిగింది. మిగిలిన మొత్తంలో రూ. 3.40 లక్షల మొత్తానికి గౌరవ హైకోర్టు స్టే మంజూరు చేసింది. మిగిలిన రూ. 18.43 లక్షల మొత్తం విషయంలో పసూలు ప్రత్యేయ జరుగుతున్నది. అంతేగాక, రూ. 11.27 కోట్ల మొత్తాలు ప్రోకాజ్ నోటీసు జారీ చేసే దశలో పున్మాయి. వాటిని ఖరారు చేయడమనుతున్నది.

ఇ) లేదండీ.

ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఉ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

SRI B. KAMALAKER RAO: Mr. Chairman, Sir, thank you for giving me this opportunity. I would like to know through you from the Government as to whether it is true that the Additional Director of this Department had informed through Press Conference held on 21st December, 2007 and the same had appeared in daily English news paper by name Times of India that the State Government has revealed that the Film Producers are not paying VAT tax to the Department. I have the list of the defaulters. Further, I would like to add that the other day, on 26th December, 2007, a big story appeared in "Vaartha" Telugu news paper with regard to this subject. According to the information available with me, a sum of Rs. 14.00 crores was evaded by the various Film Producers. But the Department has stated that there is some evasion. I feel that the Hon'ble Minister was misguided totally in this regard. Therefore, I request that the Minister being a very able and efficient man, should not be misguided by his staff. As these things have become quite common in our present day society, I request the Government to initiate necessary action into the matter immediately.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ: అధ్యక్షా, వారు ఎక్కుడో ప్రెన్ నోట్ అవీ చూశామని చెప్పారు. డైరెక్టర్ ఎవరో చెబితే. నా ప్రశ్నలోనే సమాధానం వారు చూసి పుంటే రూ. 11కోట్ల 27 లక్షలు పోకాజ్ నోటీసు దశలోనే ఉన్నాయి. నినిధి దశలలో అవి వసూలు చేసే కార్బోక్సమాలు జరుగుతున్నాయి.

ఉ. 10.40

వారు చెప్పిందేమిటంటే, రూ.13 కోట్ల ఎవేజన్ ఉందని చెప్పారు. ఇప్పటికే రూ.11.50 కోట్లకు సంబంధించిన పోకాజ్ నోటీసులు ఉన్నాయి. అవి వసూలు చేసే కార్బోక్సమం జరుగుతుంది. వాస్తవానికి, ఈ ట్యూన్ విషయంలో గతములో ఎ.పి.జి.యస్.టిలో ఎగ్గంపన్ ఉంది. ఇప్పుడు వ్యాట్ సిస్టం పచ్చిన తరువాత 12.5 శాతం అయ్యంది. దీనికి సంబంధించిన ఫిల్ట్ ప్రాడూక్సర్స్ అసోసియేషన్, ఫిల్ట్ ఛాంబర్సారు, వాళ్ళిదరు కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటేషన్ చేసి, ప్రక్క రాప్రోలలో దీనికి సంబంధించిన వ్యాట్ ట్యూన్ తక్కువగా పుంది, ఈ రాప్టంలో కూడా తక్కువ చేయాల్సిందిగా కోరారు. ఎక్కిచిటర్స్ మల్టీ ఎక్కుడ ఎంటర్టెన్మెంట్ టాక్స్ పుంది, ఇక్కుడ ఈ ట్యూన్ పుంది, ఇది డబల్ ట్యూన్సేషన్ అపుతుందని అంటే, ఇది డబల్ ట్యూన్సేషన్ కాదు. ఇది వ్యాట్ సపరేట్ చట్టం క్రింద, ఎంటర్టెన్మెంట్ వేరే చట్టం క్రింద, ట్యూన్లు వసూలు చేయడం జరుగుతుంది. ఇది పరిశీలించే ప్రమంలో, వారిమీద ఎటువంటి కొహర్స్ మెజెర్స్ తీసుకోవద్దని ప్రభుత్వమే డిపార్ట్మెంట్కు ఆదేశాలు ఇచ్చింది.

అంతేగాని, డిపార్ట్మెంట్ మినిస్టర్ చేసి, వారేదో చెప్పినవి చదవడానిక్కుతే మేము ఇక్కడ లేము. వాస్తవం ఏమిటంటే, ఏవైతే వారు ఎగ్గంపన్ కోరారో, వాటి మీద ఇప్పుడు స్టడీ చేస్తున్నాం. ప్రక్క రాప్రోలలో ట్యూన్ ఎట్లా పుంది. ప్రక్క రాప్రోలకి మనకి కాంపిటేషన్ ఏనిధంగా పుందనిచూము. కర్నూలుక 12.5 శాతం పుంది. తమిళనాడులో మినహాయించారు. కేరాళలో 4 శాతం, మహారాష్ట్రా 4 శాతం, డిల్లీలో మినహాయించారు. మన రాప్టంలో 12.5 శాతం పుంది. పీటి మీద ప్రభుత్వం కూడా ఒక నిర్వయం తీసుకుంటుందని, డిపార్ట్మెంట్ని ఎటువంటి కొహర్స్ మెజెర్స్ తీసుకోవద్దని మేమే ఆదేశాలు ఇచ్చాం. దీని మీద త్వరలోనే ఒక నిర్వయం తీసుకొని, ఈ ట్యూన్ కూడా ఏదైతే ఎబేయన్స్లో పెట్టామో, దాని మీద 12.5 శాతమా, 4 శాతమా అన్నది నిర్ణయం తీసుకొని. దీని మీద ట్యూన్లు వసూలు చేసే కార్బోక్సమం జరుగుతుంది. ఈ ప్రక్రియలో భాగంగా ఏవైతే పోకాజ్ నోటీసులిచ్చారో, అవస్త్ర కూడా ఎగేశారని ఇప్పట్లో చెప్పాలిము. అవి కూడా వసూలు చేసే ప్రక్రియలో ఉన్నది కాబట్టి, ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నాక, అది వసూలు చేసే కార్బోక్సమం ముమ్మరం చేయడం జరుగుతుంది. ఇంయలో ఎటువంటి వివేచన లేదు. అధికారులు తప్పుడు సమాచారం ఇస్కుడం కాదు. అదే అధికారి సమాచారం ఇచ్చారని చెపుతున్నారు. మీ సమాధానానికి వాటికి సరిపోతుంది, కోరిలేట్ అపుతుంది. అయిన రూ.14 కోట్లన్నారు, పదకొండున్నర కోట్లకు ఇప్పటికే ఇచ్చి ఉన్నాము. కొంతమంది కోర్టులకు కూడా వెళ్లి ఉన్నారు. తగుచర్యలు తప్పని సరిగా తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

Q.No.214 (871)

MR.CHAIRMAN: Question No. 214 is withdrawn by the Members.

PRIMARY HEALTH CENTRE IN IN CHELLURE VILLAGE, EAST GODAVARI DISTRICT

Q.No. 216(733)

Sri Nallamilli Sesha Reddy,

Will the Minister for Health and Family Welfare be pleased to state:-

- a) Whether there is any proposal to sanction a Primary Health Centre in Chelluru Village, Rayavaram Mandal, East Godavari District;
- b) If so, the time by which the Primary Health Centre will start functioning?

Minister for Health and Family Welfare(Sri Sambani Chandrasekhar).

- a) No Sir
- b) Does not arise.

వేములవాడను పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేయుట

ప్రశ్న నెం.217(721)

శ్రీ కె.ఆర్.ఆమోన్:

గౌరవనీయులైన సమాచార, పోర సంబంధాలు, పర్యాటక, సాంస్కృతిక, సినిమాలోగ్రఫి, పురావస్తు, మూడియంలు, అభిలేఖనాలయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) వేముల వాడలోని శ్రీ రాజరాజేశ్వర స్టామి దేవాలయాన్ని పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి పరచాలని ప్రతిపాధించిన విషయం వాస్తవమేనా?
- అ) ఈ ప్రతిపాదన 2001 సుండి పెండింగులో ఉన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?
- ఇ) అయితే, జాప్యానికి గల కారణాలేమిటి? ప్రశ్నతం ఈ ప్రతిపాదన ఏ దశలో ఉంది?

సమాచార, పోర సంబంధాలు, పర్యాటక, సాంస్కృతిక, సినిమాలోగ్రఫి, పురావస్తు, మూడియంలు, అభిలేఖనాలయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆనం రామ నారాయణ రెడ్డి):

- అ) అపునండీ.
- అ) లేదండీ. ఈ శాఖకు ఒక ప్రతిపాదన 23.10.2006 తేదీన అందింది.
- ఇ) కరీంనగర్ జిల్లాలో కాళేశ్వరం, మంథని, వేములవాడ, ధూలికట్టలకు వర్తించేవిధంగా పర్యాటక వ్యాలిక సదుపాయాలు కల్పించే విషయాలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపి, కేంద్ర ఆర్థిక సహాయం పొందడం కోసం సనివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదికను రూపొందించడానికి కన్సల్టేంట్లను నియమించడమయింది. సనివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదిక అందవలసి ఉంది.

శ్రీ కె.ఆర్.ఆమోన్: అధ్యక్ష, శాతవాహన పీరియడ్ లో అక్కడ కోటిలింగాల టంపుల్ దగ్గర నాటములు కూడా తీసుకోబడినవి. మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానం చాలా బాగున్నది. 80 కిలోమీటర్ల

పరిధిలో ఈ టూరిస్ట్‌ని అభివృద్ధి చేస్తున్నామని అన్నారు. కానీ దగ్గరలో ఉన్న మిడ్మానేరు ఏరియా, వేములవాడకు 25 కిలోమీటర్లు ఉంటుంది. అందువల్ల ఈ కోటిలింగాలు, ఈ మిడ్మానేరు ఏరియా మాత్రమే కాకుండా, వేములవాడకు దగ్గరలో ఫేమస్ టెంపుల్స్ కూడా ఉన్నాయి. ఇది చాలా ఇంప్రోట్ టెంపుల్. దేశంలో ఎక్కుడాలేనటువంటి సదుపాయాలు వేముల వాడలో భక్తులకు కలుగజేస్తున్నారు. వాళ్లు కూడా అక్కడ శాక్రోబ్జ్ చేస్తారు కాబట్టి, దీని పరిధిని సరైన పద్ధతిలో పర్సు అపుచ్ చేసి, ఇంకా అభివృద్ధి చేయాలి. ఎంత త్వరగా చేస్తే అంత బాగుంటుంది. డిప్యూటీమెంట్ తరఫు నుంచి అన్ని స్థలాలకు ప్యాకేజ్ టూర్స్ పెడుతున్నారు. ఈ వేముల వాడ ప్రాంతానికి కూడా ప్యాకేజ్ టూర్స్ పెడితే, తెలంగాణా ప్రాంతంలో సరైన పద్ధతిలో ప్యాకేజ్ టూర్స్ నిర్వహించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి.కమలాకర్ రావుః అధ్యక్షా, ఈ కోటిలింగాలు అనే ప్రాంతం శాతవాహన కాలంలో రాజధానిగా ఉండేది. ఓరుగల్లు కంటే ముందు కాలంలో, చాలా ప్రాచీనమైన చరిత్రగల కోటి లింగాలు ఈమధ్యానే పురావస్తు శాఖ వారి త్రప్తుకాలలో, బహుళా 15 వందల సంవత్సరంనాటి కట్టడాలు బయటపడ్డాయి. మిడ్మానేర్లో మునిగిపోతుందన్న దశలో మేమందరం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రార్థించి, ఒక ఉద్యమాన్ని తీసుకువచ్చి, ఆ మిడ్మానేరులో వాటిని ర్షక్షించాలని ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించాము. అదిచాలా పురాతన స్థలం, పర్యాటక స్థలంగా, ఎడ్యూకేషన్ పరంగా అభివృద్ధి చెందడానికి చాలా అనువైన స్థలం. ఇది వేముల వాడకు చాలా దగ్గరలో ఉంటుంది.

రెండవది, మా కరీంనగర్ జిల్లాలో ధర్మపురి దగ్గర పులాన మరియు కోరుట్లలో 12 వందల సంవత్సరాల క్రీందలి తాళపత్ర గ్రంథాలు దోరికాయి. మన తెలుగుభాష ప్రాచీన భాష అని నిరూపించుకోవడానికి అని ఉపయోగపడతాయి. మా సత్యనారాయణరావుగారు ఉన్నప్పుడు వాటిని మేము ప్రభుత్వానికి అందజేశాము. తమిళం, కన్నడ భాషల కంటే తెలుగు భాష పురాతనమైనదని నిరూపించడానికి ఇని ఉపయోగపడతాయి.

పీటినన్నింటినీ దృష్టిలో ఉంచుకొని, మంత్రిగారు కోద్దిగా శ్రద్ధ తీసుకొని, ఒక ప్యాకేజ్ టూర్సు నీర్వాటు చేసి, విజ్ఞాన పరంగా పురావస్తుపరంగా, ఈ ప్రాంతాలన్నింటిని ఒక పద్ధతిలో ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని, ఈ విషయంలో నా సహాయసహకారాలు అవసరమైని మంత్రిగారికి తప్పకుండా అందిస్తానని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

కరీంనగర్ జిల్లాలో రేప్స్ కార్బుల జారీ

ప్రశ్న నెం.218(1063)

శ్రీ చిన్నాడి సుధాకర్ రావు,

గౌరవనీయులైన ఆహోర, పౌర సరఫరాలు, లీగ్ మెబ్రాలజి, వినియోగదారు వ్యవహారాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:-

- అ) కరీంనగర్ జిల్లాలో రేప్స్ కార్బులు జారీ విషయంలో అవకతవకలు జరిగిన విషయం వాస్తవమేనాః
- అర్థత కలిగిన వ్యక్తులకు రేప్స్ కార్బులను ఇష్టకుండా అర్థత లేని వ్యక్తులకు ఇస్తున్న విషయం వాస్తవమేనాః

ఇ) ఇటీవల ఎంతమంది వ్యక్తులకు రేప్స్ కార్బులు జారీ చేశారుః

ఆహోర, పౌర సరఫరాలు, లీగల్ మెట్రాలజి, వినియోగదారు వ్యవహరాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కాసు వెంకట క్రిష్ణ రెడ్డి)

అ) లేదండి.

ఆ) లేదండి.

ఇ) అర్థత ప్రకారం 17,464 తెల్లుకార్బులు, 364 ఎవై కార్బులు, 132 అస్పుర్స్ కార్బులు, 3,543 గులాబి కార్బులను ఇటీవల జారీ చేయడమయింది.

శ్రీ చిన్నాడి సుధాకర్ రావుః అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో సర్వ చేసి కోటి 35 లక్షల కుటుంబాలకు 45 లక్షల కార్బులు అన్నారు. కానీ ఈనాడు రాష్ట్రంలో కోటి 86 లక్షల కార్బులు ఇస్తున్నారు, మళ్ళీ ఇప్పుడు 25 లక్షల కార్బులు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. అంటే మన సర్వ ప్రకారం చేస్తే 645 లక్షలే, కానీ, ఏ ప్రభుత్వమైనా, గత ప్రభుత్వంగాని, ఈ ప్రభుత్వం గాని, ప్రభుత్వానికి, రూ.15 వందల కోట్లు అదనముగా చార్జ్ అపుతుంది. దీని మీద ఎంక్షెరీ వేసి అర్పులకు కార్బులిచ్చి, అనర్పుల వద్ద నుంచి కార్బులు వాపసు తీసుకునే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉందా? లేదా? అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కాసు వెంకట క్రిష్ణ రెడ్డిః అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గత పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఒక తెల్ల కార్బు కోసం ఆఫీసుల చుట్టూ తిరిగి ప్రజలు ఇబ్బందులు పడిన పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ముఖ్యంగా యస్.సి, యస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ, పేద వర్గాల వారి హృదయ స్పందనను దృష్టిలో పెట్టుకొని, రూ.140 కోట్లతో భారత దేశంలో ప్రప్రధమంగా ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయని విధంగా, డి.పి.ఎల్ కేంద్రాలు పెట్టి, అర్పులైన ప్రతి పేద వర్గాల వారికి తెల్ల కార్బు ఇవ్వాలనే సదుదేశంతో, కోటి ఎనశైల్పుడు లక్షల కార్బులు ప్రప్రధమంగా భారత దేశంలో ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చిందని గౌరవ సభ్యులకు తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. తప్పకుండా ఎక్కుడైనా అనర్పులకు కార్బు ఇచ్చిన విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే, ఎంక్షెరీ చేసి వాటిని తీసివేసి అర్పులకు ఇస్పించే ప్రక్రియకు శ్రీకారంచుడతాము.

శ్రీ చిన్నాడి సుధాకర్ రావుః అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లాలో కమాన్స్ పూర్ మండలములో రెండు గ్రామాల గురించి చెబుతాను. ఆ రెండు గ్రామాలలో ఐ.సి.ఆర్ నెం.1523025, బూస సునీత అనే మహిళ సింగరేణిలో జాబ్ చేస్తుంది. ఆమెకు 10 ఎకరాల పొలం ఉంది కానీ తెల్ల కార్బు ఇచ్చారు. జూపల్లి రాజయ్ ఐ.సి.ఆర్ నెం. 1384771 ఇతనికి పొత్తీ శామ్ ఉంది, అతనికి కూడా తెల్ల కార్బు ఇచ్చారు. ఈవిధంగా ప్రతి గ్రామంలో ఒక వంద భోగ్న కార్బులు ఉన్నాయి. వాళ్ళ మీద ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారా? దీనివల్ల డీలర్లకు, అక్కడ ఉన్న రెవెన్యూ ఉద్యోగులకు లభి కలుగుతుందేగాని, నిజంగా అర్పులైన వారికి లభి చేకూరడం లేదు. దీనివల్ల మన రాష్ట్ర ఖజానాకు కూడా చాలా సష్టుం వాటిల్లతుంది. దీనిమీద ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

ఉ.10.50

శ్రీ అర్. వెంకట రామారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడిగేదేమిటంటే ఐర్స్ ఫోబో కార్డులు దిగినప్పుడు కొందరి కార్డును పోయాయి . మళ్ళీ తీయమని అంటే కంప్యూటర్లు పని చేయడం లేదు అంటున్నారు . కాబట్టి వాళ్ళకు దొరకడం లేదు . వాళ్ళకు అన్యాయం జరుగుతుంది కాబట్టి తొందరగా ఆ యొక్క ఏర్పాటు చేయమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను .

శ్రీ కాను వెంకట కృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ మధ్యానే రెండు రోజుల క్రితం న్యూ సౌష్టవేర్ రావటం జరిగింది . ఖచ్చితంగా ఎంట్లో జరిగించి కరీంనగర్ పరకు గౌరవ సభ్యులు అడిగినటువంటి DPL కేంద్రాలు మొదటి దఫాలో పట్టణ ప్రాంతాలలో 23, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 83 ఏర్పాటు చేసి అన్ని గ్రామాలకు వెళ్లి పేద పర్గాల వారికి తెల్ల కార్డులు ఇవ్వడం జరిగింది అధ్యక్షా . రెండవ దఫాలో మళ్ళీ ఇప్పుడిప్పుడే వర్షాలు పడుతున్నాయి రైతు రైతు కూరీ వారి గ్రామాలకు వెల్చున్నారు కాబట్టి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సమావేశంలో ఈ రాష్ట్రంలో ప్రతి పేదవాడి గూటికి ఆహారం కల్పించాల్సిన బాధ్యత రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఉంది . తెల్ల కార్డు మనం ఖచ్చి తీరాలన్న తర్వాత మళ్ళా పది కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ప్రతి హాండ్కాప్స్టర్లో కూడా DPL కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి ఐర్స్ విధానం ద్వారా ఇంకా కొన్ని టెంపరరీగా 138 కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశాము అధ్యక్షా . అందులోనూ భాగంగా 11 కేంద్రాలు కరీంనగర్లో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది . గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు ఐర్స్ కానిని వివరాలు కూడా తెలియపరుస్తాము . మొదటిసారి 7 లక్షల 27 వేల 268, రెండో దఫా 17 వేల 463 కార్డులు ఇవ్వడం జరిగింది అధ్యక్షా . White cards మొదటి దఫా 68,473, రెండో దఫా 364 కార్డులు ఇవ్వడం జరిగింది . అన్నపూర్ణ 2 వేల 624, రెండో దఫా 132 కార్డులు ఇవ్వడం జరిగింది . గులాబీ కార్డులు 2 లక్షల 38 వేల 651, రెండో దఫా 3 వేల 256 పెరసి ఇవ్వాలి 10 లక్షల 35 వేల 16 తెల్ల కార్డులు కరీంనగర్లో, 21 వేల 214 పింకు కార్డులు ఇవ్వడం జరిగింది . ఖచ్చితంగా ఐర్స్ విధానంలో కొత్త ప్రక్రియ పచ్చింది కాబట్టి మరి పెంటనే ఇటువంటి చిన్న చిన్న పొరపాట్లు కొన్ని గ్రామాలలో జరిగి ఉంటే ఆ యొక్క కార్డులు తీసి వేసి అక్కడ ఉండే పేద పర్గాల వారికి ఇంకా ఎవరికైనా తెల్ల కార్డులు ఇప్పుని పరిస్థితి ఉంటే వారికి కూడా తెల్ల కార్డు ఇప్పుడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం చిత్త శుద్ధితో ప్రయత్నం చేస్తుంది .

MR.CHAIRMAN:- The question is concerned with regard to ration cards in Karim Nagar District. Do'nt expand your jurisdiction.

శ్రీ గిడుగు రుద్రరాజు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు అప్రావల్ కార్డునకు సంబంధించి గ్రామాలలో తీసుకోలేదు అని చెప్పారు అయితే పట్టణాలలో ఈ ప్రాభ్లమ్ ఉంది, మునిసిపాలిటీల్లో కానీ ఇతర ద్విష్టిక్ హాండ్కాప్స్టర్లో ఉన్నటువంటి ప్రాంతంలో కానీ కొన్ని చేట్ల ఇంకా సౌష్టవేర్ రాలేదని చెబుతున్నారు . ఇమ్మడియటగా వాళ్ళకు డైరెక్షన్స్ ఇప్పింది అక్కడ కూడా ఇంత మంది కార్డును లేని వారు ఉన్నారు. ముఖ్యంగా అధ్యక్షా వాళ్ళకు కార్డును లేకపోతే ఆరోగ్యశీల పథకానికి కూడా కొన్ని చేట్ల ప్రాభ్లమ్ వచ్చే విధంగా ఉంది . అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు already instructions ఇచ్చారు . ఎలిజిబిలిటీ ఉండి, అర్పత ఉండి కార్డున లేకపోతే వాళ్ళందరికి కూడా ఆరోగ్యశీల కార్డున ఇప్పుమని చెప్పి చెప్పుడం జరిగింది . అయినప్పటికీ కొన్ని సందర్భాలలో local authorities వాళ్ళ రేప్స్ కార్డున ఉంటే ఆరోగ్యశీల ఇస్తోమంటున్నారు కాబట్టి necessary instructions ఇప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాము .

శ్రీ బి. కమలాకర్ రావు:- అధ్యక్షా, surprise checkings చేస్తున్నారు కదా పొరపాట్లు ఏమైనా ఉంటే తొందరగా రెక్కిపై చేసి కరీంనగర్ను మిగతా జిల్లాలకు example గా చేస్తే కరీంనగర్ జిల్లా అంతా సంతోషిస్తారు.

శ్రీ కాసు వెంకట కృష్ణరెడ్డి:- Sir, I am very thankful to the member అధ్యక్షా . నేను మంత్రిగా ఈ శాఖ బాధ్యతలు స్వీకరించినపుటి నుంచి ప్రతి జిల్లలో కూడా sudden surprise చేశాను . As a minister I am going door to door and checking the things. నేను క్షేపదుతున్నాను, పని చేస్తున్నాను తిరుగుతున్నాను, జిల్లల్లో కలెక్టర్లను స్పందింపజేస్తున్నాను . ఏది ఏమైనా సరే గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను అన్నింటినీ నోట్ చేసుకొని ఖచ్చితంగా దాన్ని పరిశీలిస్తాము .

బోగెస్ విద్యా సంఘలు

ప్రశ్న నెం .219(709)

శ్రీ కందుల లక్ష్మీ దుర్దేష్ ప్రసాద్:

గౌరవనీయులైన ఉన్నత విద్యా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) రాష్ట్రంలో ఒకే సిటీంగ్ ద్వారా ఇంటర్వైడియట్ పరీక్ష పాస్ అయ్యే పథకంతో ఎన్నో బోగెస్ విద్యా

సంఘలు వచ్చాయన్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) ఈ బోగెస్ విద్యా సంఘలు ఎందరో అమాయకపు విద్యార్థులను మోసం చేస్తూ కోట్లాది

రూపాయలను అర్థిస్తున్నాయన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

ఉన్నత విద్యా శాఖ మంత్రి తరఫున ఆహార పోరసరఫరాల మంత్రి(శ్రీ కాసు వెంకట కృష్ణరెడ్డి)

అ) లేదండీ

ఆ) లేదండీ

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు .

శ్రీ కందుల లక్ష్మీ దుర్దేష్ ప్రసాద్:- అధ్యక్షా, ఒక్క సిటీంగులో ఇంటర్వైడియట్ ఉత్సవం అనే సంఘలు చాలా ఎక్కువగా ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పడి ఉన్నాయి అనే మాట మనం నిత్యం పరికలలో చూస్తూనే ఉన్నాం. ప్రకటనల ద్వారా వారు విద్యార్థులను ఆక్రించడానికి ముఖ్యంగా పదవ తరగతి పరీక్షలు అయిన వెంటనే ఆ ఉత్సవాలు తెలిసిన వెంటనే ఈ రకమైన ప్రకటనలు మనం చూస్తూనే ఉన్నాము . వాటి ద్వారా చాలా మంది అమాయకులైనటువంటి విద్యార్థులను ఎవరైతే పదవ తరగతిలో fail అయ్యారో వారు ఏదో ఒక రకంగా ఇంటర్వైడియట్లో జాయిన్ అయ్యే విధంగా ఆలోచన చేస్తారు కనుక వారిని అట్రాక్ట్ చేయడానికి ఇటువంటి

ప్రకటనలు నెత్యం పత్రికలలో ఇస్తున్నారు. ఆ రకంగా కొంత మంది విద్యార్థులు మోసగించబడుతున్నారు . ఇది మనకు చాలా సందర్భాలలో మనకు ప్రత్యక్షంగాను పరోక్షంగానూ తెలుస్తున్న విషయం . మరి మంత్రి గారు ఇది లేదు అనడానికి ఎంతపరకు నిజం అనేటటువంటిది తమరి ద్వారా అడుగుతూ ఒక్కసారి దాన్ని పరిశీలన చేసి అమాయకులైన విద్యార్థులు దీనికి బలి కాకుండా చూసే విధంగా తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను .

శ్రీ కాసు పెంకట కృష్ణరెడ్డి:- అధ్యక్షా, బోర్డుకు గానీ ప్రభుత్వానికి గానీ బోగ్న సంస్థల గురించి ఇప్పటి పరకు ఎటువంటి ఫిర్యాదులు రాలేదు . ఏమైనా వచ్చిపుపుడు అని విచారించి తగు చర్యలు తీసుకోబడుతుంది . ముఖ్యంగా SSC పాస్ చేసిన వాళ్ళకు ప్రైవేట్గా appear అయ్య వాళ్ళకు రూ.500/- కట్టిసట్లయితే బోర్డు exemption ఇస్తుంది . వారికి మినిమవ్ అటెండెస్టు ఇచ్చి వారికి ఎగ్గామ్ డ్రాస్ అవకాశం స్టోరు కానీ అది one sitting కాదు. రెండు సంవత్సరాలు బ్రేక్ ఉన్నపుపుడు simultaneousగా SSC పాస్ అయిన వాళ్ళ ఆ రెండు సంవత్సరాలు అయిన తర్వాత వాళ్ళకు ఎగ్గామినేషన్ ఒకేసారి పెట్టడం జరుగుతుంది తప్ప ఒక సంవత్సరంలోనే ఇంటర్వీడియట్ పాస్ అయ్య పరిస్థితి రాదు . అటువంటిది ఏమైనా వస్తే ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటుంది .

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి:-Single sitting మన రాష్ట్రంలోనే కాదు అధ్యక్షా, ఇతర రాష్ట్రాలలో North India లో చాలా బోగ్న యూనివర్సిటీలు పెట్టి వాటిని అడ్వైజ్ మెంటు చేసుకుంటూ ప్రతి టౌన్లో ఇటువంటి కోచింగు సెంటర్లు పెట్టారు . అందువల్ల మీరు CID ల ద్వారా సర్వే చేయించి వాటన్నింటి మీద చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా .

శ్రీ కాసు పెంకట కృష్ణరెడ్డి: ఇంటర్వీడియట్కు సంబంధించి ఎటువంటి ఫిర్యాదులు ప్రభుత్వానికి అందరేదు అధ్యక్షా.అని ఏదైనా ఉంటే తప్పకుండా విచారించి తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది అధ్యక్షా.

ఁ. 11.00

ఉపాధ్యాయుల సేవల వినియోగం

ప్రశ్న నెంబరు:220 (1345)

సర్వశ్రీ దాడి వీరభద్రారావు, చిగురుపాటి పరపసార్, ఎలమంచిలి పెంకటబాబు రాజీంద్రపసార్,

గౌరవనీయులైన పారశాల విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

(అ) జనాభా లెక్కలు, రేఫ్ కార్బు దరఖాస్తుల పరిశీలన, వివిధ ఎన్నికల నిర్వహణ,

మధ్యాస్తు భోజన పథకం నిర్వహణతో పాటు ఉపాధ్యాయుల సేవలను ఉపయోగించుకున్నట్టి కార్బుకూల వివరాలు ఏమిటి;

(అ) ఉపాధ్యాయులకు అదసపు విధులను అప్పగించిన కారణంగా బోధనా సమయం తగ్గిపోయి, విద్యార్థులు విలువైన సమయాన్ని స్ఫుర్తితున్నారన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయితే, నదరు సమస్యలు పరిష్కరించేందుకు చేస్తున్న ప్రత్యామ్నయ ఏర్పాట్లు ఏమిటి?

పారశాల విద్యా శాఖ మంత్రి(శ్రీ దామోదర రాజనరసింహ)

- అ) పల్న పోలియో కార్బోక్సిలిమం .
- ఆ) లేదండి.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తిను కాదు.

మిష్ణర్ ఛైర్‌న్: రాజీంద్రప్రసాద్, సింగల్ సప్లైమెంటరి .

శ్రీ ఎలమంచిలి వెంకట బాబు రాజీంద్రప్రసాద్: అధ్యక్షా, ఇది చాలా సిరియస్ ఇమ్ము. భవిష్యత్తురాలను తీర్చిదిద్దేటటువంటి ఉపాధ్యాయులను తీసుకుని వెళ్లి జనాభా లెక్కలకు, రేప్స్ కార్బూలకు, ఎన్నికల నిర్వహణకు, అలాగే మధ్యాహ్న భోజన పథకానికి, అలాగే ఇప్పుడు మంత్రి గారు పల్ పోలియో కార్బోక్సిలిమానికి కూడా ఉపయోగించినామని అంటున్నారు. ఈ విషయాన్ని సిరియస్గా ప్రభుత్వం పరిశీలించి ఇటువంటి పనులన్నీంటిని కూడా రెపిస్యూ శాఖా వారి ద్వారా కాని, లేకపోతే పంచాయితీ రాజ్ ఉద్యోగుల ద్వారా కాని లేకపోతే ఇతర యన్.జి.ఓ. ద్వారా కాని నిర్వహించితే బాగుంటుందని సూచిస్తున్నాం. లేకపోతే ఈ పనులన్నీంటికి కలిపి ప్రభుత్వమే వేరే ఒక ప్రత్యేకమైన శాఖను పెడితే, నిరుద్యోగులకు కూడా ఒక అవకాశం ఇచ్చినట్టుపుతుంది. ఎలాగు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుమారు ఒక కోటి మందికి అనుకుంటా ఉద్యోగాలిన్స్‌మని మ్యాన్‌ఫెస్టోలో పెట్టినట్టుపున్నారు అది ఇంతవరకు ఒక్కరికి కూడా ఇచ్చినట్టుగా లేదు. కనుక అలా ట్రోత్తగా ఉద్యోగాలు ఇచ్చినట్టుగా కూడా పుంటుంది. అంతేకాకుండా విద్యార్థులు దీని పలన చాలా సష్టాతోతున్నారు. ఉపాధ్యాయులు వాళ్ల యొక్క మైన్ లక్ష్మీన్ పదలివేసి మిగితా వాటికి వెళ్లడం పలన విద్యార్థులకు తీవ్రంగా సష్టం పస్తుంది కాబట్టి విషయాన్ని సిరియస్గా పరిశీలించవలసిందిగా మంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. దామోదర రాజనర్సింహ: అధ్యక్షా, ఈ మధ్య కాలంలోనే గౌరవ సుప్రీమ్ కోర్టు ఈ అంశం మీద ఒక తీర్పు ఇచ్చింది. సాధ్యమైనంత వరకు తక్కువగా ఉపయోగించుకోవాలి టీచర్ల సర్వీసులను అని చెప్పి సుప్రీమ్ కోర్టు డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. దానికముగుణంగా బీహార్, చత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రాలలో టీచర్ల సర్వీసులను ఎలక్ష్మీకు గాని, పల్ పోలియోకుగాని ఇతర కేంద్రం చేపట్టే కార్బోక్సిలిమాలకు వాళ్ల వాడుకుంటు లేదు కనుక ఒకసారి ఆయా రాష్ట్రాల నుండి నివేదికలు వచ్చిన తరువాత దానిని పరిశీలన చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం ఒక నీర్ణయం తీసుకుంటుంది.

ప్రకటన

(విషయం : కార్బోక్సిలిమా పట్టికలో చేరుబడని సష్టాతోతు గుర్తు గల ప్రశ్నలు మొబిలిస్ వాటి గురించి)

MR. CHAIRMAN: Now, I am to announce to the House that as per the practice in vogue, answers to 158 Starred questions, 2 Un-starred questions and 85 Short Notice Questions which were not included in the lists till 29-3-08 are placed on the Table of the House. They shall form part of the proceedings of the House.

I am to announce to the House that in respect of the starred, un-starred and short notice questions and notices under rule 170 and 311 admitted and communicated to the Departments for which answers have not been received, the Ministers concerned are directed to furnish replies directly to the Members.

There is a book release programme after the tea-break.

Now, tea-break for 10 minutes.

(The House adjourned at 11-02 A.M for 10 minutes for tea break).

ఉ.11.00

(తేనిటి విరామం తర్వాత సభ తిరిగి ఉ. 11.30 గం.లకు ప్రారంభమైనది. గౌచైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం పోంచారు.)

MR.CHAIRMAN: Issues raised under Rule 311 and Rule 70 (Calling Attention), the answers are deemed to have been given.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అప్రాప్రియేషన్లో మెన్నన చేస్తాము. మినిష్టరు గారు రిప్పయి చెబితే బాగుంటుంది.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

I.2008, అంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్య వినియోగ బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం . 21)

(అంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ఆమోదించిన విధంగా)

II. 2008, అంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్య వినియోగ బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం . 22)

(అంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ఆమోదించిన విధంగా)

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, రెండు అప్రాప్రియేషను బిల్లు ఉన్నాయి. i.e. the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2008 (L.A. Bill No.21 of 2008) (As passed by the A.P. Legislative Assembly) and the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2008 (L.A. Bill No.22 of 2008) (As passed by A.P. Legislative Assembly) రెండూ కలిపి తీసుకుందాము.

అధ్యక్షా, ఎప్రాప్రియేషను అంటే శాసన సభలో ప్రత్యేకంగా బడ్జెటు డిమాండ్స్‌మెంజ్ డిస్కపసు అక్కడ ఉంటుంది. అప్పార్ హాస్ కెసక ఇక్కడ ఉండదు. కానీ అక్కడ బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టిరపుడు ఇక్కడ కూడా ఏక కాలంలో ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. ఈ సభను గౌరవించి సభలో ఉన్నవారి అభిప్రాయాలను సాధ్యమై నంత పరకూ మేజర్ ఇప్పుడ్నో మీద ఏదో ఒక రకమైన చర్చ పెట్టి, వారి సలహాలు స్థిరం చడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. వాటన్నింటినీ దృష్టిలో ఉంచుకుని, 2008-09 వ సంవత్సరానికి రూ. 1 లక్ష 436 కోట్లు డబ్బులో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరాన్ని నడపాలని అనుకుంటున్నాము. దానిలో రూ.48 వేల కోట్లు, అనగా సెంట్రల్ సెవ్సెన్స్ స్టీమ్స్‌లో రూ.5 వేల కోట్లు, మన స్టేట్ రిసర్వ్స్ నుంచి రూ.43 వేల కోట్లు, మొత్తం రూ.48 వేల కోట్లు రాష్ట్ర ప్రణాళిక కింద ఖర్చు చేయాలని అనుకుంటున్నాము. భారతదేశంలో మన కంటే పెద్ద రాష్ట్రాలు చాలా ఉన్నపుటికీ ఆమోదించిన ప్రణాళికలో చూస్తే గత 4 సంవత్సరాలుగా భారతదేశంలో

అక్కర క్రమంలోనే కాకుండా బడ్జెటులో ప్రణాళిక మీద ఖర్చు పెట్టడంలో మనం ముందున్నామని సంతోష పూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాము. అలాగే లక్ష కోట్ల రూపాయలు దాటిన బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టే అవకాశం నాకు వచ్చినందుకు గొప్ప అదృష్టం గానూ, వరం గానూ భావిస్తున్నాము.

చాలా కాలంగా చూస్తున్నాము. కొద్ది మొత్తాలతో రాష్ట్రం ప్రారంభమైంది. ఎప్పుడో కాదు అధ్యక్షా. 2004-05 సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం మొత్తం అన్ని వసరులు కలిపి, రూ.48 వేల కోట్లగా ఉండేది. ఈ 4 సంవత్సరాల కాలంలో, నిజానికి 4 ఏళ్లూ పూర్తి కాలేదు. మే 14 వ తేదీకి గాని 4 ఏళ్లూ పూర్తి కాదు. అందుకే సుమారు 4 ఏళ్లు అంటున్నాము. ఈ 4 ఏళ్లలో రూ.48 వేల కోట్ల నుంచి రూ.1 లక్ష 436 కోట్లకు పెరిగింది. అధ్యక్షా, దీనిలో ప్రధానమైన అంశం, ఒక్క రూపాయి కూడా వస్తులు పెంచకుండా ఉన్న ఎగ్గిప్పింగ్ టాక్స్ ను ప్రొక్స్ క్రెడిట్ ను ఎక్కడా మార్కెట్ లేదు. కొత్త వస్తులు వేయకుండా ఈ రకమైన ఆదాయం రాబడ తామని అంటే చాలా మంది విడ్చురంగా భావించారు. కొండరు అల్లాప్రదీన్ అధ్యత దీపం ఉండా అని ఏదో మాటల్లాడుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఏనీ చేసినప్పటికీ పొరాదర్థకంగా చేయడమే కాకుండా, నాకు ఏదో నుంతాలు తెలిసినప్పటికీ శాసన సభ ముందు, శాసన మండలి ముందు ఉన్నతమైన సభలలో ఎలాంటి పొరబాటు అంకె లను పెట్టలేను. ఇప్పున్న ఎలా వచ్చాయని అడగుచ్చు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక రంగంలో తీసుకువచ్చిన విషపూత్తుకమైన డిసిప్లిన్. చాలా కాలంగా డిసిప్లిన్ కరువైపోయింది. తరచు రిజర్వు బ్యాంకు వద్దకు వెళ్లడం పొరబాటు అయిపోయింది. గతంలో 50 రోజులు, 70 రోజులు, 170 రోజులు, 220 రోజులు. ఒక సంవత్సరంలో 365 రోజులు ఉంటే, అందులో 336 రోజులు రిజర్వు బ్యాంకు దయతో బ్రతకపలసి వచ్చింది. జీతాలు ఇప్పుడానికి, రూపాయి ఖర్చు చేయడానికి . అటు వంటి పరిస్థితి రాకూడదని కోరుకుంటున్నాము.

2005 FRBM, Fiscal Responsibility Budget Management చట్టం పోనే చేసుకున్నాం. మనం కొన్ని నిబంధనలు పెట్టుకున్నాం. ఆ నిబంధనలు, ప్రణాళికా సంఘం అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకున్నాము. గపర్మెంట్ ఆఫ్ ఇండియాలో పైనాన్న మినిస్టరు సలహాలను కూడా కలిపి, ఆర్థిక వ్యవహరాలు రాష్ట్రంలో ఎలా ఉండాలి అనేది చట్టం తెచ్చుకున్నాం. ఆ చట్టం ప్రకారం తు.చ. తప్పకుండా సడుస్తున్నాం కాబట్టి ఈ 5 ఏళ్లలో 2009 మార్చి 31 నాటికి రెవిన్యూ లోటు లేకుండా చేస్తూ, క్రమక్రమంగా తగ్గించుకున్నాం. అలాగే ద్రవ్యలోటు మన గ్రాస్ డొమెస్టిక్ ప్రాడక్షన్ మీద 3 శాతానికి లోబడి, దానిని దాటకుండా ఉండాలి. అటువంటి నిబంధనలకు లోబడి ఉండాలి.

గతంలో అప్పు తెచ్చుకోడానికి ప్రీడం ఉండేది. బిపికుస్వంత వరకూ తెచ్చేవారు. ఇప్పుడు అట్లా కాదు. ఏ సంవత్సరం ఎంత అప్పు తీసుకోవాలనుకున్నా పేరామీటర్సును కాలిక్యులేట్ చేసి, ఒక ఫిగరుకు రావాలి. అంతకు మించి తేవడానికి పీల్లేదు. ఇప్పున్న సక్రమంగా అనుపరిస్తున్నాము కాబట్టి గత 4 సంవత్సరాలూ కరెక్టు అంకె చెప్పలేను గాని, 5 ఏళ్ల మొత్తానికి కలిపి రూ.6,830 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ ఆర్థిక క్రమశిక్షణ పాటిస్తున్న రాష్ట్రాలకు, మనమే కాదు ఎవరు పాటిస్తే వారికి, సహాయం చేస్తుంది. మన రాష్ట్రానికి లెక్కానేసింది, రూ.6,830 కోట్లు ఈ రాష్ట్రంలో డిసిప్లిన్ మెయింట్నెన్ చేస్తే, ఇస్తామన్నారు. సభకు సంతోష పూర్వకంగా చేప్పేది, ఈ 4 ఏళ్లూ కూడా We have done successfully. కేంద్రం నుంచి ఒక సంవత్సరం రూ.1325 కోట్లు, ఇంకో సంవత్సరం రూ.1400 కోట్లు ఇలా వచ్చింది. దీనిలో ఒక ప్రమాదం కూడా

ఉంది. సహాయం ఇస్తారు గాని, ఎప్పుడైనా గైడ్లెను దాటితే, మనం పెట్టుకున్న పీరామీటర్సు దాటితే, రెవిన్యూ డెఫిసిల్టుకు వెడితే కొత్తగా వచ్చేది రాకపోగా, మనకు ఇచ్చిన మొత్తం డబ్బుని మరల వాపసు కట్ట మంటారు. చెవి పిండి సమాలు చేస్తారు. కాబట్టి అతి జాగ్రత్తగా సరిహద్దు దాటకుండా, మనం పెట్టుకున్న క్రమశిక్షణము పాటిస్తూ వ్యవహారాన్ని నడుపుకుంటున్నాం. ఈ రోజు ఇంత మొత్తాన్ని పెట్టగలిగాం. బడ్జెటు కాపీలన్నీ గౌరవ సభ్యులకు అందించడం జరిగింది. నేను ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా గౌరవ సభ్యులను కోరేది, మీరు 'ప్రైయిట్ ఎవే' సూచనలు చేస్తే, దానికి చెప్పగలిగిన వాటికి నేను సమాధానం చెబుతాను. ఏదైనా ఇంకా లోతుగా పరిశీలన చేసి చెప్పాల్సి వస్తే, అథికారులతో ఇస్పరైషను తెప్పించి వివరాలు తర్వాత పంపిస్తాసని మనని చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ ఎప్పాప్రాయేషను బిల్లు ప్రాప్తి తప్ప ఏప్రీల్ 1 నుంచి ఒక్కమాసాయి కూడా డ్రాచేసే వీలుండదు. రాజ్యాంగపరంగా స్తంభసు ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల దీనికున్న ఈ ప్రాధాన్యతను గౌరవ సభ్యులు గమనించి, ఏకగ్రీవంగా దీనిని ఆమోదించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము. మీరు మాట్లాడేక అఖరున మీ డిస్కపసుకు రిప్పయి చెబుతాను.

ఉ. 11.40

శ్రీ సింగం బసవపుస్తుయ్ : ఈ బడ్జెట్లో వేల కోట్లాది రూపాయల గురించి చెప్పారు. ఆ కోట్లాది రూపాయలు ఎంత ఉంటాయో తెలియడం లేదు. ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు ఒక రోజున, ఒక కోటి రూపాయలు ఇక్కడకు తీసుకువచ్చి మీ ముందు టేబుల్పై పెడితే, మేము కళ్లూరూ చూసే విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. కోటి రూపాయలను టేబుల్పై పెట్టించాల్సిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్ : ప్రదర్శన కోనమైతే కోటి కాదు, ఐదు కోట్ల రూపాయలు పెట్టిస్తాము. అక్కడ పెట్టారు కాబట్టి ఇది కొన్నిల్ల అని మేము తీసుకువెళతామంటే కాదు.

(సభలో సమ్మానిస్తున్న సమాచారము)

MR. CHAIRMAN : It will become the property of the House. Nobody can touch it.

(సభలో సమ్మానిస్తున్న సమాచారము)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రి గారు దీని ప్రాధాన్యత గురించి చెప్పారు. మార్చి 31 వరకు ఆర్థిక మంత్రి అమావస్య చంద్రుడే. అమావస్య చంద్రుడు. ఈ రోజు శాసనసభలో ఈ బిల్లు పెడితే అది అప్రావ్ అయిన తరువాత, మనం అప్రావ్ చేస్తే ఏప్రియల్ ఒకటి మండి పుస్తుమి చంద్రుడి వలే వెలుగుతారు వారు. మనకు కావాల్సిన నిధులు, జీతాలు, రాయితీలు ఇప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రజలకు ఓటు హక్కు అనేది ఎటువంటి ఆయుధమో, ఎమ్.ఎల్.ఎ., ఎం.ఎల్.సి.లకు పార్లమెంట్ సభ్యులకు, పైనాన్ బిల్లు అప్రావ్ చేయడం అన్నది ఒక ఆయుధం. పొరపాటున, రోశయ్ గార్చి ఏదైనా ఇబ్బంది పెట్టాలని అందరు సభ్యులు అనుకొని తీర్మానించుకొని వచ్చి, ఒకటవ తారీకు వరకు అప్రావ్ చేయవద్దని అనుకోంటే వారు చాలా చిక్కుల్లో పడిపోతారు. కాబట్టి ఈ బిల్లు యొక్క ప్రాధాన్యత అంతగా ఉంటుంది.

తరువాత ఎన్న రకాలైన వరాలు ఇవ్వాలన్ని, అన్న రకాలుగా ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఏప్రియల్ ఒకటి అన్నారు, తరువాత రెండు అన్నారు. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు, బి.సి.ఎస్.సి. లకు రుణాల మాఫీ అన్నారు. రకరకాలైన రుణాల మాఫీలు, పండగే, పండగా. ఎన్నికల సంవత్సరము, ఎన్నికల వరాలు ఎన్న ఇవ్వలో అన్న ఇవ్వడానికి ఈ రోజు మనం ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గార్చి అనుమతి ఇస్తున్నాము. తరువాత వారు అడుగుతారు, వరదలు కావాలా, పర్మలు కావాలా, ఉప్పునలు కావాలా, మీకేది కావాలంటే అది ఇస్తాము. బడ్జెట్ అప్రావ్ అయిపోయింది కాబట్టి అంటారు. రాజశేఖరరెడ్డి గారు దేశుడి దయ అంటారు. ఎవరు ఏమి చేసినా, దేశుడి దయవల్లే నా ప్రభుత్వం సదుస్తోంది, ఇది దేశుడి ప్రభుత్వం అని అంటున్నారు. మన ఎమ్.ఎల్.సి. లు అసడం లేదు కానీ ఎమ్మెల్చే లు చాలా మంది వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారు దేశుడని అంటున్నారు.

శ్రీమతి పుల్ల పద్మావతి : మేమూ అంటున్నాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : మీరు కూడా అంటున్నారా? వెరీ గుడ్. గంగా భవానీ గారు గతంలో కూడా ఎన్.టి. రామారావు గార్చి అలాగే అన్నారు.

శ్రీమతి సిహెచ్. గంగాభవాని: మీరు మీ నాయకుణ్ణి చెప్పులతో కొట్టారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : వారెంత మంది మాటల్డాడితే, అంత టైమ్ నాకు యాడ్ అపుతూ ఉంటుంది. లేకపోతే నా టైమ్ అయిపోయిందంటారు. అయిన దయ పల్ల బాగుపడ్డాము. నాలుగు తరాలుగా ఆస్థలు సంపాదించుకొన్నామన్ని అంటున్నారు. ఈ రోజు వి. హనుమంతరావు గారు, పార్లమెంట్ సభ్యులు, గాంధీ భవనంలో మాటల్డాడుతూ, ముఖ్యమంత్రి గారు అందర్చి బాగుచేశారు. మూడు సంవత్సరాల్లో పెద్ద వారు బాగుపడ్డారు. చిన్న చిన్న వారు ఉండిపోయారు, వారిని కూడా కాస్త చూస్తూ ఉండండని చెప్పారు. ఈ విధంగా ప్రజాస్వామ్యం పరిఫలించేంది. ఎంత ప్రజాస్వామ్యం ఉంది. ఎంత సోషలిజం, ఎంత క్యాపిటలిజం ఎంత పూర్వాంశిజం. ఇది ఏ ఇజమో, ఏ స్వామ్యమో చెప్పడానికి వీలేనంత పరిస్థితులు ఈనాడు ఉన్నాయి. ప్రజాస్వామ్యానికి నిర్వచనం చెప్పినటువంటి అభిపూ లింకన్ బ్రతికి ఉంటే ఇది ఏ స్వామ్యమో, ఏ ఇజమో చెప్పేవారు. మహాత్మగాంధీ బ్రతికి వచ్చి ఈ దేశానికి స్వాతంత్యం తెచ్చింది ఎవరి కోసం అని అడిగితే, కాంగ్రెస్ వారు చోపున లేచి మా కోసం అంటారు. ప్రజల కోసం కాదు, మా కోసం అంటారు. అంబేద్కర్ బ్రతికి వచ్చి ఈ రాజ్యాంగాన్ని రచించింది ఎవరి కోసం అంటే ఈ రాష్ట్రాన్ని అమృతోవడానికి అని ఈ క్యాబినెట్ సమాధానం చెపుతున్నాము. మా మంత్రి గారు రాత్రి కూడా చెప్పారు. ఒక్క సెంటు భూమి మిగల్చిండని దఫనాలుగా చెపుతున్నాము. మా మంత్రి గారు రాత్రి కూడా చెప్పారు. ఒక్క సెంటు భూమి మిగల్చించి ప్రజా ప్రయోజనాలకు కావాల్సి వేస్తే కావాలంటే కొని ఇస్తామని చెపుడం జరిగింది. నా బాధ ఏమిటంటే, ధర్మాన్ ప్రసాదరాపుగారు అజాత శత్రువులాంటి వారు. ఆయన ఘర్మలేదు కొంచెం ఉంచుకొంటే, ఉంచుకొండి అంటారేమో, ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం అంటారు అనుకొన్నాము. కానీ, ఆయన కూడా అమ్మోద్దమన్నారు. గతంలో భూములు అమృతమ్మ అంటే అమృత తప్పుడని అన్నారు. ఎందుకంటే కరుకుదనం వస్తుంది.

శ్రీ ధర్మాప్రసాదరావు : నిన్న జరిగిన డిస్కప్స్ ఏమంటే, పేదలకు పంపిణీ చేసిన భూమి, అర్థాలైన పేద వారు ఉంటే, అది ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం అడ్డపెట్టే కార్బోక్షమం ప్రభుత్వం చేయదన్నాము. టి.డి.పి. తరఫున ప్రతిపక్షనాయకులు ఏమి చెప్పిరంటే, మన పేదలకు ఇష్టకుండా ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం ఇష్టండి అన్నారు. ఇటు పేదల ప్రయోజనాలు ప్రభుత్వానికి ముఖ్యం అని చెప్పాము. పేదల ప్రయోజనం కాంగ్రెస్ కి ముఖ్యం. పేదల ప్రయోజనాల కొరకు చివరి ఎకరం వరకు పంపిణీ చేసేస్తాము. ఎప్పుడైనా ఆ భూములు అవసరం పడితే వారికి ఎక్కుగేపియా ఇచ్చి తీసుకొంటామని అన్నాను. ఈ స్టాండ్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఎప్పటి నుండో ఉంది. మేము కూడా ఇదే ఐదీయాలజిల్ ఉన్నాము.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది కండై. కనీస భవిష్యత్తులో ఘ్రూచర్ జనరేషన్కి, భవిష్యత్తులో ఈ రాష్ట్రానికి, ఘ్రూచర్ జనరేషన్కి, ప్రజలకు ఉపయోగపడే ఈ భూమిని మిగిల్చాలిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. అది ఎవరికి ఇష్టవలసిన అవసరం లేదు. అటువంటి నిర్లయం తీసుకోకుండా, మొత్తం అంతటిని కూడా గుర్తుమొంట అంటున్నారు., మిగిలిన చోట్ల పూర్తిగా ఇచ్చే పరిస్థితి ఉంది. అది ముఖ్యమైన ఘ్రూచర్ జనరేషన్కి కొంత మనం రిజర్వ్ చేయాలిన అవసరం ఉంది. అలా లేకుండా చేస్తామనే విధానం సరైంది కాదన్నది మా అభిప్రాయం. ఆర్థిక మంత్రి గార్చి అడిగినప్పుడు, ఈ భూములను రక్షించలేకపోతున్నాము, రక్షించడం కష్టహరోతోంది, అందుచేత అమ్మాల్ని వస్తున్నదని అన్నారు. కేవలం బడ్జెట్ సహార్పు కోసం కాదు, ప్రాటిక్షాన్ కూడా కష్టహరోతోందనే అభిప్రాయం చెప్పారు. ప్రభుత్వం తలచుకొంటే ప్రాటిక్షాన్ అన్నది అంత కష్టమైన పని కాదు. మీరు తలచుకొంటే దాన్ని ప్రాట్క్ష్య చేయగలరు. ప్రింజస్ట్ యాక్షన్ తీసుకోగలరు. కేవలం బడ్జెట్ సహార్పు కోసం అమ్మాతామంటే మేమేమి చేయలేము. కాబట్టి అది కూడా మరోసారి పునరాలోచించాలి. ఏదేమైనా భూములు రక్షించి ఘ్రూచర్ జనరేషన్ కోసం కొంతైనా మిగల్చండి. కొంత మంది కోటీళ్ళరుల చేతుల్లోకి ఈ ప్రభుత్వ ఆస్తులను అప్పజిప్పవద్దని చెపుతున్నాను.

ఉ.11.50

సుశ్రీం కోర్టు న్యాయ మూర్తి , జస్టిస్ సుదర్శన రెడ్డి గారు కూడా ఈ భూములకు ప్రభుత్వం ట్రిప్పీలు, అటువంటి భూములను అమ్మకూడదని చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. హైకోర్టు న్యాయ మూర్తి ఒక కేసు విషయంలో మాటల్చడుతూ , డబ్బు కోసం మీరు సెక్రటేరియట్సు కూడా అమ్మాస్తారా అని అడిగినటువంటి విషయాన్ని మరోసారి మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఇటీవల ఒక హైకోర్టు న్యాయమూర్తి గారు ఒక కేసు విషయం డీల్ చేస్తూ ఈ ప్రభుత్వం ఒక పెద్ద భూ కబ్బడారు అని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పన్నీ కాదా ఏదో తెలుగుదేశం వారు అంటున్నారనో, కమ్యూనిస్టులు అంటున్నారనో, ఇంకోరంటున్నారనో, మరోరంటున్నారనో కాదు. ప్రజలేమనుకుంటున్నారు అన్నది చూడాలి. ప్రజలలో భాగమే న్యాయమూర్తులు కూడా. వారి తాలూకు అభిప్రాయాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. మొండికెత్తి, ఎవరు ఏమన్నా మేం అనుకున్నదే సాధిస్తాం, ఎవరేమనుకున్నా మాకు సంబంధం లేదు అనే పద్ధతుల్లో కాకుండా ఆలోచన చేయాలి. ప్రజల తాలూకు అభిప్రాయాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటేనే మీ ప్రభుత్వం మరి కొంత కాలం మనుగడలో పుంటుంది. లేదు అంటే, అది కూడా మీ ఇష్టం . మీరు ఎన్నాళ్ళు పుండాలో ఆ తేదీని ప్రజలే నిర్లయిస్తారు. తర్వాత, మునిసిపల్ లో పున్న రిజర్వ్ సైట్స్ , అలాగే పురపాలక సంఘాలలో పున్న ఖాళీ సైట్స్ ఏవైతే పున్నాయో, వాటిని రక్షించండి, కబ్బడలకు గురి అరుతున్నాయని , ఫెన్స్సింగ్ వేయండని మూడు పర్యాయాలు హైకోర్టు వారు డైరెక్షన్సు ఇచ్చారు. వాటిని మీరెంతపరకూ అమలు పరిచారు? ఏమైనా అమలు పరిచారా? 6

నెలలో అమలు పరుస్తామని, ఆనాడు పైకోర్టుకు హామీ ఇచ్చారు. 6 నెలలూ అయిపోయింది. గతంలో ఇక్కడ చర్చించడం, మంగారికి చెప్పడం కూడా జరిగింది. ఇది పైకోర్టు ధిక్కరణ కిందకు రాదా? అయినా మీకు లెక్క లేదు. పైకోర్టు ఎన్ని ఉత్తర్వులు ఇచ్చినా మాకు అనవసరం, మేం చేయదలచుకుంది చేసు కుంటూ పోతాం అనే విధంగా మీరున్నారు.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు : అధ్యక్షా, పైకోర్టు వారు ఇచ్చిన డైరెక్షన్ ప్రకారం మేం పొలాలన్నీ రక్షించడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాం . ఫెబ్రవరీగు వేష్టున్నాం . ఇంకా వేయాల్సినవి పున్నాయి. వాటికి కావలసిన ఆర్థిక పనరులను సమకూర్చుకుని తప్పకుండా వాటిని ప్రాటట్కు చేయడానికి , ప్రభుత్వం, డిపోర్టుమెంటు సిద్ధంగా పుండని చెప్పి తమకు తెలియజేస్తున్నాము. మేం కోర్టు ఉత్తర్వులను ఆనర్ చేశాము. చేస్తున్నామని , వాటిని ఎవరూ కూడా కళ్ళ చేయకుండా చూస్తాం, చేసినా కూడా వాటిని ఖాళీ చేయించడం జరుగుతుంది. అని మునిసిపాలిటీకి చెందిన ఆస్తులని తెలియజేస్తున్నాము. వాటిని తప్పకుండా ప్రాటట్కు చేస్తున్నాము.

శ్రీ దాడి వీరభద్ర రావు : అధ్యక్షా, స్వప్తమైన హామీ ఇచ్చారు. సంతోషం . ఆ హామీని వారు నిలబెట్టు కుంటే మునిసిపాలిటీలో పున్న స్థలాలన్నీ పరిరక్షించబడతాయి. అధ్యక్షా, మంత్రులు మధ్యలో రియాట్టు అవడంలో తప్పులేదు. ఎందుచేతనంతే వారు చేసిన దానికి. అవును మంచిదే.

విశాఖ పట్టం మునిసిపల్ కార్బోరేషన్లో ఒక సైటు పుంటే, దానిని మీరు ఎగ్గామిన్ చేయండి. మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ తాలూకు అనుమతి కూడా లేకుండా ప్రభుత్వం నేరుగా లీజు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఏ విధమైనటువంటిని లేకుండా స్థానిక సంస్థల గౌరవాన్ని కాపాడ వలసిన అవసరం ఉండని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాము.

గౌ. రాజశేఖర రెడ్డి గారి అద్భుతం పర్మాలు పస్తున్నాయి, పరదలు పస్తున్నాయి. తుఫానులు పస్తు న్నాయి. అన్నీ పస్తున్నాయి. ఈ మధ్యనే 23 వ తేదీన వచ్చిన తుఫానులో మనుషులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. కుటుంబాలు కకావికలైపోయాయి. ఇళ్ళ కూలిపోయి ఎనమండగురు చనిపోయారు. కొంత మంది గల్లంతయ్యారు. దైతులు గ్రోలు పెడుతూంటే, పేపర్లో ప్రకటనలు వచ్చాయి. “ పరుణ దేపునికి పందనాలు. కరెంటు కష్టకాలంలో సమృద్ధిగా వాసలు. పులకరిష్టున్న పంట చేలు”.

ఆ కిందనే వేలాది ఎకరాలలో, మిర్చి, ప్రత్యుహంటలు, వేరుశెనగ, జోన్సు పంటలకు తీవ్ర నష్టం . పర్మాలకు ఇళ్ళ కూలి ఇద్దరి దుర్మిరణం , అనే వార్తలు. మరో పేపర్లో మళ్ళీ పందనాలూ, అదే పేపర్లో అడ్వైట్జ్ మెంట్సు. పుల్ టైం , అంటే నిజానికి, టైంలీ యాడుగు కూడా పుండాలి. ఈ అడ్వైట్జ్మెంట్సు అన్నానీ పైటీ, హాపీ ఎఫ్స్పెండిచర్ . సకాలంలో సరైనటువంటి అడ్వైట్జ్మెంటు ఇవ్వడం తప్పులేదు గాని, అలా ఇవ్వ కుండా ఈ విధంగా ఎడ్వర్స్ యాడ్స్ ఇచ్చి నిధుల దుర్మినియోగం చేస్తున్నటువంటి మాట మంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చున్నాము. గతంలో కూడా ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారికి ఈ విషయం చెప్పడం జరిగింది. గతంలో మేం ఆనాడు రూ. 100 కోట్లు ప్రచారానికి ఖర్చు పెడితే, ఆ ప్రచారానికి ఖర్చు పెట్టిన డబ్బులో ఉచిత కరెంటు ఇప్ప వచ్చని రాజశేఖర రెడ్డి గారు అన్నారు. ఇవ్వాళ సుమారు రూ. 500 కోట్ల నుంచి వేయి కోట్ల దాకా ఖర్చు అనుతున్నట్లుగా స్వప్తంగా తెలుస్తున్నది. నియోజక వర్గానికి ఒక ప్రచార వాహనం, ఇండోర్కో ఘూటింగ్ స్టూడియో, టీవీలలో సినిమాలు, పేపర్లో దేవుడికి పందనాలు, ఇంస్టిచ్యూట్ బిల్డింగ్. మీరు ఒకసారి

చరిత్ర తిరగేసి చూడండి, ఓవర్ పబ్లిసిటీ పునుటువంటి నాయకులు ఎవరూ కూడా ఎన్నికల్లో సక్షేప అవలేదు. రాజీవ్ గాంధీ గారు గానీ, మరోరు గానీ, మాట్లాడితే తెరమీద కనిపించే వారు ఎన్నికల్లో సక్షేప కావడం లేదు. అదే పరిస్థితి మీ ప్రభుత్వానికి కూడా రాకతపుదు. తెల్లార్తే చాలు, టీవీలలో, పేపర్లలో మనమే కనపడాలనుకుంటే, ఓవర్ పబ్లిసిటీ అన్నది సరైంది కాదు.

ఈ రోజు పేపర్లలో మనం చూస్తున్న పబ్లిసిటీని చూసి ప్రజలు ఓటు వేయరు. మనం ఏం చేస్తున్నాం ? ప్రజలకు ఏమిస్తున్నాం? ప్రజలకు ఎటువంటి పరిపాలన అందిస్తున్నాం అన్నదానిని ప్రజలు మనని చూస్తూనే పున్నారు. ఈ రోజు ఎన్ని ఖనిజాలను ఈ ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి పెద్దలు స్వాధీనం చేసుకుంటున్నారు. ఎన్ని కొండలను పెద్దలు స్వాధీనం చేసుకుంటున్నారు? ఎన్ని భూములను అమ్మిపోరేస్తున్నారు? ఎంత ఇసుకను స్వాధీనం చేసుకుంటున్నారు? ప్రజలు లెక్క వేసుకుంటున్నారు. ఎవరూ కూడా లెక్క వేయకుండా వదలరు. శిశుపాలుని తప్పులను కృష్ణుడు లెక్కించినట్లు మీ తాలూకు తప్పులన్నింటినీ కూడా ప్రజలు కొంట చేస్తున్నారు. కొంట చేసి సకాలంలో సరైన చర్య తీసుకోవడానికి సిద్ధంగానే పుంటారు.

అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఆర్ట్రిక శాఖా మంత్రి గారికి రూ. లక్ష కోట్ల చెక్కును 296 మంది ఎమ్మెల్సీలు, 90 మంది ఎమ్మెల్సీలూ సంతకం చేసి ఇస్తున్నారు. రాష్ట్ర కోశాధికారి మీరు. ఈ డబ్బు చూసి మీ చుట్టూ తేనెటీగిలు ముసురుతాయి. “ ధన మూలం ఇదం జగత్,” ఈ మొత్తం సంపదను అంతా లాక్స్‌వలనే ప్రయత్నం చేసేటువంటి ఉంటాయి. రాజకీయ నాయకులు, అధికారులు అందరూ కూడా ప్రభుత్వానికి బ్రట్టీలుగా పుండి కాపాడవలసిన బాధ్యత మీ మీద పుంది. చరిత్రలో మరచిపోలేనటువంటి ద్రోహాన్ని ఈ రాష్ట్రంలో ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్నది అనడంలో ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. కేవలం మీరు, 70 నుంచి 100 మంది కోటీశ్వరులను మీరు రాష్ట్రంలో ఎన్నుకుని, వారిని సెలక్షు చేసి మీరు ఈ భూములను కొండలను వారికి ధారాదత్తం చేయడం ద్వారా వారు ఈ దేశంలో ఫస్ట్ ఎన్ రిచెస్ట్ పర్సన్స్‌గా తయారయేలా చేసే ప్రయత్నం మీరు చేశారని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సంపదను అంతటినీ కామన్ మాన్కు చెందేలా చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారు, మీరు, ఇంకా అందరూ అన్ని పార్టీల వారూ చెబుతున్నారు. కానీ ఈ సంపద ఎవరి చేతుల్లోకి పోతున్నది ఈ రోజు. ఎవరో కొంత మంది చేతుల్లోకి పోతున్నది. రూ. లక్షల కోట్ల విలువైనటువంటి లక్షల ఎకరాల ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు భూమిని ఈ 100 మంది కోటీశ్వరులకు ధారాదత్తం చేయడం గురించి మరొక సారి మీరు ఆలోచించుకోవాలని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఇంత చెప్పినా మీరు మీ ధోరణి మార్పుకోకుండా, మొండిగా చేస్తామని అంటే, ఇందులో మీకూ, మీ పెద్దలకూ కూడా వాటా పుందనే నానుడి నిజమని సమ్మానిస్తున్న పరిస్థితి పట్టుంది. కాబట్టి అలా జరుగుకుండా దీని పై వెంటనే తగు విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. అలాకాకుండా మీరు భూమిని కాపాడకపోతే మాత్రం, ఇందాక నేను అన్నటువంటి ఆ అప్పథ మీకు శాశ్వతంగా మిగిలి పోయే పరిస్థితి పట్టుందని కూడా తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ భూమి, ప్రైవేటు భూమి అని లేకుండా సుమారు 70 సెజ్సులను ఇప్పడం జరిగింది. ఇంకా సెజ్సులు కావాలనే పరిస్థితి పట్టుంది. మరో సూచన కోస్టర్ కారిడార్ పేరుతో మొత్తం నెల్లారు నుంచి చివరి శ్రీకాకుళం వరకూ కూడా కోస్టర్ కారిడార్ పెట్టడానికి తలబెట్టుడం జరిగింది. దానికి జీవో కూడా ఇష్ట్యా చేశారు. ముఖ్యంగా కాకొడ నుం విశాఖ వట్టం వరకూ ఫస్ట్ ఫెజ్లో టెక్స్ చేస్తున్న సెజ్సులు లక్ష 30 వేల ఎకరాల పంట భూములను సేకరించబోతున్నారు. ఇది ఎంత దారుణమై న విషయమో ఒకసారి తమరు ఆలోచన చేయండి. అనలు అక్కడన్నటువంటి ప్రాక్యార్మెంట్ పుడ్ స్టేర్సిటీ చాలా ఎక్కువ

అయ్య పరిస్థితి రావడం జరుగుతుంది. ఎట్టి పరిస్థితులలో కూడా దీనిని ఎక్స్టోర్ చేస్తే ప్రజలు భరించేటు వంటి పరిస్థితిలో లేదు.

మ. 12.00

టోటల్గా ఇప్పటికే మీరు సెబ్లో 17,800 ఎకరాలను ఎక్వార్ చేస్తే, 9 వేల ఎకరాలను మీరు అమ్మిపేయడం జరిగింది. అందులో ఈరోజుకీ కూడా 8,800 ఎకరాలు ఇవ్వడానికి అనుకూలంగా, ఇంకా ఖళీగా ఉంది. అదిగాక పెట్రోకెమికల్లుకి ఇయర్ మార్క్ చేసిన 7500 ఎకరాలు కూడా ఉంది. ఇంత భూమి ఇంకా అలాటమొంటకి ఉంటుండగా, ఈ సెబ్ల పేరుతో మళ్లీ, ఈ కోస్ట్ల కారిడార్ పేరుతో దీనిని తీసుకోవడం అనేది చాలా అన్యాయం.

అంతేకాదు, దీనివల్ల పుడ్ సెక్యూరిటీ పోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఈ రాష్ట్రంలో పండించే పరి వంటలో 70 శాతం పరి ఈ తొమ్మిది జిల్లాలలో పండుతుంది. ఆ మొత్తం భూమి అంతటని కైంకర్యం చేసి, ఎవరికో దారధత్తం చేసి, రైతులను వీధిన పడేస్తే, పుడ్ స్క్యూర్ సిటీ పచ్చ పరిస్థితులు రావడం జరుగుతుంది.

ఇప్పటికే, ఈ ప్రపంచంలో 36 దేశాలు పుడ్ స్క్యూర్ సిటీతో బాధపడుతున్నాయని, ప్రపంచ యు.ఎన్.ఓ చెప్పడం జరిగింది. అందులో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కూడా మరొకటిగా జాయిన్ అయ్య పరిస్థితి రావడం అనేది జరుగుతుంది. అంతేకాదు, రేపు ఈ కోస్ట్ల కారిడార్కి రాబోయే పరిశ్రమలు ఏవైతే ఉన్నాయే, ఆ పరిశ్రమలకి గోదావరి జలాలు, మీరు జలయజ్ఞంలో మేము రైతులను బాగు చేస్తాం, రైతులకు నీరిస్తాం అని అంటున్నారు. కానీ ఈ రైతుల తాలుకు భూములన్నీ మీరు పరిశ్రమలకు కేటాయించేస్తున్నారు. ఇక రైతు భూమిని పండించుకోవడానికి వీలులేని పరిస్థితి తీసుకువస్తున్నారు.

అటువంటి పరిస్థితిలో ఇవ్వాళ్ల గోదావరి సుంచి ఈ పరిశ్రమలకి 1848 ఎం.ఎల్.డి వాటర్ని మీరు ఇవ్వడానికి నిర్వయం తీసుకున్నారు. Pipe line for Godavari Riverకి 385 ఎం.ఎల్.డి వాటర్ని ఇవ్వడానికి నిర్వయం చేసుకున్నారు. ఏదైనా లైఫ్ మెయిన్ కెనాల్కి ఏలేరు రిజర్వాయర్ సుంచి 385 ఎం.ఎల్.డి వాటర్ని ఇవ్వడానికి నిర్వయం చేశారు. సామర్థ్యకోటు కెనాల్ సుంచి 220 ఎం.ఎల్.డిని వాటర్ని ఇవ్వడానికి నిర్వయం చేసుకోవడం జరిగింది. విశాఖపట్టంలో ఉన్న మన్సిపల్ కార్బోరేషన్కి వచ్చే వాటర్లో కూడా కొంత వాటర్ దీనికి కేటాయించడానికి నిర్వయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఇహన్నీ కూడా మీరు అల్రెడీ జి.వో ఇస్ట్ర్యూ చేశారు.

ఇటువంటి పరిస్థితులలో మీరు చూసినట్లయితే ఎక్కడికి పోతున్నాము మనం. ఈ వాటరంతా ఎక్కడికి పోతుందని మిమ్మలను అడుగుతున్నాను. ఈ భూములన్నింటిని కూడా తీసుకునే పరిస్థితి వస్తే, సాగునీటికోసమే కాదు, త్రాగునీటికి కూడా ఇబ్బందిపడే పరిస్థితి రావడం అనేది జరుగుతుంది. కాబట్టి, ఈ భారీ ప్రాతిపథిక పై చేసే కోస్ట్ల కారిడార్ ప్రతిపాదనను, దయచేసి విరమించుకోవలసినదిగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. దీనివల్ల ఎంత నష్టం వస్తుందన్నది దయచేసి మరోసారి పునరాలోచన చేయండి. రైతుల సంక్షేపం కోసం మీరు ఆలోచన చేయండని మీ అందరికీ సేను తెలియపరుస్తున్నాను.

అదే విధంగా, ప్రభుత్వంలో భాగస్వాములు ఐ.ఎ.యన్, ఐ.పి.యన్, ఐ.యఫ్.యన్ అధికారులు. వీరిలో కూడా కొంతమంది అవినీతికి పాల్చడినటువంటి విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతున్నది. గతములో కొంతమంది ఐ.ఎ.యన్ అధికారులు అవినీతికి పాల్చడారు, ఏ.సి.బీ.కి తాలూకు రిపోర్ట్సిగా అన్ని కూడా మీ ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్నాయి. వాళ్ళ మీద ప్రాసిక్యాప్స్ ఎందుకు చార్జ్ చేయడం లేదు, ఎందుకు యాక్షెప్ట్ చేయడం లేదని, రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఆనాడు చంద్రబాబు నాయుడు గారిని, శాసనసభలో అనేక సార్లు నిలబెట్టిన సన్నిహితాలను మీ అందరికీ మరోసారి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఏమైనవండి ఆ మాటలన్నీ.

ప్రైకోర్సు వారు ఎవరిమీద అవినీతి ఆరోపణలున్నాయే లిష్ట్ ఇష్టండని చెపితే, ఆ లిష్ట్ని మీరు ఇష్టాలేని పరిస్థితిలో మీరు ఎందుకున్నారు? ఎందుకు వాళ్ళను ప్రైల్చేసే పరిస్థితిలో మీరున్నారో అర్థంకావడంలేదు. ఆ ఇచ్చిన పేర్లలో ఉన్న కొంతమంది అధికారులు, అయ్య మా మీద చార్జ్లే లేపు, కంప్లియంట్స్ లేపు, అటువంటి పరిస్థితులలో మా పేర్లు ఏరకంగా ఇచ్చారని, ఛిఫ్ సెక్రెటీని అడిగే పరిస్థితిలో కొంతమంది ఐ.ఎ.యన్ అఫీసర్లు ఉన్నారు. ఇప్పున్న కూడా మీరు రెప్యూ చేయాల్సిన అవసరం పుంది. నిజమైన అవినీతిపరులు ప్రక్కకుతపుకొని, అవినీతికి పాల్చడని అధికార్లను లిష్ట్లో చేర్చించి, ప్రైకోర్సుకిచ్చే పరిస్థితులు ఇవ్వాల్స రావడం అనేది జరుగుతుంది.

అంతేకాదు, ఇటీవలే అనేక మంది ఐ.ఎ.యన్, ఐ.ఎఫ్.యన్ అధికారులు కూడా విదేశి యాత్రలకు వెళ్లుతున్నారు. ఈ విదేశి యాత్రలకు కోసం వాళ్ళ పెట్టే ఖర్చుంతా ఎవరు భరిస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరించడం లేదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతమంది ఐ.ఎ.యన్ అధికారులను విదేశాలకు పంపించారు, వారు విదేశాలకు వెళ్లి వాళ్ళ సాధించిది ఏమిటి? వాళ్ళ స్టడీ చేసి, సమర్పించిన రిపోర్ట్సిగా ఏమిటి? మీరు ఆ రిపోర్ట్సిగా అన్ని సభముందు పెడతారా? మిగిలిన వారు ఎవరి ఖర్చుతో విదేశాలకు వెళ్లారు? జలయజ్ఞం అవనీయండి, ఈ భూముల కేటాయింపులు అవనీయండి, ఖనిజాల కేటాయింపులు అవనీయండి. ఎవరైతే కాంట్రక్టర్స్ ఉన్నారో, ఆ కాంట్రక్టర్స్ డబ్బు భరించి, ఈ ఐ.ఎ.యన్ అధికారులను విదేశాలకు పంపించారనేది చాలా స్పృషంగా తెలుస్తుంది. దానిని మీరు ఎస్పుడైనా పరిశీలన చేశారా? కాంట్రాక్టర్ దయాద్యోష్యాలతోనో ఐ.ఎ.యన్ అధికారులు విదేశాలకు వెళ్లినట్లయితే, వాళ్ళ తెరిగి వచ్చిన తరువాత, ఈ కాంట్రాక్టర్లు పైల్పుని వారి ముందు పెట్టి, వారు చూడక్కరలేకుండా సంతకాలు పెట్టించే విధానానికి, ఫోర్స్స్ బుల్గా వారిని డైవ్ చేస్తున్నారని మీకందరికి తెలియపరుస్తున్నాను.

మీకు ఇంటస్ట్ ఉంటే, విదేశాలలో స్టడీచేయాలనుకుంటే, ప్రభుత్వమే దయచేసి వాళ్ళందరినీ పంపించండి. అంతేగాని, కాంట్రాక్టర్ దయాద్యోష్యాల మీద ఐ.ఎ.యన్, ఐ.పి.యన్, ఐ.యఫ్.యన్ అధికారులు ఆధారపడి విదేశి యాత్రలు చేసే విధానాన్ని అరికట్టువలసినదిగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని తమద్వారా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము. ఒక ఉద్యోగస్థునికి ఒక్క ఇంక్రైమెంట్ ఇవ్వాలంటే 35 క్వార్లు వేసే అధికారులు, ఇవాళ్ల ఈ కాంట్రాక్టర్స్కి తోత్తుగా మారిపోయే విధానాన్ని అరికట్టాలించిగా మరోసారి మీకు తెలియపరుస్తున్నాను.

ఇవాళ్ల మీకు 30 మంది ఎం.పిలున్నారు, మరియు రాజ్యసభా సభ్యులున్నారు. అందులో ఎనమండుగురు కేంద్రమత్రులున్నారు, మరి వీరందరూ కేంద్రంలో ఏమి సాధిస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రానికి రైల్స్

డిపార్ట్‌మెంట్‌లో నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి అన్యాయం జరుగుతుందని కేంద్రమంతులే అంటూవుంటే, ఎవరికి చెప్పుకోవాలో అర్థం కానీ పరిష్కారి. అందుచేత, దీనిని గురించి మీరు ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం వుంది.

తెలుగుని ప్రాచీన భాషగా డిక్కర్ చేసే అవకాశం ఈనాటికి కూడా మనకి రాలేదు. తెలుంగా నీకు ధీర్ఘాయిరస్తు, తెలుంగా నీకు బుంహ్యాయి రస్తు, అలోకికార ఆంధ్ర సాహితీ దేవతా నీకు నమస్కారమమ్మా అన్నాడు మహాకవి శ్రీనాథుడు. తంజావూరు నాయుకరాజులు రంగనాథ రాయిలు, తెలుగును రాజ భాషగా ఏనాడో నిర్వయించడం జరిగింది.

కర్నూటకలో కర్నూటక భాషని ప్రాచీన భాషగా నిర్వయించానికి వాళ్లు పొపులుకదుపుతున్నారు. తమిళనాడులో వాళ్లు ఇప్పటికే తమిళ భాషపు ప్రాచీన భాషగా గుర్తింపు తెచ్చుకోవడం జరిగింది. రాజకీయ పత్రిడులవల్లే వాళ్లు చేసుకోవడం జరిగింది. రేసు రాబోయే ఎలక్షన్స్ ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, కర్నూటక వారు కూడా కర్నూటక భాషని ప్రాచీన భాషగా డిక్కర్ చేయడానికి పొపులు కదుపుతున్నారు. మీరు దీని మీద దృష్టి పెట్టి, ఈ ప్రభుత్వం, రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు కాస్త దృష్టి పెట్టిపట్టయితే, తప్పకుండా సాధించగలరు. కాబట్టి, ఇది తెలుగువారందరికి కూడా గర్వకారణమైన విషయం, దీనిని సాధించాల్సిన అవసరం వుంది. దేశభాషలందు తెలుగు లెస్సు అని కన్నడ రాజ్యాధినేత శ్రీకృష్ణదేవరాయలే అన్నారు. అటువంటి తెలుగుని, ప్రాచీన భాషగా నిర్వయం చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసినదిగా మిమ్మలను కోరుతున్నాము.

ఇంతమంది పెద్ద అధికారులున్నారు, చిస్క అధికారుల గురించి కూడా మీరు చర్యలు తీసుకున్నారు, మీరు జి.వో ఇచ్చారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఉన్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులకు ఇళ్ల పట్టాలిస్తామని మీరు చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఇంతవరకు ఎంతమందికి ఇచ్చారు. మాకు తెలిసిన సమాచారం ప్రకారంగా, శ్రీకాకుళం, సెల్లురు, కడప, చిత్తూరు నాలుగు జిల్లాలలో మాత్రమే, ఈ హాస్ సైట్స్ ఇప్పడం జరిగిందని మాకు తెలిసింది. 164 ఎకరాలు మాత్రమే మీరు ఇచ్చినట్లుగా మాకువచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారంగా వుంది.

ముఖ్యంగా విశాఖపట్నంలో చూసినట్లయితే వాళ్లు, ఒక ధరభాస్తు చేయడం అనేది జరిగింది. అక్కడన్న వాళ్లు, సుమారు రెండు సార్లు ధరభాస్తు చేసుకున్నారు. అక్కడ 50 ఎకరాల కొండపోరంబోకు స్థలాన్ని, గిడిజాల అనే నిలేజ్‌లో, అనంద పురం మండలంలో, వారు ఐడెంటిష్టు చేసుకున్నారు. దానిని ఇప్పటికీకూడా పెండిగ్‌లో పెట్టిన పరిస్థితిలో ఉంది. సుమారుగా 500 నుండి 600 మందికి పనికివచ్చే సైట్‌ని గుర్తించడం జరిగింది. మీరు ఇచ్చిన జి.వోని మీరు గౌరవించి, వాళ్లకి క్లియర్ చేసినట్లయితే, వాళ్లు కూడా ఇళ్లు, పట్టలు పొందే అవకాశం వుంది. ఇవ్వాళ పరిస్థితులు ఏర్కంగా ఉన్నాయంటే, మొత్తం భూములాన్ని అమ్మేసే పరిస్థితులు రావడం వల్ల, సాధారణ ప్రజలు ఇళ్ల స్థలాలు కొనుకోవడం చాలా క్షమమైనా పరిస్థితి వుంది.

మ.12.10

గతంలో అర్థన్ డెవలమెంట్ అధారిటీలు ఉండేవి. అని మొత్తం ప్రజలకు ఒక లే అపుట్ చేసి అపార్ట్‌మెంట్‌ని నిర్మించి, లాటరీ పేసి అప్పికేషన్స్ కార్టఫర్ చేసి వారికి కాస్ట్ ప్రైస్‌కి ఇచ్చేవారు. ఈ రోజు అర్థన్ డెవలమెంట్ వారి తాలుకు అసలు స్వరూపాన్ని పూర్తిగా వదిలేసి ప్రభుత్వ భూములను వేలం వేసే

కార్యక్రమంలో నిమజ్జమైపోయారే తప్ప ప్రజలకు సేవ చేసే విధానం పూర్తిగా మరచిపోవడం జరిగింది. కాబట్టి అర్థన్ డెవలప్‌మెంట్ అథరిటీస్ అన్నింటిని కూడా తమ ధర్మాన్ని నిర్వర్తించేలా చర్యలు తీసుకోండి. సామాన్య మధ్య తరగతి వారికి కూడా ఇళ్ళ స్థలాలు, అపార్ట్‌మెంట్స్ వారు కొనుగోలుచేసే విధంగా కాష్టప్రైస్‌కి అందించేట్లు మళ్ళీ పాత ప్రావిజన్స్ మధ్యలో పదిలేశారో ఆ ప్రావిజన్స్ అన్ని కూడా మళ్ళీ కొనసాగించాలని మంత్రి గార్మి కోరుతున్నాను.

అంతేకాకుండా, నిత్యపనరవస్థవుల ధరలు కంటోల్ తప్పిపోయాయి. నిన్ననే గిరిజనులు శాసన మండలి సభ్యుల దగ్గర చెప్పడం జరిగింది. గిరిజనుల నుండి కొనుగోలు చేసిన చింతపండు లాంటి పశ్చాతులు కూడా ప్రభుత్వ రంగ సంఘనే వ్యాపారం చేసి, డబుల్ ది రేట్కి ప్రజలకు అమ్మే పరిస్థితి వస్తే మరి ప్రజలేమైపోవాలి? కనీసం గిరిజనులకైనా లాభం ఉండాలి. లేదంటే కొనుగోలుదారుడైనా లాభం ఉండాలి. ఇద్దరికి లాభం లేకుండా ప్రభుత్వం వ్యాపారం చేసి పరిస్థితి రావడం జరుగుతోందంటే, దాన్ని కూడా మీరు కంటోల్ చేయాల్సిన పరిస్థితి ఎంతైనా ఉందని నేను కోరుతున్నాను.

అంతేకాకుండా, ఉపాధి హోమీ పథకం కానీయండీ, ఇందిరమ్మ పథకం కానీయండీ అప్పులైన వారందరికి అందే పరిస్థితి ఎక్కుడా కనిపించడం లేదు. వీటన్నిటిని కూడా ఏ.టి.ఎమ్. కార్దూల్లా కాంగ్రెస్ వారు ఉపయోగించుకొంటున్నారు తప్ప పేద ప్రజలకు అందించే పరిస్థితి ఎక్కుడా కనిపించడంలేదు. రాజజేఫరండ్రీ గారు అనాడు పాదయాత్ర చేసేపుడు ఏ ఏ పిటీషన్స్ అయితే సహాయం కోరారో ఆ పేపర్ కటింగ్స్ అన్నింటిని నేడు పత్రికల్లో చూపిస్తున్నారు. వారందరికి నేటికి కూడా సహాయం అందని పరిస్థితి ఉంటే, మీ యంత్రాంగం ఏ రకంగా పనిచేస్తోందని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. మేము ఇంత డబ్బు ఖర్చు చేస్తున్నామని మీరంటున్నారే తప్ప ఆ నిధులన్ని దుర్యాన్యియాగమోతున్నట్లు మీరు గమనిస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు ఎక్కుడైనా అనిసీతి అక్రమాలు జరిగితే పట్టుకొంటామని చెపుతున్న, కానీ పట్టుకొన్న దాఖలాలు లేవు. పిటీషన్స్‌పై యాళ్కన్స్ తీసుకొన్న పరిస్థితి ఎక్కుడా కనిపించడం లేదు. కాబట్టి, వీటన్నిటిని మీరు తప్పకుండా టేక్పు చేయాలి. నీను ‘కాగ్’ రిపోర్ట్ ఇవ్వడం జరిగింది. మరి కాగ్ గతంలో తీసుకొన్న అంశాలను నేను మెస్సన్ చేయడం లేదు. నేడు కూడా సమారుగా ఏ.పి.ఐ.ఐ.సి వారు రూ. 308 కోట్లు ఈ రాష్ట్రానికి సష్టం పచ్చేలా ప్రపర్తించారు. భూముల అమ్మకాల్లో ఈ రాష్ట్రానికి సష్టం పచ్చిందని చాలా సష్టంగా చెప్పింది. నిశాఖపట్టణం భూముల అమ్మకాల్లో కూడా అనేక రకాల అక్రమాలు జరిగినట్లు వారు చెప్పడం జరిగింది. ప్రౌదరాబాద్ లో ఉండే భూముల్లో 250 ఎకరాల్లో అక్రమాలు జరిగినట్లు చెప్పడం జరిగింది. అలాగే గమల్లో అనేక రకాలైన అక్రమాలు జరిగాయి. రూ.124కోట్లు ఒక దాంట్లో సష్టం పచ్చింది. రూ.52 కోట్లు మరో దాంట్లో సష్టం పచ్చినట్లు చెప్పడం జరిగింది. అంతే కాకుండా ప్రకాశం జిల్లాలో ప్రభుత్వ పశు సంరక్షణకి సంబంధించిన 266 ఎకరాల్లో రూ.124 కోట్లు సష్టం పచ్చినట్లు చెప్పడం జరిగింది. గాలి జనార్థనరండ్రీ పదు కోట్ల రూపాయలు రోజుకు సంపాదిస్తున్నట్లు మేము అనాడు చెప్పడం జరిగింది. అది ఒక్క మైన్స్‌లోనే ఆయన సంపాదించడం జరిగింది. దాన్ని అరికట్టి, రాష్ట్ర సంపద రాష్ట్రానికి ఉన్నట్లే, రాష్ట్రానికి ఎంతో ప్రయోజనకారిగా ఉండేదని మేము చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు కర్నూలుకల్ కాంగ్రెస్ పార్టీని ఓడించుటకు ఆయన ప్రయత్నిస్తున్నట్లు మీ కాంగ్రెస్ నాయకులు కేంద్రానికి ఫిర్యాదు చేస్తున్నారు. మనం ఇచ్చిన డబ్బుతోనే మనలను ఓడిస్తున్నట్లు మీరు ఫిర్యాదు చేసినట్లు ఈ రోజు పేపర్లో రావడం జరిగింది. ఏదేమైనా సరే unwanted persons కి ఈ రకమైన వెల్సి అక్కమిలేట్ చేసే విధానం మంచిది కాదని వెల్సి ఈ రాష్ట్రంలో

ఉన్నటువంటి గమలు కానీ, భూములు కానీ ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు అందేట్లు చర్యలు తీసుకోవాలే తప్ప ఎవరికో పంచదానికి వీల్లేదు.

అదే విధంగా జలయజ్ఞం లో డ్యూమేజన్ జరుగుతున్నాయి. అక్కడ డ్యూమేజన్ ఎందుకు జరుగుతున్నాయో ప్రక్కన పెట్టండి. అక్కడ డ్యూమేజన్ ఎందుకు జరుగుతున్నాయంటే ఇంత డబ్బు సంపాదించుకొని, ఎస్ట్మేప్స్ రేట్ల కంటే, రెండు, మూడు రెట్లు పెంచి ఇచ్చినా నరే కాంట్రాక్టర్స్ క్వాలిటీ వర్గుని ఎందుకు అందివుడం లేదు. కాంట్రాక్టర్స్, క్వాలిటీ వర్గు అందించలేనప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం వారిపై ఎందుకు చర్యలు తీసుకోకుండా నిస్పహోయంగా ఉండిపోతోందని ప్రశ్నిస్తున్నాను. పంజాగుట్ట పై ఓవర్ ఈ మధ్యానే కూరి పోయింది. దీనిపై రిపోర్ట్ సబ్క్యూట్ చేశారు. ఎంత మంది ఈ దుర్దటలో చనిపోయారు. మీరు ఏ విధమైన క్రిమినల్ చర్యలు మీరు తీసుకొన్నారు. కాంట్రాక్టర్స్ పై క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకోవాల్సిన పని ఉంది. మీరు ఏ రకమైన క్రిమినల్ చర్యలు చేపట్టలేదన్న విషయం మీకందరకూ తెలుసు. అందువల్ల **action should be initiated.** ఏదైనా ఇటువంటి డ్యూమేజన్ జరిగితే, ప్రభుత్వ సంపద దుర్వానియోగమయ్య పరిష్కారుల్లో మీరు వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా రైతులకు కావాల్సిన మద్దతు ధర ఇష్టడంలో తగిన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. ఐదు వేల మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం జరిగింది. 2600 మంది రైతులు కరింటు ప్స్క్ లకు, పౌము కాట్లకు బలైపోవడం జరిగింది. రెండు లక్షల రైతు మిత్ర గ్రూప్స్ నిర్విర్యామిపోయాయి. వీటన్మిటి విషయంలో మీరు మరో మారు ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. కేవలం మద్దతు ధర అన్న పంటలకు ఉత్పత్తులకు ఖచ్చితంగా ఇస్తేనే తప్ప రైతు నిలబడే పరిస్థితి లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన రాయితీ రుణాల రద్దు మన రాష్ట్రంలో ఉండే రైతులందరికి ఇచ్చే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. కాబట్టి దాన్ని కూడా ఈ నియమ నిబంధనలకు అనుసంధానంగా పెళ్లాలంటే మాత్రం రైతులందరు లభ్య పొందరు. ఇందులో కేవలం 20 నుండి 25 శాతం మాత్రమే లభ్య పొందే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం మరోమారు ఆలోచన చేయాలి. ఈ అంశాలు మీ దృష్టికి కూడా వచ్చాయి కబట్టి దాన్నిపై మరొక్కపొరి ఈ రైతులందరికి కండేపస్సు లేకుండా బుణాలు మాఫీ చేయాలి. బుణాలు మాఫీ చేసిన తరువాత మద్దతు ధరలను వ్యపసాయోత్పత్తులన్నింటికి ఇవ్వాలని మీకు తెలియపరుస్తూ, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనేటటువంటిది ప్రజల తాలుకా ట్రిప్పీ కాబట్టి ప్రజల సంపద దుర్వానియోగం కాకుండా చూడాలి. బడ్జెట్లో కేటాయించిన డబ్బు దుర్వానియోగం కాకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వంపైనా, మంత్రి గారిపై ఉంది. ఈ బడ్జెటులో జీత భత్యాలకు సంబంధించిన 30% మాత్రమే సద్వినియోగమై మిగిలిన 70% దుర్వానియోగమయ్య పరిస్థితి స్వప్షంగా కనిపిస్తోంది. అలా కానీయకుండా ఈ రాష్ట్రాన్ని ప్రాట్స్క్ చేసి ఈ రాష్ట్ర సంపదను కాపాడి నిధుల దుర్వానియోగం జరుగుకుండా చూడాల్సిని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కందుల లక్ష్మీదుర్గేష్ ప్రసాద్ : అధ్యక్ష, ద్రవ్య నినియోగ బిల్ పై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. డాక్టర్ కె. రోశయ్ గార్మి సభ తరఫున అభినందిస్తూ, నేడు వరుసగా నాలుగు సంపత్తురాలు కూడా ఏ విధమైన పెట్టినందుకు ముఖ్యంగా మిగులు బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టినందుకు 1994 నుండి 2004 వరకు ఉన్నటువంటి రెవెన్యూ లోటును క్రమ క్రమంగా సరిదిద్దుకొంటూ, ఈ రోజు మిగులు బడ్జెట్తో రాష్ట్ర ప్రజల ముందుకు వచ్చినందుకు అయినకు మరో మారు ప్రత్యేకమైన అభినందనలు మనందరి ద్వారా

తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ద్రవ్య వినియోగ బిల్, పూర్తి స్థాయిలో, ఆర్థిక క్రమశిక్షణతో నిర్వర్తించబడిన ఈ బడ్జెట్సు మనందరం ఆమోదించాల్సిన అవసరం ఉండన్న మాటను మనవి చేస్తున్నాను. పెద్దలు దాడి వీరభద్రరావు గారు మాటలుతూ, ద్రవ్య వినియోగ బిల్ అమలోకి వచ్చి, ఏప్రియల్ ఒకటి తరువాత అనేక రకాలైన పరాలు ఇవ్వబడతాయనే మాటను వారు ప్రవచించారు. 2004 సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి సుండి పరాలు ఇచ్చారు. ఖచ్చితంగా అని పేదల కోసం, మహిళల కోసం, బడుగు, బలహీన పర్మల కోసమే ఈ పరాలు ఇవ్వడం జరిగింది. పరాలుగా ఇప్పడమే కాక వాటిని అమలు చేయడం జరిగింది. భవిష్యత్తులో కూడా ఇదే పరంపర కొనసాగబడుతుందనే మాటను రోజుయు గారు ఈ బడ్జెట్ ద్వారా తెలియజేశారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రజాస్వామ్యం గురించి దాడి వీరభద్రరావు గారు ప్రస్తుతించారు. ప్రజాస్వామ్యం గురించి మాటల్డాడే అర్థత తెలుగుదేశం పార్టీకి లేనే లేదని నేను తెలియజేస్తున్నాను. అనాడు ఎన్.టి. రామారావుగార్చి అప్రజాస్వామికంగా గడ్డి దింపి, ప్రశాచికంగా ప్రవర్తించి, చెప్పులు విసిరి, కొట్టి, చేసిన ఆ పార్టీకి నేడు కాంగ్రెస్ పార్టీ గురించి ప్రజాస్వామ్యం గురించి మాటల్డాడే అర్థత లేదని నేను తెలియజేస్తున్నాను.

భూముల అమ్మకంపై కూడా దాడి వీరభద్రరావు గారు మాటల్డారు. భూముల అమ్మకంలో ఏలేరు కుంభకోణం ఏ విధంగా జరిగిందో అందరికి తెలుసు. ఒక్క ఎకరం కోటి రూపాయల నిలువ చేసే భూములను కేవలం రూ.50 వేలకే స.ఎమ్.జి. సంస్కృత అమ్మిన ఘనత ఆనాటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిదే అన్న మాట నేను తెలియజేస్తున్నాను.

మ .12.20

శ్రీ కె.రోజుయు: అధ్యక్ష, నేను మిత్రులు దుర్గేష్ణు కోరేది కూడా, ఇప్పన్ని కూడా మామూలుగా ఎప్పుడైనా మాటల్డాడుకోవచ్చు. ఈ సందర్భాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇమ్మాస్ ఏమైనా మాటల్డాడండి. పాలిటికల్గా ఈ డెవెలప్మెంట్సు గురించి మాటల్డాలంటే ఈ సమయం చాలదు, ఈ వేదిక కూడా చాలదు. ఎన్నో పున్నాయి. వాళ్ళ బయట మాటల్డాడుతుంటారు. మనం మాటల్డాడుతూ పుంటాం. ఇక్కడ మనం చేస్తున్నటువంటి కార్బూక్మాలు మామూలుగా ఈ అప్రాప్తియేషన్ ఎందుకు అడుగుతున్నాం, దీనిలో పున్నటువంటి వాటికి పరిమితంగా మాటల్డాడితే బాగుంటుంది. ఇది సలహా మాత్రమే. రికార్డ్ నుంచి తీసివేయాలి. రికార్డ్ నుండి తీసివేయవలసి వస్తే, నీ సన్మాయి వాయిద్యం తీసివేయాలి ముందు. యాదగిరి గారు.

(అంతరాయం)

అధ్యక్ష, నేను వారిని.....

(అంతరాయం)

నామాట వినండి. మీరు కూర్చోండి. మీ ప్రక్కనే కూర్చుంటారు యాదగిరి . ఎవరు మాటల్డాడుతున్నా తూ,తూ,తూ సన్మాయి వాయిద్యాడు. (సమ్మాలు, చప్పట్లు) ఇది పద్దతేనా, పద్దతేనా ఇది, చెప్పండి. ఎందుకు చెప్పరు.

(అంతరాయం)

మిషన్ చైర్మన్: దుర్గేష్ , confine to subject,

(అంతరాయం)

శ్రీ కందుల ల్యక్ష్మి దుర్గేష్ ప్రసాద్: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు భూముల కుంబకోణం విషయం, ఒక సారి నేను మనవి చేయదలచు కున్నాను. ఒక విషయం మాటల్లడేటప్పుడు దాని పూర్వాపరాల గురించి మాటల్లడవలసినటువంటి అవసరం వుంటుంది. ముఖ్యంగా ఎవరైతే, పెద్దలు, ప్రతి పక్ష నాయకులు వున్నారో వారు ద్రవ్య వినియోగ బిల్లును ఏ రకంగా అమోదించాలి అనేటటువంటి మాట మిసహో మిగితా అన్ని విషయాలు మాటల్లడారు. ఆ విషయాలు అలా మాటల్లడి, అలా వుంటే, అని అట్లగే వుంటాయి కనుక వాటి గురించి కొంత వివరణ ఇప్పవలసినటువంటి అవసరం కూడా వుంది. భూములు అమృతోపదానికి ఆనాడు తొమ్మిది సంవత్సరాల కాలంలో చంద్రబాటు నాయకులు గారు శ్రీకారం చుట్టారు. ఆ రోజు కోర్పులు చెప్పాయి. ఏలీరు కుంబకోణం గురించి కాని, ఐయంజి భూములు అమృతం గురించి కాని, వీటి గురించి ఎన్ని ఆరోపణలు వచ్చినపుటికి కూడా, ఎన్ని అభిశంసనలు వచ్చినపుటికి కూడా, సామ్మాత్ము కోర్పే అక్కింతలు వేసినపుటికి కూడా కనీసం దాని మీద వివరణ చేయటానికి గాని, ఒక కమీషన్ వేయటానికి గాని ఏనాడు సాహసించసటువంటి తెలుగు దేశం పార్టీకి ఇవాళ భూముల అమృతం, పేద ప్రజల కోసం పని చేస్తున్నటువంటి ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించేటటువంటి నైతిక హక్కులేనే లేదనేటటువంటిని చెప్పడానికినని నేను ఈ విషయం మనవి చేస్తున్నాను. దాంతో పాటు ఇవాళ ఎన్ని కమీషన్లు గాని, విచారణలు గాని కేవలం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం మాత్రమే వేయగల్గింది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, వారు ఎన్ని మాటల్లడినపుటికి కూడా ఖచ్చితంగా ప్రతి ఒక్క దానికి ఒక సమాధానం వుంది. ఇవాళ రాష్ట్ర ప్రజలు మొత్తం కూడా, మొత్తం ఆనాటి ప్రభుత్వానికి, ఈసాటి ప్రభుత్వానికి ఉన్నటువంటి వ్యత్యాసాన్ని ప్రత్యక్షంగానూ, పరోక్షంగానూ పరిశీలిస్తున్నారు. ప్రజలందరికి వాస్తవాలు తెలుసు. నేను ఒక్కటే మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఇవాళ అకాల వర్షాలు వచ్చాయంటే ఆ వర్షానికి సంబంధించినటువంటి విషయాల మీద సూర్య స్థాయిలో ఒక ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడమే కాకుండా గతంలో ఏనాడు లేని విధంగా డిజాప్టర్ మేనేజ్మెంట్, ఆరోజుల్లో కేవలం తుఫాస్తు వస్తే, నాలుగు దుష్పట్లు పంచిపెట్టడం మాత్రమే చేసేవాళ్లు. ఇవాళ అలా కాకుండా సమగ్రమైనటువంటి ఒక డిజాప్టర్ మేనేజ్మెంట్ స్టాన్సు తయారు చేసినటువంటి ఘనువుత కేవలం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానిదేవనేటటువంటి మాటను నేను మనవి చేస్తున్నాను. (చపుట్లు). ఆ రకంగా డిజాప్టర్ వచ్చినప్పుడు ఏ రకంగా స్పుందించాలసేటటువంటి కార్యక్రమాన్ని ఒక ప్రక్కన చేపడుతూ, మరొక ప్రక్క మెట్ట ప్రాంతాలలో, లేకపోతే ఎప్పుడూ వర్షపు జోస్ట్ వారికి ఈ వర్షాల వల్ల గొప్ప ఉపయోగం జరిగిందని, అదే విధంగా జలాశయాలు నిండటం పలన విద్యుత్తును నిరాటంకంగా మనం ముందుకు తీసుకువెళ్లగలుగుతామనేటటువంటి మాట తోటి ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక మాటగా చెబితే దాన్ని ఇన్ని రకాలుగా పెడార్థాలు తీయడం అనేటటువంటిది సమంజసం కాదనేటటువంటి మాటను నేను మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా పుడ్ సెక్యూరిటి గురించి మాటల్లడారు వారు. ఇవాళ ఈ రాష్ట్రంలో పుడ్ సెక్యూరిటి ఏదైనా వుందంటి, ఆహార భద్రత గురించి మాటల్లడేటటువంటి హక్కు కేవలం డాక్టర్ వై.యస్.రాజశేఖరరాణ్ గారికి మాత్రమే పుందనేటటువంటి మాటను మనవి చేస్తున్నాను. అధికారం లోకి రాగానే ఖచ్చితంగా ఇది రైతుల ప్రభుత్వం, వ్యవసాయం కోసమే ఈ ప్రభుత్వం వుంది. సూటికి సూరు శాతం పేద రైతును బాగు చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం పుందనేటటువంటి మాట తోటి ఉచిత విద్యుత్ ఇప్పడమే కాకుండా లక్షలాది ఎకరాలకు సాగునీరు అందించడానికి అదే విధంగా ఎవరైతే దాహరీతో బాధపడుతున్నారో వారికి త్రాగు నీరు అందించడానికి అనేక ప్రాజక్షులు చేపట్టి తద్వారా ఆహార భద్రతను కల్పించడానికి పూర్తి స్థాయిలో కృషి చేస్తున్నటువంటి ఏకైక ప్రభుత్వం డాక్టర్ వై.యస్. రాజశేఖరరాణ్ గారి సేత్తుత్వంలోని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమనేటటువంటి మాటను తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఆరోజు వారు ఏమి చేశారు. వ్యవసాయం

దండగా అన్నారు. వ్యవసాయానికి ఏ రకమైనటువంటి చేయుతను ఇవ్వలేదు. కనీసం మంచి పంటలు పండించడానికి అవసరమైనటువంటి వాతావరణాన్ని క్రియేట్ చేయకపోగా, పైగా రొయ్యల సాగును విచక్షణారహితంగా అన్ని పంట, పంటలు పండించటువంటి భూముల్లో రొయ్యల సాగును చేయడానికి వారు అవకాశం కల్పించారు. అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఇవాళ నేను మనవి చేస్తూ పున్నాను. ఇది కేవలం ఆహార భద్రతనుకల్పించేటువంటి ప్రభుత్వమనే మాటను మీకు మనవి చేస్తూ, దాని కోసమే ఇవాళ ప్రాజెక్టులన్ని. ఇందాక మిత్రులు చెప్పారు.

(అంతరాయం)

అధ్యాత్మ, అదే విధంగా ఈ రాష్ట్రంలో ఒక విషయాన్ని మాత్రమే నేను మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఒక చక్కటి వాతావరణం మనకు ఎప్పుడైనా సరే ఒక రాజ్యాన్ని నడిపించేటువంటి ఒక అధినేత, ఆయనకు ఆలోచనలు బట్టి మాత్రమే. ఆ రాష్ట్రంలో సస్యశ్యామలం పుండాలి. దుర్బిక్షం ఉండాలనేటువంటిది నిరూపించబడుతుంది. మనం చూసుకున్నట్లయితే ఒక సారి రాజశేఖరరెడ్డి గారు అధికారంలోకి రాగానే ఆయన నోటి వెంట నచ్చినటువంటి మాటలు దైత్యులు, సేద ప్రజలు, మహిళల అభివృద్ధి, ఇవే మాటలు తప్పితే, ఏనాడు ప్రాట్క్ కోట్లకి ఆయన పోలేదు. ఆరోజు ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ కూడా ప్రాట్క్ మాటలే మాటలాడింది తప్పితే, సామాన్య పేద ప్రజానీకానికి అవసరమైనటువంటి ఒక కార్యక్రమాన్ని కూడా చేపట్టిన దాఖలాలు లేవు. అందుకే వారు ఆరోజు away from the common man అయ్యారు. ఇవాళ రాజశేఖరరెడ్డిగారు పేద ప్రజలకు అతి సన్నిహితంగా పుండించటువంటి అనేక కార్యక్రమాలు, రేపు ఏప్రెల్ 7 వతారీభు నుంచి రెండు రూపాయలకు కిలో బియాన్ని ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా, ఆహార భద్రత అని ఏదైతే అన్నారో మీరు దాన్ని పూర్తిగా ఇవ్వటానికి కూడా వారు సిద్ధంగా పున్నారు. అదే విధంగా పుష్టులకు పించెస్తు ఇవ్వడం గాని, వితంతువులకు పించెస్తు ఇవ్వటం కాని, ఎవరైతే పేద వాడు తనకు అనారోగ్యం వస్తే, పెద్ద అనారోగ్యం వస్తే, తను చనిపోవడం తప్పితే గత్యంతరం లేదు అని బాధ పడేటువంటి పరిస్థితుల నుంచి, నీకు నేను పున్నాను, బరోసా నేను పున్నాను, ఈ ప్రభుత్వము పుంటుండనేటువంటి మాట తోటి ముందుకు పచ్చి వ్యాళందరికి కూడా లక్షలది రూపాయలు సహాయాన్ని అందించే విధంగా రాజీవ్ అరోగ్య శ్రీ కార్యక్రమాన్ని ఏడైన్నా, ఏ ప్రభుత్వమైనా కలలోనైలేనేమి ఊహించారా అనేటుమాటను నేను అడుగుతున్నాను. ఇటువంటివి చేయగలిగేది కేవలం డాక్టర్ వై.యస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారి సేతుత్వంలోని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం మాత్రమేననేటువంటి మాటను మనవి చేస్తూ ఆ దిశ లోనే, ఆ పద్ధతుల్లోనే ఇవాళ ఏ, ఏ కార్యక్రమాలకు డబ్బు కేటాయించాలి, ఏ రకంగా పేద ప్రజల యొక్క సంక్లమాన్ని చూడాలి అనేటువంటి విషయాన్ని పూర్తిగా దృష్టిలో పెట్టుకునే ఇవాళ రోశయ్య గారు బడ్డటును ప్రతిపాదించారు. దానిని మన మందరం ఆమోదించాం. దాన్ని ఇవాళ ప్రప్య వినియోగ బిల్లును పైతం మన మందరం ఆమోదించడం ద్వారా దీన్ని ఆచరణలోనికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నించాలనేటువంటి మాటను మనవి చేసుకుంటూ, ఒకే ఒక్కటి చెబుతున్నాను. ఇవాళ దాడి విరభద్రరావు గారు చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. నిజమే వారు చెప్పినటువంటి ఆవకతవకలు పుండి పుండ పచ్చ. అయితే కొన్ని దశాభ్యాల పాటు జరిగినటువంటి ఆ అవకతవకలు ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలోనే ఈ ముఖ్యమంత్రి గారే జవాబు చెప్పాలనడం ఎంత వరకు న్యాయమనేటువంటి మాటను నేను అడుగుతున్నాను. మరి నిజంగా మీరే కనుక అలాంటి మంచి కార్యక్రమాలు చేసిపుంటే ఇలాంటి ప్రశ్నలు తెల్పినిష్టి సంవత్సరాల కాలంలో ఆనాడు చంద్రబాబు నాయుడు గారిని మీరు ఎందుకు అడగలేదు. ఆనాడు మీరెందుకు అలాంటి కార్యక్రమాలను చేపట్టలేదనేటువంటి మాటను నేను ప్రశ్నిస్తూన్నాను. అదే విధంగా ఇంకో మాట చెప్పారు. ఇవాళ చాలా కార్యక్రమాలు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి తెచ్చుకోవచ్చుకదా అంటున్నారు. ఇవాళ కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కాంగ్రెసు అధికారంలో పుంది. ఇక్కడ కాంగ్రెసు పుంది. అయితే ఒక్క మాట

మనవి చేయదలచుకున్నాను. అనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఎన్.డి.ఎ. అధికారంలో వున్నప్పుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారు మొత్తం దేశంలో చక్రం తిప్పారన్నారు కదా, అనాడు ఆయన మద్దతు ధర గురించి ఏంత మాత్రం ఆయన చేశారు. ఏ రకంగా మద్దతు ధర గురించి అయన సహాయం చేయగలిగారనేటటువంటి మాటను నేను అడుగుతున్నాను. ఈ రకమైనటువంటి మాటల ద్వారా ఏ రకమైనటువంటి ప్రయోజనం లేదనేటటువంటి మాటను నేను మాట్లాడుతూ, తెలుగు బాషపు ప్రాచీన బాషగా గుర్తించే విషయంలో కూడా ఇవాళ ఈ రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకోవాలో అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటూ వుంది. అందులో ఏ రకమైన చిత్తశుభ్రి లోపం లేదనేటటువంటి మాటను నేను మనవి మనవి చేస్తూ.....

శ్రీ దాడి వీరభద్రా రావు : సార్, ఆయన ఏమన్నా మంత్రి గారా, మంత్రి గారు ఇవ్వాలసిన సమాధానం అంతా వారే చెబుతున్నారు. అన్ని చర్యలు తీసుకుంటారా, అది చేస్తాం, ఇది చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఆయన ఏమన్నా మంత్రినా. మంత్రి గారు ఏమైనా అఫ్రైజేషన్ చేశారా. ఏమి సార్ ఇది.

శ్రీ కందుల లక్ష్మి దుర్గేం ప్రసాద్: దయచేసి వీరభద్రారావు గారు, నా బాషపు మీరు తప్పు పట్టలేదు. మీకు దయచేసి ఒకే మాటను చెప్పాను. ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని చెప్పాను. తీసుకోవడానికి నేను కేవలం ఒక శాసన మండలి సభ్యుడిని. ప్రభుత్వంలో ఒక భాగమే కావచ్చి కాని ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందనే మాటను చెప్పాను తప్పితే నేను చెప్పలేదు అది. ఈ చర్యలు తీసుకుంటున్నారని, డి.శ్రీనివాస్ గారు ఇదే సభలో మూడు సార్లు చెప్పారు. అది వారు తెలుసుకోవాలి. ప్రాచీన బాషగా తెలుగు బాషపు గుర్తించడానికి, ఈ ప్రభుత్వం దీక్కొ కంకణబధ్ంగా వుందనేటటువంటి మాటను డి.శ్రీనివాస్ గారు మూడు సార్లు ఇదే సభలో చెప్పరు. అది వారు తెలుసుకోవాలనేటటువంటి మాటను నేను మనవి చేస్తూ వున్నా. ఒక సభ్యుడిగా నేను ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాల్ని ఉటంకిస్తున్నాను తప్పితే, నేనే ప్రభుత్వం అనే మాటను ఇక్కడ మనవి చేయడం లేదు. అధ్యక్షా, అదే విధంగా ఇవాళ,

(అంత రాయం)

అధ్యక్షా, అదే విధంగా నేను ఒక్కటే మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఇవాళ బడ్డటులో ప్రవేశపెట్టినటువంటి అంశాలు అన్ని కూడా పేద ప్రజల సంక్లేషమం కోసం చేపడుతున్నటువంటి అంశాలే.

మ.12.30

అధ్యక్షా, నేను ఒకటే మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఈపేళ బడ్డటులో ప్రవేశపెట్టిన అంశాలన్నీ పేద ప్రజల సంక్లేషమానికి, అవసరాలకు ఉద్దేశించినని. మనకందరకూ తెలుసు. గత 9 సంవత్సరాల కాలంలో ఒక రేవన్ కార్య కావాలంటే చెప్పులు అగ్గిలే తిరగవలసిన పరిస్థితి. ఇప్పుడు శాచ్యదేషన్ కాస్ట్ప్రీ అన్నారు. వృద్ధులకు, అర్థాలైన పేదలకు అందరికీ సంపూర్ణంగా రేవను కార్యలు ఇచ్చే కార్యక్రమం చేపట్టిన మహత్తర ప్రభుత్వం ఏదంటే అది కేవలం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం.

దానితో బాటు గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం. గతంలో ఏనాడూ జరగలేదు. పెద్దలు వీరభద్రరావు గారు చెప్పారు, అర్థాన్ డెవలమెంటు అధారిటీ సైట్సు ఇచ్చారన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం కేవలం సైట్సు ఇప్పడమే కాదు, ఆ సైట్సులో ఇళ్ళ నిర్మాణం కూడా చేసి, పేదలందరికి ఇచ్చే కార్యక్రమం చేపట్టింది. ఆ విధంగా ఇప్పామే ప్రభుత్వ ధ్యాయం. రాబోయే ఒక సంవత్సరంలో మొత్తం 5 సంవత్సరాలు పూర్తయే లోగా రాష్ట్రంలో పేద

ప్రజలు ఎవరూ ఉండకూడదని, ఇచ్చు లేని వారు కూడా ఉండకూడదన్నది ప్రభుత్వ ఉధీశ్యం. ఏ ప్రశ్న కైనా సరే, సమాధానం ప్రభుత్వం వద్ద ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం పేద ప్రజల ప్రభుత్వం. పేద ప్రజల సంక్లేషమం కోసం కృషి చేస్తున్న ప్రభుత్వ మని మని చేస్తున్నాను. రోశయ్య గారు బడ్జెటులో చెప్పారు. మిగులు బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టి ఇచ్చారు. వివిధ వర్గాలకు ఉపయోగపడేలా ఏర్పాటు చేశారు. ఇప్పన్ని కూడా రాబోయే రోజులలో తు.చ. తప్పకుండా అమలు చేయడానికి వీలుగా మనమందరం ఈ బిల్లుకు సంపూర్ణంగా మద్దతు నిచ్చి, పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను. పేద ప్రజల సంక్లేషమం కోసం రాజశేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తూ, పేద ప్రజలకు, వ్యధులకు, వితంతువులకు, అంగపైకిల్యం కలిగిన వారికి సేవ చేస్తున్నందుకు వారు మనస్తుర్తిగా చెయ్యాల్సి దినిస్తున్నారు, పది కాలాల పాటు ముఖ్యమంత్రిగా మీరు ఉండాలి అని ఆశిస్తున్నారు. అది అక్కరాలా నిజం చేయడానికి ఈ ద్రవ్య నినియోగ బిల్లుకు మనం సంపూర్ణ మద్దతు నివ్వాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసు కుంటున్నాను.

శ్రీ పున్నాడ నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ఈ రోజు మార్చి 30 వ తేది. ఏడాది కిందట హాసు 30 వ తేదీన కమెన్సు అయినపుటికి నోటిఫికేషను 29 వ తేదీన నోటిఫికేషను ఇచ్చారు. సంవత్సరం అయింది మన హాసు ఏర్పడి. అయితే పుల్ ఎక్స్‌ప్రైవేషను అనుకోకపోయినా, రోశయ్య గారికి ఇబ్బంది లేకుండా హాసును నడిపించడంలో, అధ్యక్షా, మీరు, మీతోబాటు మేము అందరం సహకరించి, బాధ్యతాయుతంగా హాసును క్రియేట్ చేయడంలో, వాస్తవంగా ఈ హాసు పల్ల ఉపయోగం ఉంటుందని ప్రావ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశాము. మీ నాయకత్వంలో ఒక సంవత్సరం పూర్తి చేసుకున్నాం. ఆ సందర్భంగా మీకు, అన్ని పఙ్గాల వారికి, రోశయ్య గారికి, అందరికి అభిసందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, అప్రాప్రియేషను మిస్సాలప్రాప్రియేషను కాకూడదని మేము చెప్పాడి. చెప్పి హక్కు మాకి చ్చారు. సమాధానం చెప్పి హక్కు వారికిచ్చారు. **We have the right to expose the failures of the Government. They have to reply.** కొద్దిగా వినే ఓపిక అధికార హక్కునికి ఉండాలి. పెంట పెంటనే మేము చెప్పిన దానికి వారు, వారు చెప్పిన దానికి మేము లేచి మాటల్లాడితే బాగుండదు. ఆల్ఫర్కేషన్ రైట్ స్పిరిట్లో జరిగే అభ్యంతరం లేదు. రాంగ్ డైరెక్షనులో డిస్ట్రిక్షనుకి వెడితే అపార్థాలకు దారి తీస్తుంది. సద్విమర్య తీసుకునే పరిస్థితి మనకుండాలి. సద్విమర్య చేయకపోతే మనం చేతకానివాళం అవుతాము. దాన్ని తీసుకో కుండా ఉఱికే పొగుడుతూ, బ్రహ్మండంగా ఉందని అనుకుంటే బాగుండదు. పొగిడించుకున్నారు మీరు. ఈ గుర్తుమెంటు బాగా పొగిడించుకున్నారు. వీళ్లు అక్కడ 9 ఏళ్లు ఉండి ఇక్కడకు వచ్చారు. మీరైతే దేశమే పైనింగ్ అని కేంద్రంలో పొగిడారు. మాకు ఎదురు లేదు, పదేళ్లు పరిపాలిస్తామని పొగిడించుకున్నారు. ఇలా పొగడ్తులతో ఉభీతబ్బిబ్బి కాకండి. కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం పెట్టినా ఎన్.టి. రామారావు గారు ఓడి పోయారు. ఇప్పుడు ఎందుకు గుర్తు చేస్తున్నానంటే, రోశయ్య గారు సమాధానం చెప్పగలరు. ఏడవ తేది సుంచి కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకిస్తామంటున్నారు. ఇప్పండి. **We support it.** పేద ప్రజలకు ఏం లాభం వచ్చినా అందరూ హర్షిస్తారు. చేతనైతే ఇప్పండి. ఒక దశలో అప్పుడు వద్దనుకున్నాం. పెట్టలేమను కున్నాం. ఈ పేళ పెట్టగలిగే పరిస్థితి వచ్చిందని ప్రభుత్వం అనుకుంటే పెట్టమనండి. దీనితో ఓట్లు రాలపు. రాలేవైతే అప్పుడే రాలేవి. ప్రతి దానికి సమాధాం చెప్పడం న్యాయం కాదు. ప్రజాసామ్యం అని పెద్ద పెద్దగా మాటల్లాడుతున్నారు. **It is true.** ఎన్.టి. రామారావు గారు చంద్రబాబు నాయుడు గారి వల్ల పడిపోయారు. కానీ రామారావు గారిని మొదట ఎవరు సడగొట్టారు? హిస్టరీ గుర్తు పెట్టుకోమా? 1984 లో who is responsible? 1957 లో who was responsible? సంబూధిపాద గుర్తుమెంటును ఎవరు డిసాల్స్

చేశారు? ఎన్నికెన ప్రభుత్వాన్ని పూర్తి కాలం పరిపాలన చేయనివ్వకుండా రద్దు చేసే పరిస్థితి ఎందుకొచ్చింది? అసహనం. అందుకే ప్రజలు రిటార్స్ చేస్తూ వుంటారు. సమాధానం చేప్పిదిగా ఉండాలి. ప్రజా స్వామ్యం అందరికీ రావాలి. మేము చేసినా, మీరు చేసినా తప్పులు సరి చేసుకోవాలి. I think the Congress Party is going in that direction. సరి చేసుకునే మార్గంలో ఉన్నారనుకుంటున్నాను. Within a period of one month, Smt. Indira Gandhi had reinstated the Government led by Sri N.T. Rama Rao. పొస్టురీలోంచి పోతామా? పదే పదే అదే చెప్పుకోవసరం కూడా లేదు. రాజ శేఖర రెడ్డి గారు 4 ఏళ్లలో ఏం చేశారో చెప్పుకోడానికి కావలసినంత ఉంది. చెప్పండి. ఎవరు వద్దన్నారు? ఏమేమి డెవలప్ చేశారో చెప్పండి. రోశయ్య గారు చెప్పగలుగుతారు. చెప్పండి. అయితే ఫ్లాటర్ చేసి, మాకు మాత్రమే ఈ హక్కు ఉంది, మీరు మాట్లాడకూడదు అంటే ఆ వాదన కాస్త ఇబ్బందికరంగా ఉంటుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మొదట మన వ్యవహారం మాట్లాడి, తర్వాత కొన్ని సూచనలు చేస్తాను. పది నిమిషాల్లో ముగిస్తాను. ఒక సంవత్సరం అయింది. ఒక సంవత్సరం ఈ హాసులో మనమంతా ఉన్నాం మీ నాయక త్వంలో. ఈ సభలో మేము పదే పదే లోకల్ బాణీంగా మా పాత్రను అడగాలా? మీరు ఈ హాసును క్రియేట్ చేశారు పుల్ఫైట్టింగా. ఎన్ని రూల్సు తెలియవు? మనం కూర్చుని రాయమంటే రాయరా అండి? సంవత్సరం పదుతుందాండీ మునిసిపల్ కౌన్సిల్లలో ఈ మెంబరు అక్కడ కూర్చేడానికి? జిల్లా పరిషత్తులో ఆహారించడానికి? ప్రజాస్వామ్యం ఎటు పోతోంది? I do agree that you are for democratic institutions. But at the same time ఎవరి హక్కుల్ని వారికి ఇవ్వాలి. వారి బాధ్యతలను కింది నుంచి పై దాకా జిల్లా లెపెల్లో, తాలూకా లెపెల్లో రిప్రజెంట్ చేయడానికి, పదే పదే చెప్పాలిన అవసరం లేదు. అందులో వెనకబడి ఉన్నామని మా అభిప్రాయం.

ఇందాకా రెయిజ్ చేశాను. వైద్య శాఖా మంత్రి నోటీసు చేశారో లేదో తెలియదు. ఈ హాసులో సిటింగ్ మెంబరు క్లాస్ వన్ అఫీసరుతో నమం కాదా? Are we less than the Class-1 officers? వైద్య నికి రూ.2 లక్షలకు అవకాశం ఉంది. ఈ మెంబర్సు ఈక్వల్గో ఖర్చు చేస్తే రీయింబర్సు చేసే అవకాశం ఉందా అని అడిగేను. అన్నోటీస్ట్స్గా పోతోందా? Now I am demanding. మీరు మిస్ఎప్రాప్రియేషను ఎప్రాప్రియేషనుగా చేయడానికి రూల్సును ఈక్వల్గో చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. సభ్యులు ఇక్కడైనా, అక్కడైనా in both the Houses ఈక్వల్గో ఇప్పుడానికి ప్రయత్నం చేయండి.

సార్, తర్వాత, వీరభద్రరావు గారు ఇందాకా ఒక అడ్వర్టైజ్మెంటు గురించి ప్రస్తావించారు. నేను మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మొన్న వచ్చిన అకాల వర్షాల వల్ల కోస్టాలో బహుళా మిత్రులంతా కాంగ్రెసు కాని, తెలుగుదేశం వారు గాని, ఇతర పక్షాల వారు గాని అందరం అంగీకరిస్తాము. ఈ వర్షాల వల్ల రైతాగానికి ఎంతో సష్టం జరిగింది. మిర్చ తడిసిపోయింది. పాగాకు తడిసిపోయింది. 20, 21, 22 తేదీల్లో వచ్చిన వర్షాలకు సష్టపుడ్డాం. అయితే స్కూల్స్ పేపర్లలో వచ్చిన అడ్వర్టైజ్మెంటు చూసి నేను బాధ పడ్డాను. రాజశేఖర రెడ్డి గారికి మంచి పేరు రావాలని కోరుకుంటాను. ఇక్కడ రామనారాయణ రెడ్డి గారు కూడా ఉన్నారు. సార్, సెగిట్ పట్టిసిటీ ప్స్టేప్ ప్రజలు అప్పార్థం చేసుకుంటారు. మీరు పాజిట్ పట్టిసిటీ ఇవ్వండి. సరైన టైములో సరైన పట్టిసిటీ ఇస్టేప్ ఎవరూ ఆక్షేపించరు. కాని ప్రజలకు సష్టం కలిగిన పరిస్థితిలో పంటలకు సష్టం

జరిగిన పరిస్థితిలో లాభం కూడా జరుగుతుందన్నట్లు, దీనిని ఎవరైనా భావించవచ్చు. ఎవరు సలహా ఇచ్చినపుటకీ ఇది రాంగ్ ప్రిడిక్షన్. ఇదేదో కీడులో మంచి జరుగుతుందనా?

మ. 12.40

అలాగే ప్రైసెస్ తోభాటు కర్పూన్ కూడా పెరుగుతోంది. ఇందుగలడందులేదని సందేహము వలదు అన్నట్లు అన్ని డిపార్ట్మెంట్స్‌లో, every state political circlesలో మాఫీయ, అఫీసుల్లో సంఘవిద్రోహ శక్తులు ఏకమై డబ్బు సంపదించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మాఫీయ హత్యలు జరుగుతున్నాయి. విటన్స్‌టికి డబ్బీ కారణం. హైదరాబాద్‌లో రియల్ ఎస్టేట్ తగాదాల్లో ఒకరినోకరు చంపుకొంటున్నారు. ప్రజలు భయాందోళనలకు గురొతున్నారు. ప్రభుత్వానికి పట్టు ఉండాలి, మాఫీయ గ్యాంగులకు పట్టు ఉండడానికి విల్సేదని తెలియజేస్తున్నాము. కర్పూన్కి ఎక్కువ ఆధిక్యత ఉంది. డబ్బు ఉంటే ఏ పనినైనా చేసుకోవచ్చనే పద్ధతిలో వెళుతున్నారు. కర్పూన్నని అదుపొళ్ళల్లో పెట్టాలిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది.

కంప్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (కాగ్) నివేదిక ఇచ్చారు. అదే ఫెనల్ అని నేను అనను. CAG has అంటాము. It will go to PAC. ప్రాథమికంగా వారు ఎందుకు ఈ అంచనాలకు వచ్చారు, ఎందుకు ఈ నిర్ణయానికి ఈ కాన్స్టిట్యూషన్లో బాటి వచ్చింది? మీ ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ఏమి జరిగింది అన్న విషయాలను చూసుకోవాలి. ఎల్లంపల్లి అన్నారని, ఎ.పి.సి.పి.సి. ల్యాండ్స్‌లో పెద్దవెత్తున దుర్మినియోగం చేశారని, అనవసరమైన పెత్తునం చేశారని అనే అభిప్రాయం ఎందుకు రావాలి. ప్రభుత్వానికి ఇంత సష్టం వాటిల్లిందనేటటువంటి విషయాలు చెప్పారు. ఇది కూడా లేకుండా చేస్తే రాజశేఖరరథ్మి గార్లు ఇంకా కొంత మంచి పేరు వస్తే cannot you agree ఇంకా మంచి పేరు రావాలనే కదా మీ ప్రయత్నం అంతా. మంచి పేరు ఈ ప్రభుత్వానికి వస్తే అందరం ఆనందిస్తాము. ఇటువంటి అంశాలు వచ్చినపుడు మనం పాజిటివ్ గానే రియాక్ట్ కావాలనే అభిప్రాయం ఉంది. ఆడవారిపై దౌర్జన్యాలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఆడవారిని విలాస పస్తువుగా చూస్తున్నారు. స్టోనీని కర్పూ చేయడానికి కావాల్సిన అలోచనలు జరుగుతున్నాయి. మనం ప్రోట్కో రోడ్సును భవనాలను చూస్తున్నాము. స్టోనీలో పస్తున్న ఇంటర్వుల్ మార్పులేమీలో కూడా చూడాలి. నేడు శ్యామిలీ వాల్యూన్ పోయే పరిస్థితి పస్తున్నది. బాగా డబ్బు సంపాదించే వారికి ఏ చట్టాలు లేని పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. దీని విషయంలో అలోచించాలి. ఆడవారికి రక్షణ కల్పిస్తేనే బాగుంటుంది. ఈ well to do societies అంటే ఈ Pub culture ఎక్కువ ఔతోంది. డబ్బు ఉంటే అవే నడుస్తాయనేవైపు నడుస్తోంది. మనం వాల్యూన్ కాపాడుకొంటూ ముందుకుపోవాల్సిన అవసరం ఉందని నాకు అనిపిస్తోంది.

ప్రైవేటైజేషన్ వైపు ఎక్కువగా వెళుతున్నారు. మేము గతంలో ప్రైవేటైజేషన్ చేయవద్దని అన్నాము. పట్టిక సెక్టర్ని కాపాడుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాల్సిందే. వృధాగా ఉన్నటువంటి పట్టిక సెక్టర్ని సమయంగా నడుపడానికి ప్రయత్నం చేయండి, లేకపోతే అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ప్రైవేటు సెక్టర్లోని స్కూల్స్‌నేర్లు ఇండిషన్ ఎన్నో మూత వడ్డాయి. లక్షల కోట్లాది రూపాయలు దాంట్లో ఇన్వాల్వ్ పాడుబడి ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ ఆస్తులను అమ్మడానికి పుట్టామని అనుకోకండి. It is the wealth created by history, created by Independent India, అని సెంట్రల్ గపర్సుమెంట్ ఆస్తులు కానీ, స్టేట్ గపర్సుమెంట్ ఆస్తులు కానీయండి. అని అమ్మకొని డబ్బు చేసుకొని మేమంతా బాగు చేస్తున్నామనేది క్రైటీరియా కారాదు. ఈ స్టోనీలో కర్పూన్తోభాటు, ఆరక్ �Drinking habit, it is also going like anything. Excise అదాయం, వెనకటికి ఆదాయం వస్తే వారి అర్గ్యం కాపాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. కానీ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చూస్తే నాటు

సారా త్రాగి వారి అరోగ్యాలు పొడోతుంబే, కుటుంబాలు చిన్నాభిస్వమోతున్నాయి. ఎక్కుజ్ డిపార్ట్మెంట్ నరిగా పనిచేయడం లేదు. ఈ డిపార్ట్మెంట్ నీ ఇంకా ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చేట్లు చేయండి. ఈ సంవత్సరం రూ.12వందల కోట్ల నుండి 13వందల కోట్ల రూపాయలకు తెండి. I am not happy. సంపద సృష్టించడమంటే, బాగా త్రాగించి వస్తు రాబట్టుకోవడం కాదండి.

ఈ ప్రాజెక్టులు ఏవైతే చేపట్టారో, వాటిని సకాలంలో పూర్తి చేయాలి. రాజశేఖరరెడ్డి గారు వచ్చినప్పుడు 26 ప్రాజెక్టులన్నారు, తరువాత 46 ప్రాజెక్టులు అన్నారు. కానీ ఐదు సంవత్సరాల్లో పూర్తి కావు అనుకోండి. అని మిగిలిపోతాయి.

(అంతరాయం)

అయితే, మీరు తీర్పు ఇస్తే, ఇక ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లాల్సిన అవసరం లేదు కదా. పొలిటిక్స్ లో సబీసీవ్గా ప్రజల ముందు ఉండాలి. నీరి లెక్కంటీ అంటే.... మీ కంటె ఎక్కువగా వారు మాటలాడారు. నష్టహోయారు. మళ్ళీ విశ్వాతంలోరావాలి. మొస్తు కూడా చెప్పాను. ప్రాజెక్టుల వల్ల నిర్వాసితులైన వారిని అలగే ఉంచి మీరు సమస్యనుఉంచి వారి కన్నీళ్ళను తుడవకపోతే వారు మీకు సష్టు చేస్తారు.

మిషన్ శైర్కున్ : చాల సమయం తీసుకొన్నారు. కూర్చోండి. నాగేశ్వరరావు గారు మాటలాడండి.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, అప్రాప్రియేవ్వ్ బిల్ ద్వారా డబ్బు ఖర్చు చేయడానికి లైసెన్స్ రోశయ్ గార్చి ఇచ్చిన తరువాత, వారు ఏవైతే ప్రామిసెన్ చేశారో, వాటిని అమలు పరచడానికి కావాల్సిన చర్యలు తీసుకోవాలి కదా. యింప్లిమెంట్స్ లో లేకపోతే ఎట్లా? రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఎన్నికల ముందు చెప్పిన అంశాలను అమలు చేయాలి. కానీ వారు గతంలోలో ఏమిచేశారు. మేము అట్లాగే చేస్తామంటే ఉపయోగం ఉండదు. పేద వారికి భూమి, ఇళ్ళ స్థలం, ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటే ఆ భూములను పంచడానికి ప్రయత్నం చేయండి. లేకపోతే భూ పోరాటాలు వస్తాయి. పేద దైతులు, పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న పేద వారు చాలా కష్టాల్లో ఉన్నారు. నీరిని ఆదుకోవాలి. మీరు పరిపాలనలోకి పచ్చ నాలుగు సంవత్సరాల ప్రైగా అయింది. రాజశేఖరరెడ్డి గార్చి చాలా ఛైర్యం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగా మళ్ళీ వస్తామనే ఆశ కూడా ఉంది. మరి వాస్తవంగా ఏమి జరుగుతోంది. కొంత కాలమైన తరువాత అసెన్ చేయవచ్చు. మేము ప్రజల్లో తిరుగుతున్నాం, కాబట్టి మాకు కొన్ని విపయాలు తెలుసు. ప్రజాస్వామ్యంలో everything is accepted right. Does it mean inputs. There should be proper study sir. Price లో corruption. I am not taking any individual. Societyలో corruption పెరుగుతోంది.

మ. 12.50

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, నాగేశ్వర రావుగారు చెప్పినటువంటి నూచనతో నేను నూటికి నూరు పాళ్ళూ ఏకీభవిస్తున్నాను. ఎక్కుడో ఒక చోట పొరపాటు జరిగిన మాట వాస్తవం . సెంబర్ ఆఫ్ అడవరైజ్ మెంట్స్ , అడవరైజ్మెంట్ డిపార్ట్మెంట్ అంటే ఇస్టర్సేషన్ డిపార్ట్మెంట్ వారు ప్రిపేర్ చేసి ఇస్తారు. రిలేజ్ చేసేప్పుడు టైంలీ, ఏది ఎప్పుడు రిలీజ్ చేయాలన్నది విచక్షణతో చేయాలి. అక్కడ కొంత పొరపాటు జరిగింది. ఆ పొరపాటుకు నేను రిక్రైట్ చెబుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా డిపార్ట్మెంటులో ఉన్న

అధికారులను ఏమిటిది ఆనేటువంటి మాట, పొద్దున్నే చూడగానే, మనందరి కన్నా ముందే, ఉదయం తెల్లా రు రుహమున 4.30 గంటలకు ముందే చూసి అడిగారు.

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వర రావు : ఐ గాట్ వెరీ గుడ్ ఆస్టర్. వారు అలా చెప్పాలని కాదండి. వారు స్వందించిన తీరు మీద నేను ఇక మాటలడలచుకోలేదు. ఎందుకంటే ఒకసారి స్టైట్ అర్థమైన తర్వాత మాటల్లా డవలసిన అవసరం లేదు. ఎప్పుడూ సైట్ చేసి దుర్బినియోగం చేయకూడదు. భవిష్యత్తులో ఎవరూ ఇటు వంటి తప్పు చేయకుండా ఉపయోగ పదుతుందనే అభిప్రాయంతో పున్నాను.

మన ప్రభుత్వం ఈ నాలుగేళ్లలో ఇచ్చిన వాగ్గానాలను నిలబెట్టుకుని, రైతులకు ఇచ్చిన బకాయిలు కానిప్పండి, ఉచిత కరెంటు కానిప్పండి, పేదవాళ్లకు చేస్తామని చెప్పిన వాటి మీద, ఉన్న వాటి మీద హక్కులు కల్పించే దాని మీద, సహకారాలు సప్పంగా చేశారు. ఎనీ గవర్నర్మెంట్ అప్రాప్రియేషన్ లేకపోతే, ఇప్పుడు రూ. లక్ష 436 కోట్లు బడ్జెట్ ప్రవేశ పెడుతున్నారు. ఇది ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడితే, ప్రజలకు పేదవారికి, నిద్యా ర్థులకు మంచి నిద్యకి, అలాగే ప్రాథమిక ఆరోగ్యానికి అందరికీ అందుబాటులోకి రావడానికి, పెద్ద వారికి కాదండి, పేద వాడికి కూడా, కార్బోరైట్ సెక్స్ట్ కార్బోరైట్ హస్పిటల్సు మాత్రమే కాదు. అని కూడా రావాలి. అని వద్దు అనడం లేదు. మంచి వైద్యం . ఇప్పటిప్పన్ టెక్నాలజీ ఉపయోగించి ఆ వైద్యం కూడా చేయించండి. మామూలు వాడికి కూడా ఆరోగ్యాల్చి ద్వారా గుండె ఆపరేషన్ చేయుస్తామంటున్నారు. గుడ్. దూ యట. కానీ కింద ఉన్నటువంటి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు సుమారుగా 1100 కేంద్రాలున్నాయి. ఇప్పుడు ఏరియా హస్పిటల్సు ఒక 300 పున్నాయి. ఈ ప్రాథమిక కేంద్రాలను, ఏరియా హస్పిటల్సును ప్రైంగ్ర్స్ చేయకుండా, అక్కడ కావలసిన మందులూ మాకులు, అక్కడ కావలసిన కనీసం పరిజ్ఞానం తెలియ జేయవలసిన పరిస్థితి లేకుండా. మనం పైదరాబాదు, విజయవాడ, వైళ్లగ్ లలో పెద్ద సూపర్ స్పెషాలిటీ హస్పిటల్సు కట్టడం వల్ల , మీటని వద్దని నేను అనడం లేదు. ఇవి చూపటి అందరికి ఆరోగ్యం పచ్చిందని అభి ప్రాయ పడవద్దు. అందరికి ఆరోగ్యం పచ్చిందని భ్రమపడకండి. అందువల్ల ఈ 1100 మండలాలో, ఈ 300 ఏరియా హస్పిటల్సును మీరు బాగా ప్రైంగ్ర్స్ చేసి, మరీ పెద్ద జబ్బులు అయితే, మరీ పెద్దవి న్యూరా లజీ, కార్దియాలజీ వంటి వాటికి కాకుండా తతిమ్మ వాటికి కూడా తాలూకా కేంద్రాలలో , మీరనుకున్న నియోజక వర్గాలలో ఆ కేంద్రాలలో యటీస్తూ, మంచి వైద్యం, స్టోండర్డు పైర్యం వచ్చేందుకు ప్రయత్నం చేయాలి.

అలాగే ప్రాథమిక స్కూల్సు. మంచి టీచర్సు ఉండేట్లు, స్కూలు బిల్డింగ్సు మంచిని ఉండేట్లు , అలాగే స్టోండర్డు పెంచే నిధంగా , లేటెస్టు పద్ధతుల్లో నిద్య గర్పే నిధంగా ఆలోచనలు చేయాలి. ఇన్ఫ్రాస్ట్రోక్యూర్ ,రోడ్లు , మంచి నీరు ఇతర సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేసిన నాడు , అలాగే అతను ఉండటానికి ఒక గుడిసె ఏర్పాటు చేసి, అతను ఎండకు ఎండి, వానకు తడపకుండా , చలికి పణకకుండా ఒక గూడు ఏర్పాటు చేసినట్టే , అతని ప్రాథమిక అవసరాలు తీర్చినట్లు మనం భావించాలి.

ఒక వైపు వెల్త్ ఫ్రియేట్ అపుతుస్తుది. డాలర్ పల్పబడి, మన రూపాయి గట్టిపడుతుస్తుది. డాలరుకు ఎక్కువ రూపాయలు వస్తున్నాయి, మాకు అర్థం అపుతుస్తుది. సెన్సెక్స్ తాత్కాలికంగా అటూ ఇటూ అయినా అనలు పెరిగినట్టే కదండి. ఇప్పుడు 16 వేలు నడుస్తుస్తుది. 17 వేలో 18 వేలో చేయుస్తారు. అవసరం అయితే మార్కెటులో ఇంట్రువెస్ట్ కోసం కావలసిన భ్రిపరీస్ ... .చిదంబరం గారు పెట్టుకునే పున్నారు .

మాకు తెలుసు. అందుకని ఈ డాలరూ, రూపాయిలను చూసి మనం బాగు పడుతున్నాం అనుకోవడం, మన ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగువడింది అంటున్నారు. నిజమే సంపాదనలో, మామూలు వాడు కూడా సంపాదన లోకి వచ్చాడు. ఇట్డజంట్ మీన్... పేదరికం అంతా పోయినట్లా? స్వోట్ట్ఫీయర్ పుడ్ అంతా వచ్చినట్లా? ఇప్పటికి కూడా వారి లెక్కల ప్రకారంగా కూడా 70, 80 శాతం మంది ఇంకా పేదరికంలోనే ఉన్నారు. అందరికి అన్ని సౌకర్యాలూ లేవు. సరైన వైద్యం అందుబాటులోకి రాలేదు. విద్య అందుబాటులోకి రాలేదు. భూమి రాలేదు. ఒక ఇల్లు రాలేదు. ఈ రాసటువంటి పేదరికం అనుభవించేటువంటి పేద ప్రజలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోండి.

ఆర్థిక అంతరాలు ఇంకా పెరుగుతున్నాయి. జీతభ్రత్యాలు పెరుగుతున్నాయి. కోట్లు పెరుగుతున్నాయి. ఊళ్లల్లో కూడా కోటీశ్వరులు కనిపిస్తున్నారు. డబ్బు ఇక్కడే కాదు కొంత మంది దగ్గర పోగుపుతు స్వది. కానీ అదే సందర్భంలో ఈ రాష్ట్రంలో రూ. 20 , 30 లకు కూలి చేసేవారు లేరాండీ? కొండ ప్రాంతాలలో, ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో మరీ అధ్యాన్యంగా పుంది వారి పరిష్కారి. గ్రామీణా ప్రాంతాలలో, పట్టణా ప్రాంతాలలో ఇప్పటికి కూడా మూటలు మోసే వారికి రూ. 40 లేక 50లతో జీవిస్తున్న వారున్నారు. అందువల్ల ఈ సంపద సమంగా పంపిణీ అవుతున్నదా లేదా, మనం ప్రణాళికలు పెట్టడం ద్వారా , అనుసంధించే సంపద ద్వారా ఈ సమస్యకు పరిష్కారం ఎంతవరకు దొరికింది అనేది ప్రధానమైన అంశం . అది బాగా వచ్చింది అనుకోండి, రోశయ్ గారు బ్రహ్మండంగా ఖర్చు పెట్టినట్లు. లేకపోతే ఏదో లోపం జరుగుతోంది. ఇది పెద్దవారిని బాగువర చేందుకు ఉపయోగ పడుతుందనే భావం వస్తుంది. అది లేకుండా పరిపాలనలో ఆలోచన రావాలని కోరు కుంటున్నాసు.

రెండవది రేట్లు. నిత్య జీవితావసర వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. మేమేదో చర్యలు తీసుకుంటున్నాము అంటున్నారు. సూనెకు ఇంత, కందివప్పుకు ఇంత అని. నేను కూడా ఒప్పు కుంటాను. దానికి సంబంధించిన స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. అనలు ధరలు ఎందుకు పెరుగుతున్నాయి? పంటలు పండుతున్నాయి. పుడ్ గ్రెయిన్సు సెక్యూరిటీ వస్తున్నది. పల్ఫెన్ బాగా ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం . సైన్సు టెక్నాలజీ అంతా వ్యవసాయంలో పెట్టేశాం . అంతా ఒప్పుకుంటాం . రైట్. కనీసం పండించే వారికి అయినా గిట్టుబాటు ధరలు వచ్చేస్తున్నాయాండీ? నిజమే ఈ సారి పొగాకుకు కాస్ట గిట్టుబాటు ధర కనిపించ వచ్చు. బరిజిసల్ రూ. 76 . ఇట్డజంట్ మీన్..... ఇన్ పుట్టు ఎన్ని వస్తున్నాయి? సమాజంలో ఇతర సంపాదించే వారు సంపాదిస్తున్నారో వ్యవసాయం చేసే వారు అంత సంపాదిస్తున్నారా? వారికి ఆ అవకాశాలు వస్తున్నాయా? వస్తే వారు తమ బాకీలు ఎందుకు తీర్చుకో లేక పోతున్నారు? కొంత మంది అయినా ఇంకా ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు? దేర్ ముడ్ బి ప్రాపర్ స్టడీ సార్. ఇది లేకుండా చూశామనుకోండి. పైకి సర్వేసలో బాగానే కనిపిస్తుంది. లోన పోయి స్టడీ చేయడానికి ఆలోచన చేయమని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అలాగే ధరలతో బాటు కరప్పన్ పెరుగుతోంది. I am not taking any individual వాళ్లరాగా, మీరటూ, వారిటూ అనడానికి నేను సిద్ధంగా లేను. అయితే, స్టోర్టీలో కరప్పన్ పెరుగుతున్నది. ఇందుగల డండు లేడని .... లాగా అన్ని చేట్లు, అన్ని డిపోర్ట్మెంట్లులో , ప్రతి చేటా పొలిటికల్ సరిల్చులో, మాఫియా , సంఘ విద్యోహ శక్తులు వీరంతా ఏకమై డబ్బు సంపాదించేందుకు చూస్తున్నారు. అటువంటి ఘటనలు మనం చూస్తున్నాం . మాఫియా హత్యలు జరుగుతున్నాయి. వీటన్నిటికీ డబ్బే కారణం . ప్రైదరాబాదులో రియల్ ఎస్టేట్లో రూ. లక్షలు కోట్లు వస్తున్నాయి. అలాగాని చంపు కోవడం లేదు. గొడవలుకూడా

జరుగుతున్నాయి. భయపెట్టేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మీద మనకు వట్టు ఉండాలి. మాఫియా గ్యాంగుకు ఉండకూడదు. దురదృష్టపశాత్తూ కొన్ని ప్రాంతాలలో అటువంటి పోకడలు పోతున్నాయి. ప్రతి చేటా కరెష్టన్కు ఆధిక్యత నిస్తున్నారు. డబ్బుంటే ఏదైనా చేసుకుంటాంలే అనే అలోచన చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ కరపున్నసు అదుపొళ్ళనలలో పెట్టపలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద పుంది. అందులో ఎవరెవరు పొతులు ఏమిటి అన్నది తమరు అలోచన చేయవలసి పుంది.

కాగ్ రిపోర్టును అన్నారు. కాగ్ రిపోర్టు అంటే అది పైనల్ అని నేను అనడం లేదు.

మ .1.00

అందుకని నేను చెప్పేది, ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లును పొన్సచేసి, అయిదవ సంవత్సరం పూర్తి చేసుకున్న తరువాత మళ్ళీ ఎన్నికలకు పోవలసిపస్తుంది. అక్కడ ప్లస్ పాంయింట్ సంపాదించాలి, సంపాదించాలంటే, మేము చెప్పిన సలహాలు మంచిగా ఉంటే తీసుకోండి, లేకపోయినా రోశయ్య గారికి పిర్మిషన్ అటోమేటిక్‌గా ఇస్తాము. I hope he will take it in a right spirit . Thank you very much.

MR.CHAIRMAN: It is already 1 p.m. Members may ask one or two clarifications. I think that would be the right course.

డా.కె.నాగేశ్వర్రు: అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ఎఫ్.ఆర్.బి.యం చట్టంగురించి చెప్పారు. ఆ చట్టంలో మేము ద్రవ్య క్రమశిక్షణ పాటిస్తున్నామని, ద్రవ్య క్రమశిక్షణ పాటిస్తే మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. కాని అది ప్రజలపైన ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థలు, కళాశాలలు చాలా ఇబ్బందులో ఉన్నాయి. అక్కడ రిక్రూట్‌మెంట్ లేవని నేను గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి దగ్గరకు వెళ్లాను. నేనేమి చేయలేసయ్యా ఎఫ్.ఆర్.బి.యం చట్టం ఉంది, ఖర్చుపెట్టలేమన్నారు. నిజమే ఎఫ్.ఆర్.బి.యం చట్టం ఎవరు సృష్టించుకున్నారు?

ఉదాహరణకు, ఇద్దరు పిల్లలున్నారు. ఇద్దరు పిల్లల యొక్క తల్లిదండ్రులు నెలకు రూ.5 వేల జీతం పచ్చేవారే. మొదటి పిల్లవాని తండ్రి అన్నడట, మాడు నాన్న నీపు ఇంటలిజెంట్ ఇంటర్‌మీడియట్ అయిపోయింది నీకు ఇంజనీరింగ్ నీట్ వచ్చింది, కాని మేము ద్రవ్య క్రమశిక్షణను పాటించే తల్లిదండ్రులము, రూ.5 వేల జీతం ఉంది, గనుక అందులోనే ఖర్చుపెట్టుకుంటాం. నిన్ను ఇంజనీరింగ్ చదివించలేము నానా, నీపు బి.యస్.సి చేసి, బి.ఇ.డి పూర్తిచేసుకొని ఎక్కడైనా ప్రయివేటుగా టీచర్ పోస్టు చేసుకో అన్నారట. కాని రెండవ పిల్లవాని తల్లిదండ్రులు, మేము ద్రవ్య పరంగా క్రమశిక్షణను పాటించం కాని సామాజికంగా క్రమశిక్షణను పాటిస్తాం. అప్పుచేపైనా, కష్టపడైనా ఇంకా నాలుగు కాసులు సంపాదించైనా నిన్ను చదివిస్తామని ఇంజనీరింగ్ చదివిస్తే, ఆ పిల్లవాడు సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీరై నెలకు లక్షలు సంపాదించాడు. So, if you are physically responsible, you may be socially irresponsible అందువల్ల ఎప్పుడు కూడా ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి గాని, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి గాని అకొంటెంట్ దృవ్యదంతో ద్రవ్య వినిమయాన్ని, బడ్జెట్‌నీ చూడకూడదు. ఒక సామాజిక దృవ్యదంతో చూడాలి. అందుపట్ల వేము అడుగుతున్నది ఏమిటంటే, ఈ ఎఫ్.ఆర్.బి.యం చట్టాన్ని రివైజ్ చేయండి. ఈ ఎఫ్.ఆర్.బి.యం చట్టం రిప్రైక్షన్‌పట్ల మీరు ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థలను అభివృద్ధి చేయాలన్నా ఎఫ్.ఆర్.బి.యం అడ్డు పస్తుంది. ఈరోజున ఏ ఖర్చు చేయాలన్నా ఎఫ్.ఆర్.బి.యం చట్టం ఎందుకు అడ్డరావాలి. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం

పెంచుకునే మార్గాలు లేవా? ఈరోజు కార్బోరేట్ విద్యుత్ సంస్థలు, కార్బోరేట్ ఆస్ట్రీటులు వేల కోట్ల రూపాయల వ్యాపారం చేస్తున్నాయి. వేల కోట్లు, లక్షల కోట్ల రూపాయల రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం జరుగుతుంది. నీటి పైన పన్నులు వేసి ప్రభుత్వం తన ఆదాయాన్ని పెంచుకోలేదా?

ఇవాళ్ళ సహజవనరులను వెలికితీస్తున్నారు. మళ్ళీ సమస్య ప్రకృతు పోయే ప్రమాదం ఉంటుంది. కానీ ఖనిజాల వెలికితీతవల్ల ప్రభుత్వానికి ఎంత రాయట్లీ వస్తుంది. వాళ్ళ ఎంతకు అమ్మకుంటున్నారు, లెక్కలు తీయండి. కొండలు, క్వారీలు, అడవులు ఎన్ని డబ్బులు వస్తున్నాయి. మేము ఏమంటున్నామంటే, ప్రభుత్వం ఇంక్రిమెంటలిజమ్ నుండి బయటపడాలి, అంటే గతములో ఏమి చేసింది, ఇప్పుడు ఏమిచేశాం, రేపు ఏమి చేస్తాం, అనే స్పుల్చేడా నుంచి బయటపడాలి. **Incrementalism in Public Administration** ఉండడంవల్లనే మన దేశంలో **Anti incumbence** ఉంటుంది. ఒక ప్రభుత్వంకన్నా మరొక ప్రభుత్వం ర్యాండికల్గా ఉండడకపోవడం వల్ల ప్రజలు అవకాశం పచ్చినపుడల్లా అధికారంలో ఉన్న వారిని ప్రకృతు పంచించి క్రొత్త వాళ్ళను ఎన్నుకోంటున్నారు.

అందువల్ల నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరేది, మీ ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడానికి సహసోపేతమైన చర్యలు చెప్పండి. ఈరోజు ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడానికి మీరు చూపుతున్నది ఏమిటి? కేంద్ర ప్రభుత్వం పైన కూడా మనం పోరాడవలసిన అవసరం పుంది. ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు కె.జి.గ్యాన్ విషయంలో కేంద్రంతో బ్రంహ్మాదమైన పోరాటం జరిపారు. అఫ్కోర్స్ ప్రణాల్ముఖర్జి వినలేదు. ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రికన్నా అంబానికి ఎక్కువ విలువిచ్చింది, అది వేరేవిషయం అనుకోండి. కానీ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు గొప్పగా పోరాధారు. దానిని మేము హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము.

కానీ ఈరోజు మేము అడుగుతున్నదేమిటంటే, కేంద్ర ఏమి చెప్పంతుంది. జవహర్ లాల్ సెప్పలు అర్ఘన్ రీజనల్ మిషన్కి నిధులు కావాలంటే మీ భూగర్భం పరిమితి చట్టాలను రద్దు చేసుకోండి. మీ స్టోంపు డ్యూటీల్లి 5 శాతం తగ్గించుకోండని చెప్పుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క, ఈ ఆర్థిక విధానాలపైన, కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఆర్థిక సంబంధాల పైన కూడా గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు తన వాయస్ని రైజ్ చేయాలి. ఏరకంగావైతే లిలయస్కి పెతీరేకంగా కె.జి.గ్యాన్ విషయంలో చేశారో అదేవిధంగా చేయాలి. ఈ సందర్భాన కె.జి.బేసిన్ గ్యాన్ది కూడా చూడండి, మనకెంత అన్యాయం జరిగింది. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు ల్రాసిన లేఖలు నేను చదివాను. మన కె.జి.బేసిన్ థర రూ.2 లక్షల కోట్లు, పారిత్రామిక పెట్టుబడులను ఈ రాష్ట్రం ఆక్రించుకోగలుగుతుంది. ఎన్ని లక్షలాధిమందికి ఉపాధి దీరుకుతుందో మీరు ఆలోచించండి. ఈరాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతి నగరానికి పైప్‌లైన్ ద్వారా గ్యాన్ సరఫరా చేయవచ్చు. రూ.300 గ్యాన్ సిలెండర్సు వంద రూపాయలకు సరఫరాచేయవచ్చు. అంతటి లాభాలన్నాయి గమన దానిని శాసన మండలి కూడా ఏకగ్రిపంగా తీర్మానం చేసి పంచింది. కేంద్రం ఎటువైపుంది, రాష్ట్రాల పట్ల కేంద్ర ఉదాసీనత పైన కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చోరవ తీసుకోవాలని మేము కోరుతున్నాము.

అలాగే, మీరు సహసోపేత పద్ధతులలో మీరు ఆదాయాన్ని సంపాదించండి. ఇవాళ్ళ రెండు ముఖ్యమైన హెణ్ట్లో ఆదాయం వస్తుంది. ఒకటి భూముల అమ్మకం, రెండపది మధ్యం. మధ్య అమ్మకాల గురించి మీరు చెప్పండి, ప్రజలు మధ్యం త్రాగకుండా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుందా? త్రాగకుండా ఆదాయం పెరిగితే మేము చాలా సంతోషపడతాము. మధ్యం ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పెరగవడని

నేను అవడం లేదు. నాకు ఆ రేట్లు గురించి కూడా తెలియదు. నేను త్రాగేవాడిని కాదు, పెద్దలు రోశయ్యగారు కూడా పొరపాటున కూడా త్రాగేవారుకాదు. అందువల్ల మాకు రేట్లు తెలియవు. కాని రూ.5 బాటిల్ మీద మీరు రూ.500 వసూలు చేసి, మీరు సంపాదించండి మా అభ్యంతరం లేదు. కాని జనం ఎక్కువ త్రాగడం ద్వారా డబ్బులు వస్తే, ఇది ఎలా ఉంది అధ్యక్షా, మీరు బాగా త్రాగి, మీ కాలెయాన్ని చెడగొట్టండి తరువాత ఆరోగ్యశీల పథకం క్రింద మీకు అవేషణ చేసిస్తాం. ఏరకంగా అర్థమపుతుంది అధ్యక్షా. గత ప్రభుత్వం చేసిన వనిని మనం విమర్శించామా లేదా? గత ప్రభుత్వాన్ని మీరు మేము కలిసి విమర్శించాము కదా? అందువల్ల, ఇవ్వాళ్ల మధ్యం అమ్మకాల ద్వారా ప్రజారోగ్యాన్ని పాడుచేసి, పారశాలలకు నిధులు కావాలంటే, ప్రజలారా ఎక్కువ త్రాగండనే పరిస్థితిలో మనం ఎందుకు ఉండాలి?

ఇవ్వాళ భూముల అమ్మకం గురించి పెద్దలు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నిరద్ధకమైన ఆస్తులు అమ్మైతే మీకేమైనా అడ్డా? అని. మేమంటున్నాం మీరు భూముల సుండి సంపాదించండి. కాని అమ్మడమే మార్గమా? ఒక తండ్రి ఏమి చెపుతాడు. నేను ఒక అంతస్తు కడితే, నా కొడుకు రెండో అంతస్తు కడుతున్నాడని గర్వంగా చెప్పుకుంటాడు. కాని నేను కట్టిన ఇల్లు అమ్మకుంటున్నాడని గర్వంగా చెప్పుకోలేదు. మేము ఏమంటున్నాం, భూముల నుంచి ఆదాయం వచ్చే మార్గాలు చూడండి.

ఇవ్వాళ ప్రాదరాబాద్ సగరంలో ఉన్న భూములనే కాదు. Government State Run Corporation క్రింద ల్యాండ్ బ్యాంక్ లాగా ఏర్పాటు చేయండి. అవసరమైతే పబ్లిక్ ప్రయివేట్ పోర్ట్సిపేషన్ క్రింద నిధులు సంపాదించండి. సంపాదించి దానిని కమర్సియల్గా డెవలప్ చేయండి. మీరు ఏ కంపెనీకి కావాలన్నా వాళ్లకు ల్యాండ్ ఇవ్వండి. ఆ కంపెనీలో 26 శాతం వాటా పెట్టుకోండి. ప్రభుత్వానికి నిధులుంటాయి. ల్యాండ్ ప్రెజెన్సిని కంట్రోల్ చేయవచ్చు. ప్రభుత్వానికి బ్రింహ్మదముగా ఆదాయం వస్తుంది. Social control on land ఉంటుంది. అటు రెపెన్యూ పర్పున్, ఇటు సోఫ్ట్‌వర్ పర్పున్ నెరవేరుతుందని చెపుతున్నాను.

ఈ వని మీరు ఎందుకు చేయరు? చేయకుండా, ఆస్తులు, భూములు అమ్మైతే, తరువాత వచ్చే ఆదాయం ఆగిపోతుంది. అందువల్ల మేము అనేది మీరు పో క్రియేటివిలీ ఇంక్రిమెంటలిజమ్తో పనులు కావని మేము ఈ ప్రభుత్వానికి చెపుతున్నాము. ఆదాయాన్ని పెంచుకునే సూతన మార్గాలను అన్యోదిచుని చెపుతున్నాము.

ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ తలసరి ఆదాయం 14 శాతం పెరిగింది. కేంద్రంలో తలసరి ఆదాయం 7.2 శాతం పెరిగింది. రాష్ట్రపుద్ది రేటు 10.37. కేంద్ర పుద్ది రేటు 8.7. రాష్ట్రపన్నుల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం 22 శాతం దాకా పెరుగుతుంది. కేంద్ర ఆదాయం 17.6 శాతం. పురి అన్ని పెరుగుతున్నప్పుడు, ఈ ప్రభుత్వం యొక్క వ్యయం కూడా పెరగాలి కదా. అందువల్ల మేము అడుగుతున్నాం, విద్యారంగానికి పెంచండి.

ఇవ్వాళ ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా గొప్పపిఘ్యం శాట్యూరేషన్ ప్రతిపథిక మీద పెస్తున్న ఇష్టున్నారు. శాట్యూరేషన్ ప్రతిపథిక మీద రేపన్ కార్బూలను ఇష్టున్నారు. శాట్యూరేషన్ ప్రతిపథిక మీద పారశాలలలో సదుపాయాలు కల్పించమని అడుగుతున్నాము. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతి పారశాలకు త్రాగు నీరు ఇష్టుమని అడుగుతున్నాము. మేము ఏమైనా గ్ర్యాండ్ కాకతీయలో భోజనం అడుగుతున్నామా? అధ్యక్షా. ప్రతి పారశాలకు మధ్యహ్నా భోజన పథకాన్ని అడుగుతున్నాము. మేము ఏ గ్ర్యాండ్ కాకతీయలోనో భోజనం

అడగడం లేదు అధ్యక్షా. ప్రతి పారశాలకు ఒక బ్లోక్ బోర్డు కావాలంటున్నాం. ప్రతి పారశాలకు ఒక కంపోండ్ వాల్ కావాలంటున్నాం, ప్రతి పారశాలకు ఒక టాయిలెట్ సదుపాయం కావాలంటున్నాం, ప్రతి పారశాలకు సరిపోయినంతమంది టీచర్లు ఉండాలంటున్నాం, ప్రతి పారశాలకు సరిపోయినన్ని పార్ట్ పుస్తకాలు కావాలంటున్నాం. అందువల్ల నేను అడుగుతున్నది ఏమిటంటే, ప్రతి పారశాలకు ఒక కంపోండ్ వాల్, ఆ ఆప్టులను కాపాడడానికి, అసాంఖ్యిక కార్యాకలాపాలు జరగుండా చూడడానికి ఒక వాచ్మెన్. ఇలాంటి ఒక పదో, పెన్మండ్ అంశాలను పెట్టుకొని, ప్రతి పారశాలలో శాట్యూర్స్‌ఫ్రెంచ్ ప్రాతిపథిక మీద ఈ సదుపాయాలను మనం కల్పించలేమా? అని అడుగుతున్నాను. ఇది ఏమైనా అసాధ్యమా అధ్యక్షా.

అందువల్ల మన ప్రజలందరి ద్రవ్యానినిమయాన్ని చూడండి. సాఙ్కాత్మక, యం.యస్.ఆర్ గారే శాసన సభలో అడిగారు. మా ఆర్.టి.సికి రూ.13 వందల కోట్లు కావాలని. ఎవరైనా అధ్యక్షా, ఆయన కాంగ్రెస్ నాయకులు, ఆర్.టి.సి షైర్పుర్, ఇవ్వాళ మేము అడుగుతున్నాం ఈ ప్రభుత్వం పచ్చినాక, ఆర్.టి.సికి రాయుతీలిచ్చింది, కాదని మేము అనడం లేదు. బమ్మ చార్టీలు పెంచలేదు. దానిని డెఫినెట్టగా అప్రిసియేట్ చేస్తాం. కానీ, ఇవ్వాళ కోటీ 20 లక్షల మంది ప్రజలు ప్రయాణం చేసే ఆర్.టి.సి పేరు మీద 23 శాతం పస్సు వేస్తారు. విమానయానం పైన, గతములో కూడా చెప్పాను, 4 శాతం పస్సు తగ్గిస్తారు.

మ .1.10

మీరు రాజీవ్ గాంధీ International Airport Shamshabad లో కడతారు . నార్కెట్స్‌ల్టిలో ఒన్ డిపో మూసేస్తారా అధ్యక్షా . అందువల్ల RTC ని బలోపోతం చేయడం ద్వారా మీ ప్రజలకు సదుపాయం కల్పించవచ్చు . అందులో మీరు ఆరోగ్యశీకి బ్రహ్మండమైన నిధులు ఇచ్చారు, నేను ఖచ్చితంగా appreciate చేస్తున్నాను . కానీ గ్రామీణ వైద్య సేవల మీద నిధులు తగ్గాయా పెరిగాయా చెప్పమనండి అధ్యక్షా ఈ ప్రభుత్వాన్ని . గ్రామీణ వైద్య సేవలకు నిధులు పెంచి ఆరోగ్యశీకి కూడా నిధులు పెంచండి మాకు అభ్యంతరం లేదు . ఇప్పుడు కొత్తగా విశ్వ విద్యాలయాలు పెడుతున్నారు, దానికి 15 కోట్లు కేబాయించారు . సల్లగొంద విశ్వ విద్యాలయానికి మవాత్మాగాంధీ పేరు పెట్టుకున్నాం . అధ్యక్షా, మన కొడుకు పేరు గాంధీ అని పెట్టుకోము . ఎందుకంటే వాడు పనికి మాలిన వాడైతే తిట్టడం బాగుండదని . అందువల్ల గాంధీ గారి పేరు పెట్టుకున్న విశ్వ విద్యాలయంలో బిల్లింగు లేకపోతే అది గాంధీ గారికి అవమానం కాదా అధ్యక్షా . మీరు ఆలోచించి చెప్పండి మీరు ఎవరైనా ధైర్యంగా మీ కొడుకు పేరు గాంధీగారి పేరు పెట్టుకుంటారా . అయ్య ఏమాతుందో ఏమా వాడు తాగుబోతు అయితే కనుక తాగుబోతు అని తిట్టలేము గాంధీ గారిని .

మిషన్ షైర్పుర్:- గాంధీ గారినే కాల్పారు కదా?

డా.కె. నాగేశ్వర్:-గాంధీ గారిని కాల్పారు కర్ఱే అది కానీ గాంధీ గారిని కాల్పింది గార్చేం కద అధ్యక్షా, మీరు గమేము ఎవరం కూడా గార్చునకే వారసులం కాదల్చుకోలేదు అధ్యక్షా . ఖచ్చితంగా ఈ ప్రభుత్వం కూడా కాదల్చుకోలేదనే మా సమక్కం . అందువల్ల మేము అడుగుతున్నాము మీరు విశ్వ విద్యాలయాలు జిల్లాకూకటి పెడుతున్నారు . పెట్టండి చాలా గొప్ప. కానీ పెట్టిపుపుడు ఏం చేయాలి అధ్యక్షా ఇవ్వాళ ప్రైవేట్ రంగంలో జీతం పెంచమంటే పెంచరు కానీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ పోస్టు ఇప్పమంటే ఇస్తారు . పోస్టులో ప్రమోప్స్ ఉంటది కానీ జీతం మాత్రం పెరుగదు . మీరు జిల్లాకు ఒక యూనివర్సిటీ పెడితే సంతోషం . కపోనీ ఈ రోజు ఉన్న సదుపాయాలేంటి అధ్యక్షా 15 వేల కోట్ల రూపాయలతో యూనివర్సిటీలు నడుస్తాయా . ఎక్కడైనా

సాధ్యమయ్యాయా . అందువల్ల మీరు విద్యా రంగం మీద ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టండి అధ్యక్షు . ఈ దేశానికి ఒక ప్రత్యేకత ఉంది . ఆరు నుంచి అర్షానాలుగు సంవత్సరాల మద్య పయస్సు కలవారు 62.8% ఈ దేశంలో ఉన్నారు . అందువల్ల demography dividend ఉంది . ప్రణాళికా సంఘం 11 వ ప్రణాళికలో తమ నివేదికలో చెప్పింది . If you create still the demography dividend you can earn it otherwise the demography will be the nightmare అందువల్ల demography dividend పొందాలంటే విద్యా ఆరోగ్యం పైన మీరు మరింతటగా ఖర్చు పెట్టమని అడుగుతున్నాను . అలాగే అధ్యక్ష ఇవ్వాళ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆరవ వేతన సవరణ నివేదిక ప్రవేశ పెట్టింది . రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్దేశులు ఎదురు చూస్తున్నారు . చిదంబరం గారు మరియు ఆరవ వేతన సంఘం కూడా చెప్పింది అన్ని రాష్ట్రాలు కూడా ఇవ్వాళ ఈ వేతన సంఘం సిఫార్సులను అమలు చేసే కెపాసిటీలో ఉన్నాయని . రోశయ్య గారి సామర్థ్యం మీద మాకు పూర్తిగా నమ్మకం ఉంది . ఆయన డబ్బులు సంపూదించి తెచ్చిపెట్టసపరం లేదు ఎందుకంటే ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రజలలో తిరుగుతూ ప్రజలకు అనుకూలంగా వాగ్గానాలు చేస్తుంటారు . ఆ యొక్క వాగ్గానాలు అమలు చేయాలిసిన బాధ్యత రోశయ్య గారి మీద బాధ్యత ఉంటుంది . అందువల్ల మేం అనేది ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రభుత్వ ఉద్దేశులకు కూడా వేతన సవరణ సంఘం ఇస్తోమని గతంలో వాగ్గానం చేశారు . మళ్లా ఒకసారి వాగ్గానం చేయమని అడుగుతున్నాం . ఇవ్వాళ శాసన మండలి ఒక సంవత్సరం పూర్తి అయింది . చాలా శుభ ముహూర్తం అధ్యక్షు, నాకు నమ్మకం లక్షలాది మంది ప్రభుత్వోద్యోగులు, అధ్యాపకులకు వేతన సవరణ చేస్తోమని గౌరవసీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటిస్తే మేం సంతోషంగా బయటకు వెళ్లటానికి అవకాశం ఉంటుంది . అందువల్ల ఈ శుభ ముహూర్తాన లక్షలాది మంది ప్రభుత్వోద్యోగులు, అధ్యాపకులకు వేతన సవరణ చేస్తోమని గౌరవసీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటిస్తే మేం సంతోషంగా బయటకు వెళ్లటానికి అవకాశం ఉంటుంది . అందువల్ల మేం అడుగుతున్నది మీరు పెడుతున్న ప్రతీ పైసా పది మంది సంక్షేపానికి ఉపయోగపడాలి . అలాగే అదాయాన్ని తెచ్చి పెట్టాలి . చివరగా అడిగేది మీరు అయిదు పైసలు ఖర్చు లేకుండా కూడా మీరు రాష్ట్రంలో అదాయాన్ని కల్పించవచ్చు . ఆ రకంగా ఆలోచనలు చేయండి . ప్రాంతీయ అసమానతల గురించి రోశయ్య గారు పదకొండవ చాప్టర్సు ఉల్లంఘించారు . నాకు ఆశ్చర్యమేసింది . నేను ఇంటికి వెళ్లిన తర్వాత ఆర్టికిల్స్ సర్వే చదివాను . పదకొండవ ప్రణాళికలో చాప్టర్ పెట్టి చెప్పారు కదా ఆర్టికల్ సర్వేలో వస్తుందేమానని . నాకు తెలిసినంత వరకు ఆర్టికల్ సర్వేలో దానికి పెద్ద ప్రాధాన్యత లేదు . ఇవ్వాళ రాష్ట్రంలో ఎవరిషైమా వెల్లి అడగండి ధిల్లీకి వెల్లి అడగండి రాష్ట్రంలో ప్రధానమైన సమస్య ఏమిటంటారు? ప్రాంతీయ అసమానతలు అంటారు . మరి ప్రాంతీయ అసమానతలు తొలగించడానికి మన ఆర్టిక సర్వేలో ఏం చెప్పారు . అనలు ఆర్టిక సర్వేల యొక్క నాణ్యతనే ప్రభుత్వం తమ ఆర్టిక సవాళాను గుర్తించడంలోనే ఉంటుంది . ప్రాంతీయ అసమానతలు తొలగించడానికి ప్రాంతీయ బోర్డులు ఏమయ్యాయో మనకు తెలుసు అధ్యక్షు . ఇవ్వాళ నిర్దిష్టంగా అనేక ప్రాంతాలు వెనుకబడి ఉన్నాయి . నేను నిస్స కూడా చెప్పాను 15% మండలాలలో ఇవ్వాళ 44% లోపట ఉన్నారు . మీరు 2015 నాటికి నూటికి నూరు శాతం అక్షరాశ్యత సాధిస్తామన్నారు, చాలా సంతోషం . మరి 44% లోపట ఉన్న అక్షరాశ్యతను ఎలా పూర్తి చేస్తారు అధ్యక్షు . అందువల్ల మేం ప్రభుత్వాన్ని అడిగేది మీరు గత ప్రభుత్వం ఏం చేసింది అని ఆలోచించకండి . భవిష్యత్ ప్రభుత్వాలు ఏం చేస్తాయో ఆలోచించండి . ఎప్పుడు కూడా గతాన్ని చూస్తూ చూస్తూ ఇంకా ఎంత కాలం అధ్యక్షు . అందుకే మీరు ఇంక్రిమెంటల్గా దాన్ని వదిలేయండి . సాహసోపమైన నిర్ణయాలతో ఆదాయాన్ని పెంచుకోండి మీరు పెట్టే పైసా పది మందికి ఉపయోగడేలా ఆదాయాన్ని పెంచే విధంగా ఉండాలని ఒక నూతన ఆలోచన చేయమని ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను .

శ్రీ బి.మోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో రోశయ్య గారు కళలో కూడా ఊహాంచి ఉండరు . లక్ష కోట్లకు పైగా ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగా లక్ష కోట్ల బడ్జెట్ పెట్టడం అనేది ఊహాంచి ఉండరు అని నేను తెలియజేస్తున్నాను . నేను పది సంవత్సరాలు కష్టపడి పాతాలు చెప్పాను . 26 సంవత్సరాలు స్టేట్ ప్రసిదెంటుగా చేశాను . 13 మంది ముఖ్యమంత్రులను చూశాను . ఏ ముఖ్యమంత్రితో గొడవ పెట్టుకున్నది లేదు . ఇంత మంది ముఖ్యమంత్రులలో రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి అంత మంచి ముఖ్యమంత్రిని చూడలేదు . నేను వాస్తవం చెబుతున్నాను . అధ్యక్షా, అందరు ముఖ్యమంత్రులతో మంచిగా పని చేశాను . పీరు తెచ్చుకున్నాను . నేను ఎవరితో కూడా గొడవ పెట్టుకోలేదు . అయితే ఎవరి శక్తిలో వారు మంచిగా పని చేశారు . నేను ఎవరిని కూడా విమర్శించడం లేదు . కానీ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి స్టేలు వేరున్నది, కథ వేరున్నది. మంచిగపని చేస్తున్న వాళ్ళను కూడా మంచిగా పని చేస్తున్నారు అంటే మద్దెల కొడుతున్నారు అంటే నేను చేసేది 10 లేదు అధ్యక్షా. మంచి చేస్తున్న వారిని మంచి చేస్తున్నారని చెప్పాలి . ముఖ్యంగా అధ్యక్షా బీద వర్గాల వారికి భూములు లేని వారికి భూములు, ఇండ్లు లేని వారికి ఇండ్లు, పెస్సన్ లేని వారికి పెస్సన్లు నిజంగా ఈ ఆలోచన చాలా పెద్దది . బీదవాళ్ళ చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు . ఈరోజు నాగేశ్వర్ గారు అన్నారు మీరు సమ్మకం పెట్టుకోకండి ప్రజాసామ్వ్యంలో ప్రజల మనసులు మారుతూ ఉంటాయి అంటే ఈ ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రభుత్వం మళ్ళీ ఎన్నిక కాకపోతే ప్రజా సేవకు అర్థం లేదు అధ్యక్షా . నేను వేరే ఉద్యోగంతో అనడం లేదు . ఎక్కుడెక్కుడినో స్నీంలు తీసుకు వస్తున్నారు, వాటిని అమలు చేస్తున్నారు, ప్రజలు సంతోష పడుతున్నారు . భవిష్యత్తులో కూడా మానవులం ఆశాభీషులం కాబట్టి ఒక ఆశతో బ్రతుకుతాం కాబట్టి ఖచ్చితంగా మళ్ళీ ఈ ప్రభుత్వం వస్తుందని చెప్పడంలో, ఆలోచించడంలో తప్పు లేదు . అన్ని రకాలైన వృత్తుల వారికి అనగా చేపలు పట్టే వారికి స్నీం ఉంది. BC, SC, ST లకు బుఱాలు మాఫీ, వాళ్లు కళలో కూడా ఊహాంచలేదు . బ్యాంకులలో తీసుకున్న బుఱాలు మాఫీ . ఈ విధంగా తీసుకున్న రక రకాల స్నీంలను ప్రజల ఛైయస్సు ద్రు ప్పిలో పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రి గారు అన్ని జిల్లాలు తిరిగి నిజాంబాద్ జిల్లాలో మా ఊరిలో కాలువలు ఎండిపోయి ఎన్నడో మనూసుకుపోయాయి . మొన్న వచ్చి ఎత్తిపోతల వథకం మొదలు పెడితే మా ఊరిలో ప్రజల యొక్క అనందాన్ని నేను కళ్లారా చూశాను . మళ్ళీ కాలువలు పచ్చి open అపుతాయని నేను ఊహాంచలేదు . కాబట్టి ఇలంటి వండర్సు చేస్తున్నారు . అదే సందర్భంలో లక్ష కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్లో apprenticeship teachers విధానం రద్దు చేయడం లేదని నాకు కొంచెం బాధగా ఉంది అధ్యక్షా . ఇప్పుడు ఇన్ని లక్షల కోట్ల బడ్జెట్లో apprenticeship teachers విధానం రద్దు కాకపోతే ఇంకెప్చుడు రద్దు అపుతుంది . అందరు ఉద్యోగస్థులకు జీతం ఎక్కగానే అయిదు వేలు, ఆరు వేలు direct scale start అపుతుంది . ఉపాధ్యాయుడు ముఖ్యమంత్రిని తయారు చేస్తాడు . ముఖ్యమంత్రికి చదువు చెబుతాడు కానీ ఆయనకు మాత్రమే apprenticeship విధానం మన రాష్ట్రంలోనే ఉంది . ముఖ్యమంత్రి గారు ఎందరో మందికి ఎన్నోరకాల పరాలు ఇస్తున్నారు . కానీ apprenticeship విధానం చాలా బాధగా ఉంది . జీతం ఒక్కటే తక్కువ ఉండా అంటే కాదు వాళ్లకు పెస్సన్ కూడా loss అపుతుంది . ప్రభుత్వ ఉద్యోగానికి ఎందుకు పస్తారంటే జీతం తక్కువ అయినా సరే పెస్సన్ వస్తుది, gratuity వస్తుది, retire అయిన తర్వాత పని చేసినందుకు కొద్దిగా ఆర్థిక సహాయం వస్తుది, మంచిగా బ్రతుకోచ్చు అనే ఆశతోని ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలకు వస్తారు అధ్యక్షా . కానీ ఇక్కడ apprenticeship విధానం వల్ల మేము దెబ్బ తింటున్నాం . ఆ విషయాన్ని రోశయ్య గారు అలోచన చేసి ఎన్నో రకాల స్నీంలు ఆలోచన చేసున్నారు Finance Minister గారు మరి ఉపాధ్యాయుల విషయంలో కూడా direct scale ఇచ్చే విధానం అలోచన చేస్తే రాజశేఖర్ రెడ్డి గారికి బ్రహ్మండమైన అద్దం పడతారు అధ్యక్షా . మరి వారు చాలా బాధ పడుతున్నారు అందువల్ల అలోచన చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను . ఇది పెద్ద మనసుతో అలోచన చేస్తే పెద్ద విషయం కాదు . సూక్షలో టీచరు పోస్టులు భాలీ

ఉన్నాయి, చివరకు స్వీపర్ల పోస్టులు కుసాడా ఖాళీ ఉన్నాయి కానీ భర్త చేయడం లేదు . రెగ్యులర్ వారిని భర్త చేయక పోయినా contract system ద్వారాషైనా అపాయింట్ చేయాలని చెప్పి వారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను . పంచాయతీరాజ్ శాఖా మంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు జిల్లా పరిషత్తులో Jr.Assistant, Sr.Assistant లు ఖాళీలు ఉన్నాయి . మండల ఆఫీసుకు వెల్తే అటెండరు లేదు, టైపిస్టు లేదు మరి ఏ విధంగా ఆ యొక్క MDO పని చేస్తాడు . మండలాలలో పోస్టులు ఫిలప్ చేయమని నేను చెబుతున్నానని కాదు మీరు ఆలోచన చేయండి ఇది వాస్తవమా కాదా ? ముఖ్యమంత్రిగారేమో అనేక రకాలుగా కష్టపడి జిల్లా జిల్లా తిరిగి, స్నీములు పెట్టి అన్ని రకాలు చేస్తుంటే ఉద్యోగస్థులను భర్త చేయకపోతే ఇది ఏ విధంగా ప్రజా కార్యక్రమాలు అమలు అవుతున్నాయని ఆలోచించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను అధ్యక్ష .

మ . 1.20

కాబట్టి సూక్ష్మాల్లో పోస్టులు అటెండర్లు, స్వీపర్లు అదే విధంగా మండల ప్రజా పరిషత్తుల్లో, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తుల్లో జానియర్ అసిస్టెంట్లు, టైపిస్టులు, రిటైరు అవుతున్నారు. రిటైరు అయిన పోస్టులు అట్లానే ఖాళీగానే ఉంటున్నాయి. కనీసం కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ లో అయినా ఫిల్ అవ్ చేస్తే మళ్లీ పని నడుస్తూ ఉంటుంది. మరి ఆ విధంగా చర్య తీసుకొనవలసిన విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. విద్యా ప్రమాణాలు, పెరగాలి, పెరగాలి అంటున్నారు. టీచరుకు విద్యా బోధన తప్ప అన్ని దూఢీలు వేస్తారు. విద్యా బోధన 220 రోజులు సంవత్సరానికి పనిచేయాలిగిన అవసరం పుంటే వంద రోజులు పనిచేస్తారు. మిగిలిన 120 రోజులు విద్యేతర పనులు అప్పగిస్తే ఎట్లాగా విద్యా ప్రమాణాలు మెరుగుపడతాయనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. కాబట్టి అనేక రకాలైనటువంటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు కాబట్టి, ఇక్కడ ఉపాధ్యాయులకు విద్యా బోధన చేయడానికి వారిని పరిమితం చేస్తే ఖచ్చితంగా మంచి విద్యా ప్రమాణాలు రావడానికి అవకాశం పుంటుందనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. పది లక్షల మంది ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, కార్బూకులు ఈరోజు మన ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డి గారిపైన ఎంతో విశ్వాసంతో పున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం పి.ఆర్.సి. వేసింది. రాష్ట్రంలో మరి మాకు కూడా చేస్తుండోచ్చేమోననే ఆశతో ఉన్నారు ఉద్యోగస్థులు, ఉపాధ్యాయులు మరియు కార్బూకులు. పోయిన పిఆర్సి.లో బ్రహ్మాండమైన స్కూల్స్ ఇచ్చారు. దానికి ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డి గారిని నిజంగా నేను అభినందిస్తున్నాను. మరి ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు 14% ఫిట్మెంట్ మరి ఇస్ట్రార్నేటటువంటి దాన్ని 16% ఫిట్మెంట్ ఇష్టుడం జరిగింది. మేము జేపసి నాయకులుగా వెళ్లి ముఖ్యమంత్రి గారితో మాట్లాడి మరి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాం . 16% ఫిట్మెంట్తో చాలా మంది ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులకు చాలా మంచి ఫిట్మెంట్ వచ్చిందనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు కూడా రాబోయే ఎన్నికల సమయానికిల్ల పది లక్షల మంది ఉద్యోగస్థులు, ఉపాధ్యాయులను మంచిగా చూసుకుంటే వాళ్లు కూడా మిమ్ములను మంచిగా చూసుకుంటారు. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే వాళ్లు మంచి చాలా కీలకమైనటువంటి ఓటర్లు. మరి అన్ని ధరలు రోజురోజుకు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయ కార్బూకులకు కూడా పి.ఆర్.సి. పెంచవలసి పుస్తది. ముఖ్యమంత్రి గారిని డి.ఎ. గురించి మేము ఎన్నపుడు అడిగినా కూడా ఒక వదదేను రోజులు అటో, ఇటో కేంద్ర ప్రభుత్వం డి.ఎ.ఎ ప్రకటించగానే ఎంత కష్టమున్నా సరే ప్రకటిస్తున్నారు. అట్లా ఈ ఉగాది పండుగకు డి.ఎ. మరి ప్రకటన చేస్తే ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ, కార్బూకులకు పండుగ రోజున చేదు మరియు తీపి రెండింటిని కూడా రుచి చూడడానికి వారికి అవకాశం ఉంటుంది. మరి డి.ఎ. వచ్చిందనేటటువంటి సంతోషం ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ, కార్బూకులకు పుంటుందనే విషయాన్ని వారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కాబట్టి మరి అనేక విషయాలు ఉన్నా కూడా ఏదైనా సమయం లేదు కాబట్టి మీ ద్వారా నేను రోశయ్య గారికి ఒకటే విజ్ఞప్తి

చేస్తున్నాను. ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ, కార్బూకులకు రావట్టినటువంటి సదుపాయములు వారికి సకాలంలో అందజేస్తే బ్రహ్మండమైన రెస్టాఫ్ ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ, కార్బూకుల నుండి వస్తుందని, ముఖ్యమంత్రి గారికి చివరగా మరి ఎన్నో రకాల సేవలు రాష్ట్రానికి అందిస్తున్నారు. మరి ఏకీకృత సర్వీసు రూల్స్ ఉపాధ్యాయులకు లేక, మేము అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నాం . మీరు ఎంతో దాని గురించి కష్టపడుతున్నారు. ఆ విషయంలో ప్రథాన మంత్రి గారికి ఫోన్ చేశారు. మాతో ధిలీకి వచ్చారు. మాముందే శివరాజ్ పాటిల్ గారితో మీటింగ్ పెట్టి చర్చించారు. మీ సేవలను మేము ఎన్నటికి మరచిపోలేము. ఆ ఏకీకృత సర్వీసు రూల్స్ తీసుకుని వస్తే, ఈ రాష్ట్రంలోని నాలుగు లక్షల మంది ఉపాధ్యాయులు ఇక చరిత్రలో మిమ్ములను మరచిపోరనే విషయాన్ని మీ దృష్టిలో తీసుకువస్తున్నాను. కొందరు నాయకులు రాజశేఖరరద్ది గారు దేవుడా అని చెప్పి అన్నారు. ఎవరు దేవుడు సార్. గాలి మన కళ్ళకు కనబడుతుందా. కషబడడం లేదు. ఎవరు దేవుడు ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ దేశంలో, ఈ ప్రపంచంలో సలుగురికి మంచి పసులు చేసే వాడే దేవుడు. ఆ విధంగా రాజశేఖరరద్ది గారికి ఈ రాష్ట్రంలో ప్రజలకు మంచి పసులు చేస్తున్నారనే విషయాన్ని మీ దృష్టిస్థితి తీసుకుని వస్తూ, రోజ్య గారు మరి మేము చెప్పిన కొరికెలను కాస్తా దృష్టిలో పెట్టుకొల్పిందిగా కోరుతూ, ఈ అప్రాప్తియేషన్ బిల్లును నేను సమర్థిస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

మిష్ణర్ శైర్కున్: నేను చెప్పేది ఏమంటే మినిష్ణర్ గారి పుల్ స్టేట్మెంట్ తరువాత క్లారిఫికేషన్లో కొద్దిగా గైడెన్స్ పుంటుంది. కొద్దిగా క్లారిపై ఉంటుంది. కొంచెం సహాయం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు: ఐదు నిమిషాలు సార్, ముగించేస్తాం .

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోజ్య: అధ్యక్షా, వీరభద్రరావు గారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకరరావు: సార్, 1977 నుంచి ఈ రాష్ట్రంలో దఖితులకు ఏ ప్రభుత్వాలు ఇప్పటినుపంటి అనేక రకమైన సదుపాయాలను ముఖ్యమంత్రి గారు కల్పించారు. దఖితుల తరపున మాటల్లడే హక్కు కల్పించాలని నాలుగు రోజుల నుంచి కోరుతున్నాను. కనీసం రెండు నిమిషాలైన బైమ్ మాటల్లడేందుకు ఇప్పటినుపంటిగా మిమ్ములను కోరుతున్నాను. నాలుగు రోజుల నుంచి దఖితుల ఫూష వినిపించడం లేదు.

(అంతరాయం)

నేను మాటల్లడేసప్పుడల్లా మంత్రి గారు అని అంటారు. సార్ నేను చెబుతున్నాను సార్, ఈ బడ్జెటులో దఖితులకు రూ. 1400.00 కోట్ల ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కేటాయించింది.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : సార్, సాంప్రదాయుం ఉంది సార్ షైండింగ్ అవ్ అని, మాకు అవకాశం కల్పించండి.

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, వీరభద్రరావు గారు, మామూలు సాంప్రదాయం ఉన్నదనేమాట నిజమే షైండింగ్ అవ్ అని. నేను కాదనడం లేదు. కానీ ఇక్కడ పున్నటువంటి composition of the House చూడండి. చాలా మంది ఉన్నారు. ఒకటి, రెండు డిఫరెన్చెన్సుతో ఉన్నారు. కనుక అది కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని కాంపోజిషన్సు దయచేసి మీరందరు సహకరిస్తే మాటల్లాడినటువంటి పెద్దలందరూ చాలా విషయాలను చెప్పారు. ఏదైనా క్లారిఫికేషన్ పేరుతో మిగతా వారు ఎవరన్న అడిగితే ఒకటి, రెండు మాటలు సమాధానంగా చెప్పేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఏది లేకుండా ఇలాగే కొనసాగిస్తే నేను చివరకు మాటల్లాడగలిగింది అంటూ ఏది ఉండదు, మీకు ధన్యవాదాలు, బిల్లు పోనే చేయండి, అని చెప్పి పెల్లిపోవడం తప్ప . అందువల్ల అలా కాకుండా కొంతవరకైనా సన్న కూడా న్యాయం చేయనిష్టండి. మీరు అందరూ సహకరించినప్పుడే అది నొధ్యం అప్పుతుంది.

మిషన్ శైర్పో : క్లారిఫికేషన్ వారే మాటల్లాడతారు కదా. I will call you for clarification Veerabhadra Rao గారు.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : సార్, షైండింగ్ అవ్ అనేది అపోజిషన్ ప్రార్థిలకు ఇవ్వాలనే సాంప్రదాయం వుంది. దయచేసి మీరు అవకాశం ఇవ్వండి. ఐదు నిమిషాలు టైమ్ ఇవ్వండి సార్.

(అంతరాయం)

మ.1.30

శ్రీ వై.వి. బాబూ రాజేంద్ర ప్రసార్ : అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన రోశయ్ గారు 1 లక్ష 436 కోట్ల రూపాయలతో ఘనమైన బడ్జెటును పెట్టామని ఆనందం వ్యక్తం చేశారు. మాకు కూడా ఆనందంగానే ఉంది. కానీ నాణేనికి రెండో షైపు, రెండు రెట్లు, మూడు రెట్లు ఆదాయం పెరిగిందని వారే చెప్పారు. ఆ పెరిగిన దామాపోలో స్థానిక సంస్థలకు ఏ విధంగా నిధులు కేటాయించారనేది ఒక్కసారి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

ఇంకోక్కు విషయం అధ్యక్షా. రోశయ్ గారు చెప్పారు. ఒక్క షైపా పస్నె వేయకుండా రూ.1 లక్ష 436 కోట్ల బడ్జెటు తీసుకువచ్చామని చెబుతున్నారు. మేము అడుగుతున్నాం. ఈ మొత్తం డబ్బు కేంద్రం నుంచి వచ్చిన నిధులు తీసుకువచ్చి ఖర్చు చేస్తున్నారా? ఈ రాష్ట్రంలో ప్రజల మీద మేసిన పస్నుల ద్వారా వచ్చిన డబ్బు కాదా ఇది అధ్యక్షా? ఉదాహరణకు స్టోంపు ద్వార్చీ మీద గతంలో నుమారు రూ.1700 కోట్లు వచ్చేవి. ఈ రోజు రూ.4 వేల కోట్లు పస్నున్నాయి. స్టోంపు ద్వార్చీ ఎన్నిసార్లు పెంచారో ఆర్థిక మంత్రి గారిని ఆలోచించమనండి. ఇందాకా పెద్దలు చెప్పారు, మద్యం మీద గతంలో రూ.2,800 కోట్లు, రూ.2,900 కోట్లు రావడం చాలా గొప్పగా చెప్పుకునేవారు. ఈ రోజు అది రూ.8 వేల కోట్లు పస్తోంది. దానిని రూ.10 వేల కోట్లకు తీసుకుపోతున్నారు. వాణిజ్య శాఖా మంత్రి గారు అంతకు ముందు చెప్పారు. గతంలో 2003-04 సంవత్సరంలో రూ.11 వేల కోట్లు ఆదాయం వుంటే, ఈ రోజు రూ.22 వేల కోట్లకు రావడం, దానిని రూ.25 వేల కోట్లకు వ్యాట్ ద్వారా తీసుకుపోతున్నామని చెప్పారు. ఇప్పుడు ప్రజల నుంచి పస్నాలు చేస్తున్న పస్నులు

కావా అధ్యక్షా? ప్రజల మీద దారుణంగా, ఇంత అన్యాయంగా వన్నులు వేయబట్టే కదా నిత్యావసర వన్నువుల ధరలు పెరిగిపోయి, ప్రజలు ఇబ్బంది వడుతున్నారు. అయినా మంత్రి గారు చెప్పారు.

కొన్నిటి ధరలు పెరిగినా, మిగతా ఆదాయం పెరిగింది అంటే, చంద్రబాబు నాయుడు గారు చేసిన గత సంస్కరణల ఫలితమే అని. ఇదే కాదు అధ్యక్షా. మొన్న ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ విద్యుత్, ఐటి కూడా మేము చాలా బాగా ఇస్తున్నామంటే, అది మా వల్లే అన్నారు. ఇది ఎంత అన్యాయం అధ్యక్షా? విద్యుత్ రంగంలో చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఎన్ని సంస్కరణలు తీసుకువచ్చారు! ఐ.టి. విషయంలో ఎంత కృషి చేశారు! ప్రపంచం మొత్తం తెలుసు. ఇంత తెలిసి కూడా చెబుతూ పుంటే ఎలా? చంద్రబాబు గారు ఆ రోజు విత్తనం నాటేరు. మొక్కకి కంచె కట్టారు. నీళ్ళ పోశారు. ఎరువులు వేసి, పెంచుకుంటూ వస్తే, ఈ రోజు ఆ చెట్లుకు వచ్చిన ఫలాలను తీసుకుని, తింటూ ఈ ప్రతిభ అంతా మాడే అని చెప్పడం ఎంత అన్యాయమో దయచేసి, రోశయ్ గారు ఆలోచించండి. అంతే కాదు, ఈ రోజు ఏవి రంగంలోకి వెళ్లినా మా ముద్ర ఉంది అధ్యక్షా.

ఆర్టిసి విషయానికి వస్తే, ప్రజల హక్కాన ఉండే ప్రభుత్వం అని చెప్పుకుంటున్నారు. ఆర్టిసిలో పండ గలూ, వచ్చాలూ వస్తే, రష్ట పెరిగితే ఆర్టిసి వారు భూకులో టికెట్లు అమ్ముతున్నారు. ఇది ఎంత అన్యాయం అధ్యక్షా? సినిమా హోల్సు వద్ద భూకులో టికెట్లు అమ్ముతే కేసులు పెడతారు. నిత్యావసర వస్తువులు భూకులో అమ్ముతే కేసులు పెడతారు. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వమే భూకులో ఆర్టిసి టికెట్లు అమ్ముతే ఎవరి మీద కేసులు పెడతాలో చెప్పమనండి అధ్యక్షా? ఇంతకన్న భూక్ మార్కెటింగ్ విధానం ఇంకొకటి ఉంటుందా? ప్రభుత్వమే నేరుగా చేయవచ్చా?

అదేరకంగా ఇంకో చిన్న విషయం. నిజంగా రోశయ్ గారు, సిఎం గారు ఎంతో ఘనంగా ఏ విషయం వచ్చినపుటికీ, ఎవరికి ఏమి ఇవ్వాలన్న సరే, లక్షలలో కోట్లలో చెబుతున్నారు. ప్రజ లందరూ తన్నయత్వంలో మునిగిపోతున్నారు. పశుక్రాంతి పథకం పెట్టి లక్ష పశువులు ఇస్తామని అన్నారు. లక్ష కోట్ల బడ్డటు పెట్టారు. అదే రకంగా లక్ష కోట్లతో ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు. కోటి మంది మహిళలను లక్షాధికారులను చేస్తామన్నారు. లక్ష ఎకరాలను ఆక్రమించుకోవడం జరిగింది. లక్ష కోట్ల రూపాయలను కూడా దిగమిగేరని ప్రజలు చెప్పుకో వడం జరుగుతోంది.

(లైజర్ బెంచీల సుంచి అభ్యంతరాలు)

శ్రీ కె. రోశయ్ : విరభద్రరావు గారూ, మీరు పెద్ద వారు. Is this the way to conclude?

(అంతరాయం)

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావు : అధ్యక్షా, మా మనోభావాల్ని గౌరవిస్తూ, ఒక సంవత్సర కాలం పాటు మీ నాయకత్వంలో గడిచింది. పెటుర్ను కాలేజీ స్కూడెంట్సు పరిపోడు రోజుల్నించి ప్రైకు చేస్తూ, అస్సం, నీళ్ళ ఏమీ లేకుండా ఉంటే, వారి సమస్యను ముఖ్యమంత్రి గారి వద్దకు, మీ వద్దకు తీసుకువెడితే, మీరు వి.సి.టో, ఐఎఎస్ వారితో మాట్లాడి వారి సమస్యను వారి దృష్టికి తేవడం జరిగింది. అందువల్ల మీరిచ్చిన ఆపర్చూఫ్ నిటీని

నేను కోల్పోయాను. ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా, బడుగులు, బలహీన వర్గాలు, దాదాపు రెండు కోట్ల మంది దళితుల గురించి మాటల్డుడుతున్నారు. మా వాయిస్ వినబడకుండా, మాటల్డుడే అవకాశం రాకుండా చేస్తున్నారు. మా బాధను ఈ విధంగా ప్రక్కం చేస్తున్నాను. ఒక సంవత్సరం నుంచి ఈ అవకాశం వచ్చినందుకు, మైనారిటీల తరపున ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో నుమారు 2 కోట్ల మంది దళితులు ఉన్నారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న అనేక అంశాలు, ప్రధానంగా 30 సంవత్సరాల క్రితం 1978 నుంచి 2008 వరకూ ఎస్సి కార్బోరేషను సంస్థ ద్వారా బుఱాలనిస్తోంది. దాదాపు రూ.1400 కోట్ల రుణాలుగా ఇప్పడం జరిగింది. ఈ రూ.1400 కోట్ల రాష్ట్రంలో ఎస్సిలు తీసుకున్న బుఱాలు సక్రమంగా తీర్పులేని పరిస్థితులున్నాయని ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి, రైతులకు, మైనారిటీలకు బుఱాల నిచ్చారని, ఇందులో చాలా మంది పేద వారున్నారన్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు బడ్జెటులో అనేకమంది బుఱాలను మాఫీ చేయడం జరిగింది.

మ. 1.40

చిన్న బడ్జెట్ రూ. 1400కోట్లది. రెండు కోట్ల మంది దళితుల తరపున ఇప్పమంతే ముఖ్యమంత్రి గారు సహాదయంతో రూ.1400 కోట్లు ఒకసారిగా ఇచ్చారు. మా వాయిస్ ఈ సభ ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను. సంఘీక సంక్షేమ హస్టల్ విద్యుత్గా చదువుకొని డా.బాబాసాహాబ్ అంబేద్కర్ కల్పించిన రిజర్వేషన్ ద్వారా పోయిన నెల ఒకటి రెండవ తేదీలో సంక్షేమ బాట కార్బోర్కమంలో ఎర్గంట్లపాలం మరియు సంద్యాలల్లోని హస్టల్ని చూసి వచ్చాము. ఆ హస్టల్లో కొన్స్యూటికి కాంపాండ్వాల్స్ లేవు. బాత్ రూమ్స్ సరిగా లేవు. పీటిన్స్చి గురించి చెపితే, రెనోవేషన్ నిమిత్తం రూ.1600 కోట్లు ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. ప్రపంచీకరణ ద్వారా ప్రైవేటీకరణ, లిబరలైజేషన్, గ్లోబలైజేషన్ ద్వారా పేద వర్గాలకు చాలా అవకాశలు కలగడం లేదు. పీటిని కల్పించాలని ముఖ్యమంత్రి గార్చి కోరగా ‘రాజీవ్ ఉద్యోగ శ్రీ’, పెట్టి పేద వర్గాల వారికి ట్రైనింగ్ కోర్సులు నిర్వహించడం జరుగుతోంది. అమర్నాథ్ రెడ్డి అనే ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థి, పశ్చాల అముక్కొనే దళిత యువకుని తండ్రి చనిపోతూ, నా ఆయుష్మ దేవుడు తీసుకొన్నాడు, నేను చనిపోతున్నాను, నీతో పుట్టిస నీ తమ్ముళ్లను చదినించమని చెప్పి చనిపోతే, ఆ కురువాడు కళ్లనీళ్ల పెట్టుకొని, ఆ ఫోటో చూపిస్తే, ఆ అమర్నాథ్ రెడ్డి గార్చి ఆరు మాసాల ట్రైనింగ్ ఇచ్చి, ఇన్ఫోసిస్కో, సత్యం కంప్యూటర్స్కో ఉద్యోగం ఇచ్చిన అంశాలను చెపుతున్నాను. ఈ విధంగా దళితులు ఐటి సెక్టర్లో పైకి వస్తున్నారు. పెరుగుతున్న ప్రైవేట్ సెక్టర్లో కూడా దళితులకు అవకాశాలు కల్పించే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రయత్నించడం సంతోషకరమని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రైవేటు పరిశ్రమలకు వందలాది ఎకరాలు ఇస్తున్నారు. కాబట్టి ఆ ప్రైవేటు సెక్టర్లో ముఖ్యమంత్రి గారి వీరోచిత నిర్లయం తీసుకొని ఉద్యోగాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. మహారాష్ట్రలో ప్రైవేట్ సెక్టర్లో రిజర్వేషన్ ఇస్తున్నారు. ఆ విధంగానే మన రాష్ట్రంలో కూడా చేయాలని కోరుతున్నాను. జలయజ్ఞం ద్వారా బీడు భూములను వ్యవసాయ యోగ్యమైన భూములుగా చేస్తున్నారు. వ్యవసాయ కూరీలుగా మిగిలిపోయిన జాతి మా జాతి. వందల వేల సంవత్సరాలుగా వ్యవసాయ కూరీలుగా మిగిలిపోయిన జాతి మా జాతి. ఇడుపుల పాయలో తన సాంత భూమిని ముఖ్యమంత్రి గారు పేదలకు వంచేప్పుడు ఒక ముసలి దళిత యువతి రెండకరాల భూమిని తీసుకొంటూ, కళ్ల నీళ్ల పెట్టుకొని చెప్పిన మాటలు చెపుతాను. ‘ముఖ్యమంత్రి గారు భూమిని మాకు ఇస్తున్నారు. వారి భూమిని మేము తీసుకొంటే ఆయన ఎక్కడ పేదవాడైపోతాడో’ అని ఆత్మ విశ్వాసంతో కళ్లనీళ్ల పెట్టుకొంది. అటువంటి జాతి మా జాతి. వ్యవసాయ కూరీలుగా మిగిలిపోతున్న మా జాతికి రెండకరాల భూమిని ఇస్తాలని డా.బాబాసాహాబ్ అంబేద్కర్ ఈ దేశానికి రాజ్యాంగాన్ని ఇచ్చినపుడు, నేపస్ట్రైట్ ది ల్యాండ్, ఈ ల్యాండ్ని నేపస్ట్రైట్ చేయకపోతే, కొంత మంది కబంధ హస్టల్లో ఈ ల్యాండ్ ఉంటే,

మనం రాసుకొన్న ప్రజాస్వామ్యం ఎక్కువ కాలం ఉండదు, కాబట్టి నేపరులైజ్ ది ల్యాండ్ అన్నారు. ఆ ప్రాజెక్టుల క్రింద భూములను పంచమని కూడా మేము అడుగుతున్నాము. అనేక దళిత సంఘాలు ఉద్యమాలు చేస్తున్నాయి. బాబాసాహేబ్ అంబేద్కర్ అంటారు, ఒక ధర్మ చేయలేని పని ఒక డైలాగ్ చేస్తుందని అంటారు.

30 సంవత్సరాలుగా ధర్మాలు చేసి, చేసి విసిగిత్తి పోయాము. మానవియ కోణాన్ని చూపిస్తున్నారు. ఆ కోణాలో చూపించాలని కోరుతున్నాను. దళితులు కన్నీళ్ల పెట్టుకొంటే, దళితులు బాధపడితే, దళితులు అనూర్ధమైన నిర్లయాలు తీసుకొంటే, ప్రభుత్వాలు మారిన తీరు గతంలో కనిపించింది. ఆ కోణాలోకి పెళ్లకుండా, దళితుల తరఫున ఉండాలని కోరుతున్నాను. చైనా, జపాన్, తైవాన్ మలేషియా పంటి దేశాలను తీసుకొంటే అభివృద్ధి అంచలంచలుగా జరుగుతోంది. అభివృద్ధి అస్సుది నాణినికి ఒకవైపు చూడకుండా రెండువైపులా ఏముందో మాకు అనవసరం, కానీ, ప్రతి అభివృద్ధి ఫలాల్లో దలితుల పాత్ర ఉండాలి, దళితుల జీవితాలకు ఉండాలని మేము కోరుకొంటున్నాము. మారు మూల ప్రాంతాల్లో ఒక 18 సంవత్సరాల పాప ప్రసవించే నమయానికి అసుపత్రిలో చూసేవారు లేక, ఏమి చేయలో అర్థం కాక, అక్కడ పురుడు పోయడానికి పచ్చినటువంటి ఆన్మే, లాభం లేదు, తల్లి బిడ్డ ఇర్దరూ చనిసోతారంటే, ప్రకుప ఉన్న పిల్లవాడు సెల్ఫోన్ తీసి 108 కి ఫోన్ చేస్తే, ఆ వ్యాస్ పచ్చి అసుపత్రిలో అమెను చేరిస్తే, అక్కడ ప్రసవం ప్రశాంతంగా జరిగింది. అక్కడ పాప కెప్పున కేక వేస్తే, అక్కడ ఉన్న పెద్దాయన కేకవేయడం కాదు, రాజశేఖరరెడ్డి గారు అనండి, మా పాప ఆ విధంగా అంటే, ఈ రోజు ఈ దేశం ఆరోగ్యంపై దృష్టి పెడుతుంది. ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో పుట్టిన బిడ్డను బ్రతికించుకొనే అవకాశం ఏర్పడింది. ఫైదరల్ క్వాప్ట్ అనర్ఫంగా 45 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉండగలిగాడంటే, ఆయన ప్రజల ఆరోగ్య విపరుమై దృష్టి పెట్టాడు. ఈ రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఆరోగ్యం తేబాటు, విద్యాపై కూడా శ్రద్ధ పెట్టారు. వంద శాతం అక్కరాశ్యతను సాధించడానికి మనం కేరళను ఆదర్శంగా తీసుకొంటున్నాము. ఈ రాష్ట్రంలో అక్కరాశ్యతను పెంపొందించే క్రమంలో, ఒక పైంటిస్ట్‌గా, 18 సంవత్సరాలు Ministry of Defence లోపనిచేసిన ఒక మెకానికల్ ఇంజనీరుగా, ఒక అంశాన్ని మీ దృష్టికి తేదలచుకొన్నాను. ఏదైతే ఒక పస్తువుని మనం తయారు చేస్తామో, ఏ పస్తువైతే క్వాలిటీ చెక్క లేకుండా మనం బయటకు పంపుతామో, ఇక్కడ పెట్టినటువంటి ఈ నాలుగు సంవత్సరాల త్రమ ఏదైతే ఉందో, ఇక్కడ పెట్టిని బడ్జెట్ ఏదైతే ఉందో, ఈ బడ్జెట్ కూడా సరైన ఫలితాలను ఇవ్వాలని, ఫలితాలిచ్చే క్రమంలో రాజశేఖరరెడ్డి గార్చి అడవి వాడే పాపాత్ముడౌతాడని చెప్పి, చెప్పాలని వాడే సరైన వాడౌతాడు, సమస్యను చక్కగా చెప్పగల్లి, నేను సాధించుకొన్నాను. ఎమ్.ఎల్.సి. గా అవకాశం నాకు ఇచ్చారు. నేను ఎమ్.ఎల్.సి. అయిన తరువాత, సి.ఎమ్. రిలీఫ్ ఫండ్ నుండి దాదాపు రూ. 20 లక్షలు దళితులకు ఫైప్పించాను. దీన్ని నేను గర్వంగా చెపుతున్నాను. ఇటువంటి అవకాశాలు ఎంతో మందికి పస్తున్నాయి. ఏనాడో ఇందిరాగాంధీ గారు, ఇళ్ల కట్టిస్తే, నేటికి పేర ప్రజాసీకం ఆమెను తలచుకొంటున్నారు. ఇప్పుడు కూడా రాజశేఖరరెడ్డి గారు రాష్ట్రంలో గుడిసె ఉండడానికి విల్సేదని, ప్రతి ఒక్కరికి ఇల్లు కట్టిస్తామని అన్నారు. ఇందిరమ్మ ఇళ్ల పూర్తి చేయాలంటే మరో ఇరవై వేల రూపాయల చొప్పున ఇస్తే బాగుంటుందని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ శైర్కున్ : ఇప్పుడు ప్రభాకర్ గారు చెప్పారు. ఇచ్చేటటువంటి నాయకుడు ఉన్నప్పుడు అడిగే అవసరం లేదు. ఇందిరాగాంధీ గారు ఉన్నప్పుడు, ఆమె Representative of Dalits, Representative of Minorities. ఇచ్చే నాయకుడు గుర్వమెంటలో ఉన్నప్పుడు అడిగేదెందుకని he is representing every body, ఇటు వారు ఒప్పుకొన్నారు, అటు వారు ఒప్పుకొన్నారు. దీంట్లో వేరే అభిప్రాయం లేదు. నమయాభావం ఉంది.

శ్రీ దాడి వీరబ్రదరావు : అధ్యక్షా, ఆ పార్టీ తరఫున ఎవరు మాటల్లాడాలన్నది పార్టీలు నిర్ణయిస్తాయి. మీపైన బ్లేమ్ చేయడం కాదు. ఆ పార్టీ తరఫున ఎవరు మాటల్లాడాలన్నది వారి పార్టీ నిర్ణయిస్తుంది. శైర్పుని దబాయుస్తే ఎట్లా.

శ్రీ కె. రోజ్యు : అధ్యక్షా, 208-09 సంవత్సరానికి సంబంధించిన డిమాడ్ అమోదించాలంటే, ఆ డబ్బుని ల్రెజరీ సుండి డ్రా చేయడానికి కావాల్సిన పర్మిషన్ ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్. అది లోయర్ హాస్టెల్ నిన్న అమోదించడం జరిగింది. ఈ సభలో కూడా ఇంత చర్చించాల్సి ఉంటుందని నేను అనుకోలేదు. అందరూ బడ్జెట్ పీపర్సన్ ని థరోగా చూసి ఉంటారు. **Appropriation is a routine thing**, కాబట్టి చేస్తారని అనుకొన్నాను. చాలా మంది మాటల్లాడారు. సలహాలు మంచిని ఇచ్చారు.

మ. 1.50

మామూలుగా మాకు సాధ్యమయ్యే సలహాలు కొన్ని, సిద్ధాంతపరమైన సలహాలు మరికొన్ని, ఇంకా కొన్ని విమర్శలు కానిపుండి, అన్ని కలసి వుంటాయి ఏదున్నా, కలగాపులగంగా. మాటల్లాడినటువంటి వారంద రికి ధన్యవాదాలు. మా ప్రభుత్వాన్ని గురించి, మా ముఖ్యమంత్రి గారి గురించి మంచి మాటలు మాటల్లాడిన వారికి మాత్రమే కాదు, విమర్శలు చేసిన వారికి కూడా ధన్యవాదాలు. అందులో ఎటువంటి తేడా లేదు.

సార్, ఇప్పుడు ఆర్థిక వ్యవహారాల నిర్వహణ విపర్యంలో వేస్తే, పెద్దలు నాగేశ్వర రావు గారు ఒక మాటన్నారు. ఎఫ్ఎర్సిఎఫ్ పెట్లుకుని, మేం ఎఫ్ఎర్సిఎఫ్ పెట్లుకున్నాం మేం ఏమీ ఇప్పం అంటే ఎలా గనిసార్? ఇప్పుడు ఉదయం లెగుగానే, ఇప్పుడు ఈ కార్బూకుమం చేసుకోవాలి, ఈ రోజు ఈ కార్బూకుమం చేసుకోవాలి, మనకు వచ్చే జీతంలో ఎలా సద్గుకోవాలి అనే ప్లానింగ్ ఏదైతే ఉంటుందో అదే తప్ప అంతకంటే మరొకటి ఏమీ లేదు అధ్యక్షా. దానిని నిత్త డ్రా చేయవలసిన అవసరం కాని, రిమూవ్ చేయవలసిన అవసరం కాని ఏమీ లేదు అధ్యక్షా.

నాగేశ్వర రావు గారు ఒక మాట చెప్పారు. చదువుకున్నా నేను ఒక పల్లెటూల్స్ పుట్టినటువంటి వాణి. నేనెక్కడో సిటీలోనో, పెద్ద చదువుకున్న కుటుంబంలోనుంచి పచ్చిన వాడినో కాదు. మా ఊర్లో తుమ్మల నాగయ్య అనే అతను పుండే వాడు. అతని పేరు కూడా చెబుతున్నాను. తన జీవిత కాలంలో అతను చోక్కు వేసుకోవడం నేను చూడలేదు. బహుళా అతను పుట్టిన సందర్భంలో తల్లిదండ్రులు ఏమైనా ఒంటి మీద గుడ్డ వేశారేమాగాని. అతను కష్టపడి 18 ఏళ్లు దాటిన దగ్గర నుంచి ఒంటి మీద చోక్కు అంటూ వేసుకోలేదు. అంత కష్టపడి అతి సామాన్యమైనటువంటి పేదరైతు. సామాన్యమై కూడా కాదు, పేద రైతు ఒక 10 ఎకరాల భూమి సంపాదించుకున్నాడు. ఆయనకు ఇర్దరు కొడుకులు. ఒక కొడుకు, అంటే పైద కొడుకు తండ్రికి సాయంగా వ్యవసాయపు పనులన్నీ చేయడం మొదలు పెట్టాడు. తండ్రి పెద్దకొడుకు కలసి మన వాడిని చది విస్తే బాగుంటుదని ఆలోచించి, అంటే ఆ రైతు రెండవ కొడుకును, అంటే చిన్న వాడిని బాగా చదినించారు. నగరాలలో పెట్టి చదినించారు. అతను నగరాలలో చదువుకోవడం ప్రారంభించాడు. వేషం మారింది . నాచురల్ గా హబిట్స్ కూడా మారాయి. ఆ తండ్రి చివరి క్షణంలో చెరి 5 ఎకరాలూ ఇర్దరూ లీసుకుని, జాగ్రత్తగా కపాడుకుని, మీ భార్యాపీల్లలను కాపాడుకోండిరాని చెప్పి ఆయన కాలగమనంలో కలిసి పోయాడు.

ఎవరైతే తండ్రితోబాటు ఉండి కష్టజీవిగా ఉండి, శ్రమవడటం నేర్చుకున్నాడో అతను తండ్రి అలవాట్లను పుణికి పుచ్చుకుని తాకు కూడా శ్రమ చేసి ప్రతి సంవత్సరం ఒక ఎకరం భూమిని కొనేవాడు. పిల్లలను చదినించుకునే వాడు. కానీ తమ్ముడు ఎవరైతే ఉన్నాడో చదువుకున్న వాడు, అతను నాగేశ్వర రావు గారు చెప్పినట్లుగా ఉద్యోగం చేస్తే ఈ ఐటీ, రూ. లక్ష జీతం ఇచ్చేవారు ఎవరూ లేరు. మామూలుగా అతను పట్ట ఇంటిలో ఉండి వచ్చాడు. ఈ పల్లెవాతావరణం అతనికి గిట్టదు. నీటగా డైన్ వేసుకోవాలి. రోజు ఉదయం 10 గంటలకు భోజనం చేసి బస్సు ఎక్కేవాడు. టోనుకు వెళ్లి వాడు. వెళ్లేం చేసే వాడు? ఖాళీగా ఎక్కడ కూర్చుంటాడు? అందుకని ఒక సినిమాకు వెళ్లి వచ్చేవాడు. సాయంత్రం 4 అయిన తర్వాత ఒక కాఫీ తాగి, ఇంటికి వెళ్లేపుడు బడలికగా ఉందని, బడలికి తీర్చుకుందుకు మందుతాగి బయలు దేరే వాడు. తిరిగి రావడానికి ఒక రిఙ్కు వేసుకునే వాడు. అధ్యక్షా, చూడండి. రిఙ్కు చేసుకుని రాత్రి 10 గంటలకు ఇంటికి వచ్చే వాడు. ఇతని 5 ఎకరాలూ, ఏడాదిలో కరిగిపోయాయి. రెండవ వాడు చదువుకోని వాడు ఒక సంవత్సరానికి ఎకరం కొని సంపన్నుడయ్యాడు.

సార్ నాగేశ్వర రావు గారూ , మీరు చెప్పినటువంటి మాట కాదని కాదు. ఎఫ్అర్బిఎమ్ లేకపోతే, ఈ రాష్ట్రానికి కేంద్ర తోడ్వాటు వస్తుందా? మీరు నా కంటే నిజ్ఞానపంతులు, చదువరులు అన్ని తెలిసినటు వంటి వారు. ఈ రోజు మనం ఆర్థిక క్రమ శిక్షణ పాటిస్తున్నాం కాబట్టి, రూ. 6,830 కోట్లు వస్తోంది. ఉదారంగా సాయంగా. ఒక్క సంవత్సరంలో పొరపాటు చేస్తే ఆ సంవత్సరానికి చేరాల్సిన టోల్ కాదు , గతంలో వచ్చిని కూడా చెపులు పట్టుకుని గుంచి మనకు ఇచ్చేటువంటి దానిలో వారు జమ చేసుకుంటారు. కనుకనే ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం గాని, రిజర్వ్యూట్యంకు గాని, ప్లానింగ్ కమిషన్ గాని ఒక గౌరవ స్థాసంలో పెట్టి, ఆదర్శంగా ఏదైనా అదర్శంగా తీసుకోవాలని ఎందుకు చెబుతున్నారు? పనుం ఈ పరిస్థితిలో ఉన్నాం కాబట్టి. కనుక దయచేసి ఎఫ్అర్బిఎమ్ లేకపోతే నేను కూడా పాతపద్ధతిలో ఉండే వాడినే.

అప్పుతేవాలంబే, మీకు తెలుసు ఎఫ్అర్బిఎమ్లో ఉండే కండిషన్సు ప్రకారం ఏదో ఒకటి తీసుకు రావాలి. వెనుకలా కాదు. కొందరు చెప్పినట్లుగా , మిమ్మల్ని చూసి ఎవడు అప్పు ఇస్తాడయ్యా? అందులో నిన్ను చూసి ఎవడిస్తాడు? మమ్మల్ని చూసి అప్పిచ్చాడు. మేం బాగా తెచ్చామని మాటల్డాడిన వారు కూడా ఉన్నారు. నిజమే , మంచి చురుకైన వారు, అందగాళ్లు కాబట్టి వారిని చూసి అప్పిచ్చారు. నేను కాదనను. కానీ అప్పు తేస్తే అప్పుడు కూడా తప్పని నేను అనలేదు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్నపుడు కూడా అనేక సార్లు చెప్పాను . మళ్లా రిపీట్ చేస్తున్నాను. అప్పు తేవడం తప్పు కాదు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు. తెచ్చుకోకుండా కుదరదు. డెవెలప్ అవుతున్న కంట్రీలో గాని, డెవెలప్ అవుతున్న రాష్ట్రాలు కానీ, మనకున్నటువంటి రీసోర్సెస్ మీద ఆధారపడితే చాలదు. అప్పు తెచ్చుకోవాలి. కానీ, తెచ్చుకున్నటువంటి అప్పును ఆస్తిగా కన్సర్ట్ చేసుకోవాలి. క్యాపిటల్ ఎస్టపెండిచర్ మీద పెట్టాలి. అంతేగాని అప్పు తెచ్చి పాతశాకీలకు పడ్డి కట్టడం కోసం , మంచి సోస్యు కొనుక్కునే దాని కోసం , 35 సిగిరెట్ తాగేదానికోసం , సెంటు లేకపోతే పరుచ్చాం ఏదో కోను క్స్మిడానికి ఖర్చు పెడితే , కొంపలు అయిపోతాయి. మా వాదన అది. నేను మీకు డేబా కూడా ఇస్తాను. గతంలో ఏం జరిగింది? ఈ నాలుగేళలో ఏం జరిగింది? ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో లయబిలిటీ ఎసట్టు రేపియో ఎలా పెరిగింది? ఎందుకు పెరిగింది? నేను మీరు అనుమతిస్తే వివరాలు చెప్పడానికి తంయారుగా ఉన్నాను.

సార్, అధిక పన్నులు వేయకుండా అంటే, ఒకసారి రాజీంద్ర ప్రసాద్ గారు ఏదో అన్నారు. ఈ ఆదాయం అంతా ఎలా పెరిగింది? జనం పన్నులు కట్టబట్టి కదా అని. అందులో ఎలక్ట్రిసిటీని గురించి కూడా చెప్పారు. అది గాక , ఆర్థిక వ్యవహారాల నిర్వహణలో చంప్రభాబు నాయుడు గారు వేసిన శాండెష్వర్ మీద మీరు కట్టారు. లేకపోతే మీరు ఎక్కడ పుండె వారని? రాజీంద్ర ప్రసాద్ నీపు అలా అనుకోవడం న్యాయమే. లేకపోతే నీపు ఎక్కువ కాలం అక్కడ పుండలేను. వాస్తవాలు తెలిస్తే నీకు కష్టం .

సార్, రాష్ట్రంలో విద్యుత్ వ్యవహారాల నిర్వహణ తీసుకుండాం . లాస్ట్ ఫోరియర్సులో భారత దేశంలో ఎపిట్రాన్స్కో ఎఫిషియంట్ మేనేజ్మెంట్లో నెంబర్ వన్గా ఉంది. మరే రాష్ట్రం అయినా ఉండా? గత 9 ఏళ్ళ కాలంలో ఎఫిషియస్టీ గురించి ఏదైనా ఒక అవార్డు వచ్చిందా? 2000 సంవత్సరంలో పన్న రేటు టారిఫ్ పెంచుతూ పుంటే, కమ్యూనిస్టుపార్టీ, రైతులు, ప్రజా సంఘాలు , కంస్యూమర్సు, కాంగ్రెసు పార్టీ అన్ని పార్టీలూ కూడా కలిపి , పెంచవద్దండీ, పెంచకుండా సడవండని చెబితే, నేను పెంచి తీరతాను, పెంచవలసిందే, లేకపోతే కుదరదు. నేను రిఫార్మ్ పెట్టాను అన్నారు. రిఫార్మ్ పెట్టడం రేటు పెంచడానికి కాదు. అయినా వాదించి పెంచడం జరిగింది.

దాడి నీర భద్ర రావు గారికి నేను ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. బెట్ లేట్ రియలైజేషన్. కాబట్టి ఆ రియలైజేషన్ కోసం వాస్తవాలను కూడా చూడటం అప్రిషియేట్ చేయడం నేర్చుకోండి. సార్, అప్పుడు టారిఫ్ పెంచి 28.74 ట్రాన్స్మిషన్ అండ్ డిప్రిబ్యూషన్ లాసెన్ ఉండేవి. ఒక్క పాయింట్ ట్రాన్స్మిషన్ అండ్ డిప్రిబ్యూషన్ ను రెడ్యూస్ చేయగలిగితే, రాష్ట్రానికి దుర్మినియాగం చేయబడిన ఆ రూ. 200 కోట్లు అదా చేసుకునే వారం అపుతాం. సార్, మెం పచ్చిన తర్వాత, ఈ నాలుగేళ్ళలో గ్రామ్యయల్గా హియరాష్టర్ హియర్ ఎఫిక్షన్ మేనేజ్మెంట్ ద్వారా టి అండ్ డి లాసెన్ని రఫ్గా 19.5 లేక 19.6 తీసుకు వచ్చాం . ఎక్కడ 28 ? ఎక్కడ 19? అంతేకాదు, ఇండప్రియల్ సెక్టారుకు భారత దేశంలో కెల్లా లోయెస్టు టారిఫ్ ఉన్న రాష్ట్రం అంధ్ర ప్రదేశ్.

రాష్ట్రంలో , ఇండప్రియల్ వస్తున్నాయి, పెట్టుబడి పస్తోంది అంటే ఎందుకు పస్తోంది? టెక్స్ట్యూల్ మిల్సు, మామూలుగా స్టోల్ టారిఫ్ ఇచ్చి భారత దేశంలో ఎ్కడా లేసటువంటి లోయెస్టు రేటు ఇచ్చి, ఇవెన్ డోమె స్టీక్ కన్స్యూమర్సుకు కూడా పెంచకుండా, సేదవారికి 10 రూపాయలు ఒక బల్యు ఉంటే అది టారిఫ్లో తగ్గించి ఇస్తున్నాం . అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా , రైతాంగానికి 7 గంటల పాటు ఉచిత విద్యుత్తు ఇస్తామని రాజశేఖర రెడ్డిగారు ఒక తపస్స చేసి చెప్పినటువంటి మునిష్పలుడులాగా ప్రజలకు వాగ్దానం చేసి, 2004, మే, 14 వ తేదీన ఏ క్లాంలో అయితే ప్రమాణ స్వీకారం చేశాలో పెంటనే సంతకం పెట్టిన పైలు ట్రీ పవర్ ఫర్ రైట్స్. బహుళ ఈ రోజు రాష్ట్రంలో 24, 25 లక్షల మంది పంచసెట్ హోల్డర్లు ఈ రోజు 7 గంటలు ట్రీ పవర్ పొందుతున్నారు. సార్, ట్రీ పవర్ ఇచ్చి, పవర్ టారిఫ్ పెంచకుండా , సమర్థత పెంచబట్టే? ఈరోజు దేశంలో నెంబర్ వన్గా కంటీలో 4 లేక 5 అవార్డులు తెచ్చుకుంటున్నాం, రివార్డులు తెచ్చుకుంటున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. అంతే గాకుండా, బయట ట్రీ పవర్లో కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తే, రూ. 8.50 లేక రూ. 9.00 పెట్టి ఒక రోజు కొన్నటువంటి సందర్భాలున్నాయి.

మ . 2.00

అంత భర్యపెట్టికూడా వ్యవహారాలు మ్యాసేజ్ చేసుకున్నాం. అలాగే, ఆర్థిక రంగానికి పశ్చే, 2003-04 పరిస్థితి ఏమిటంటే, రూ.2,961 కోట్ల రెవెన్యూ లోటు పుంది. రాజెంద్ర ప్రసాద్ గారు మీరు ప్రత్యేకంగా నోట్ చేసుకోవాలి. దానిని 2004-05లో మీరు ఒక నెలా పదిహాను రోజులు నడిపించిన తరువాత మేము వచ్చాము. అయినప్పటికీ కూడా మీరు వేసిన పౌండేషన్స్ మీద నడక సాగాల్సి వచ్చింది. కాబట్టి 2004-05లో రూ.2,961 కోట్ల నుంచి రూ.2,545 కోట్లకు తగ్గించాం. ఒక్క సంవత్సరంలో ఎంత తేడా తీసుకువచ్చామే చూడండి. 2005-06లో సింపుల్ రూ.64 కోట్ల రెవెన్యూ లోటుకు తీసుకురాగలిగాం. ఇది సాధారంగా ఎవరికి సాధ్యం కాదు.

మా ప్రభుత్వంలో డా.పై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఎంతో ఉదారంగా ప్రామిసెన్ చేస్తున్నప్పటికీ కూడా, మీరు ఒకటి గుర్తుపెట్టుకోండి. ఎక్కడ ఎవరు ఏదడిగితే అది ఇస్తాడని అంటారు. నిజమే కాని, మనస్సులో వారికి ఉంది ప్రతిక్షణం నాకు చెప్పేది. ఏ ఎణ్ణపెండీచర్ గురించి మేము మాట్లాడుకున్నా కూడా, అన్నా ఎఫ్.ఆర్.బి.యం కండీషన్స్ వైలెట్ కాకుండా చూడండి. రెవెన్యూ డెఫిసిట్ జాగ్రత్తగా చూసుకోండి. రెవెన్యూ డెఫిసిట్లు గ్రామ్యాపుల్గా తగ్గిపోవాలి. మనం చేసే ఏ పన్నెనా ఆ రెండు, రెండు కళ్ళగా పెట్టుకొని చేయడనే మాట ప్రతిరోజు మాట్లాడుకుంటూ ఉంటాం.

అందువల్ల 2005-06లో రూ.64 కోట్లకు తీసుకొని రాగలిగాం. 2006-07లో అసలు రెవెన్యూ లోటుంటూలేకుండా, రూ.2,807 కోట్లు రెవెన్యూ మిగులు తీసుకువచ్చాము. ఎక్కడ రూ.2,961 కోట్ల లోటు, అలాంటిది, రూ.2,807 కోట్లు మిగులుకు తీసుకువచ్చాం. ఇది సాధారణమైన విజయమా? రాజెంద్ర ప్రసాద్గారు మీరు చెప్పండి. మీరు అప్రిషియేట్ చేయరా దీనిని, ఈ ఫిన్కల్స్ మేంజ్మెంట్స్ ని మీరు అప్రిషియేట్ చేయడానికి ఇష్టపడకపోయినా, మీ మనసుల్సైనా అంగీకరిస్తారు. ఇవ్వాళ దేశం మొత్తం మీద ఏ రాష్ట్రంలో కూడా.....(మైక్ కట్ అయ్యంది.)

శ్రీ పొగాకు యాదగిరిః ప్రభుత్వ ఆస్తులు అన్ని అమ్మకున్నారు.

శ్రీ కె.రోశయ్యః యాదగిరిగారు తొందరపడకండి, వాటి విషయం కూడా చెపుతాను. నేను స్లిప్పి వెళ్లిపోతానని అనుకోకండి. ప్రభుత్వ ఆస్తుల అమ్మకం ఎప్పుడు మొదలయ్యాంది. జి.వో ఎప్పుడు ఇచ్చారు, ఏ దేటుకి అమ్మారు. ప్రతి మాటకు జవాబు చెబుతాను తొందరపడకండి. నేను యాదగిరికి మంచి స్నేహితుడిని. ఇలా రెవెన్యూ డెఫిసిట్ని తగ్గించాము. ఈ సంవత్సరం మీరు చూశారు, రెవెన్యూ మిగులు చూపించాము. 2009 మార్చి 31 కి ఈ రకమైన మేసేజ్మెంట్స్‌ల్ల కేంద్రం నుంచి రూ. 6,830 కోట్లు వస్తుంది.

అంతేకాకుండా, అప్పులు గురించి మాట్లాడారు. చాలా అప్పులు తెస్తున్నారు, సృతిమించి అప్పులు తెస్తున్నారన్న వాళ్ల కూడా ఉన్నారు. ఈ వార్కి ఆదాయం, ఉత్పత్తి నీటి అన్వింటిలో పర్సింటేంజ్స్ గా చూస్తే, ప్రతి సంవత్సరం మేము చేస్తున్న అప్పు, గత సంవత్సరం కంటే 2004-05 కంటే 2005-06 లో తగ్గించాము. 2005-06 కంటే 2006-07 లో ఇంకా తగ్గించాము. 2006-07 కంటే 2007-08లో ఇంకా కొంచెం తగ్గించాము. అంటే గ్రామ్యాపుల్గా తీసుకురావడాన్ని తగ్గించుకోగిలిగాం.

అంతేకాకుండా, 2000-01 నుంచి 2003-04 వరకు 4 సంవత్సరాల కాలంలో ఆ నాటి ప్రభుత్వం చేసిన అప్పు రూ. 29,103 కోట్లు. 2004-05 నుంచి 2007-08 జనవరి వరకు మా నాలుగేళ్ల పీరియడ్లో మేము చేసిన అప్పు రూ. 22,748 కోట్లు. నేను ఇందాక చెప్పాను, ఆదాయం దానంతట అది పెరుగుతుందని. ప్రజలు కావలసినంత సొమ్ము చార్జీల రూపంలో కడుతున్నారు, అవన్నీ వసూలు చేసుకుంటున్నారని అన్నారు. రూ. 29,103 కోట్లు ఆ రోబోల్లో అప్పు చేస్తే, మేము రూ. 22,748 కోట్లు తెచ్చాము. సంపద పెరుగుతూవుండి, అప్పు తేవడంలో కూడా తక్కువ చూపిస్తున్నాం.

శ్రీ వై.వి.బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్: ఆదాయం వచ్చినప్పుడు, అప్పులెందుకు తెస్తున్నారు?

శ్రీ కె.రోశయ్యా: ఈ ఆర్థిక క్రమశిక్షణలో ఎన్నో కార్యక్రమాలు తీసుకుంటున్నాము. ఉన్న కార్యక్రమాలక్కెతే అప్పులు అక్కరలేదు, మీరు అస్సట్లు కొంత సొమ్ము బ్యాంక్లో నేయవచ్చు.

శ్రీ దాఢి వీరభద్రరావుః మొత్తం లక్ష కోట్ల రూపాయలు అప్పు చూపిస్తున్నారు సార్.

శ్రీ కె.రోశయ్యా: వీరభద్రరావుగారు, అప్పు ఔనాన్న మినిష్టర్గా మీరు తెచ్చినా, నేను తెచ్చినా, ఇంకొకరు తెచ్చిన టోటల్కి కలుపుతారు. ఈ అప్పు వీరభద్రరావుగారి ఖాతాలో, ఈ అప్పు రోశయ్యగారి ఖాతాలో అని ద్వాయరు, . స్టైట్ గవర్న్‌మెంట్ టోటల్కి కలిపి చూపిస్తారు.

శ్రీ దాఢి వీరభద్రరావుః 60 వేల కోట్లు వస్తాయా?

శ్రీ కె.రోశయ్యా: నేను ఆ ఫిగర్స్ కూడా ఇస్తాను. ఇది క్రమక్రమంగా తగ్గించాం. 2009 మార్చి 31 నాటికి మనకు మామూలుగా ఫిజికల్ డెఫిసిట్ మన రాష్ట్ర స్వాల ఆదాయానికి మూడు శాతావికి లోటిడి ఉండాలి. అది సంవ్యార్లంగా సాధించామని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను. రెవెన్యూ డెఫిసిట్ బీరోకి తీసుకురావాలి. అది రెండు సంవత్సరాల ముందుగానే బీరో కాదు revenue surplus తీసుకొనిరాగించాలి.

ఈ సందర్భంలో ఒక మాట మనవి చేస్తున్నాను. 1993-94 లో కూడా నాకు ఔనాన్న చూసే అవకాశం కలిగింది. నేను అంతకుముందు ప్రజంట్ చేసిన బడ్జెట్ గాని, వెనుకాముందు ఎప్పుడూ కూడా revenue surplus ఉన్న బడ్జెట్ను మరలా మేము వచ్చిన తరువాత ప్రజంట్ చేశామే తప్పా, ఈ మధ్య కాలంలో ఒక్క రూపాయి రెవెన్యూ మిగులు ఉన్న బడ్జెట్ను కూడా నేను చూడలేదు. ఇది ఎవరినీ తప్పువట్టడానికి కాదు. నిర్వహణలో ఒక్కుక్కరిది ఒక్కుక స్టైట్. 1993-94 సంవత్సరంలో రూ.238 కోట్లు revenue surplus, మరలా ఇప్పుడు revenue surplus తీసుకొని రాగించాలి.

అంతేకాకుండా, ఎఫ్.ఆర్.బి.యం చెప్పినట్లుగా మేము అప్పుగా తెచ్చిన ప్రతి రూపాయిని ఆస్థిగా మలచాము. 2004-05 నుంచి 2007-08 వరకు దాదాపు రూ.27,200 కోట్లు అప్పుగా తెచ్చి, ఇదే కాలానికి ప్రభుత్వ మూలధనం రూపములో, ఇప్పుడు కంపేరటీవ్గా ఏమిటంటే, తెచ్చిన అప్పును ఎసెట్గా

మార్గుకోవాలి. అది మంచి ఆర్థిక పద్ధతి. తెచ్చిన రూపాయిని రెవెన్యూ ఖర్చులో పెట్టి, ఆస్థని తగ్గించుకుంటే సష్టుపోతాం. మేము తెచ్చిన అప్పు కంటే, ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో అస్తులు రూ.35,893 కోట్లకి కాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్ పెట్టగలిగాము, కావాలంటే, ఇయర్ వైట్జ్‌గా కూడా నివరాలు ఇస్తాము.

అంతేకాకుండా, ఈ సంవత్సరం 2008-09కి రూ.1,00,436 కోట్లు కాగా ఇందులో ప్రణాళికా వ్యయం రూ.48,551 కోట్లు, ప్రణాళికేతర వ్యయం రూ.51,885 కోట్లు. ఇది ఎప్పుడు కూడా ప్రొన్ మీద పెట్టే ఎక్స్‌పెండీచర్ అభివృద్ధికి ఉపయోగపడుతుంది. నాన్-ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండీచర్ మామూలు ఖర్చులకు పనికి పశుంది తప్పా, రాష్ట్ర ప్రగతికి గానీ, అభివృద్ధి కార్బూకమాలకుగానీ ఉపయోగపడదని మనవిచేస్తున్నాము.

2008-09 బడ్జెట్ అంచనాల ప్రకారంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం రూ.70,927 కోట్లు. ఇందులో రూ.1,00,436 కోట్లు ఎట్లా పెట్టారనేదానికి చెపుతాము. కేంద్రం మన రగ్గర నుండి పసూలు చేసే పస్సులలో, మన రాష్ట్రవాట మరియు సెంట్రల్ గ్రాంట్ కలిపి రూ.24,187 కోట్లు పశుంది. రాష్ట్రానికి పస్సుల రూపంలో వచ్చే ఆదాయం రూ.37,866 కోట్లు, అంటే ఈ పస్సులు ఎలా వచ్చాయంటే, అమ్మకం పస్సు ద్వారా రూ.24,887 కోట్లు, అప్పారీ ఆదాయం రూ.4,991 కోట్లు, మోటారు వాహనాల పస్సు ద్వారా రూ.2,290 కోట్లు, స్టోంపులు రిజిస్ట్రేషన్లు రూ.4,537 కోట్లు, రాష్ట్ర పేన్సేతర ఆదాయం రూ.8,873 కోట్లు పశుందని అంచనా వేశాము. అలాగే దీంట్లో కేటాయింపులు గ్రామీణాభివృద్ధికి, పంచాయితీ రాజ్ ఇనీస్టిట్యూషన్స్కి కూడా కలిపి, గ్రామీణాభివృద్ధికి రూ.26,439 కోట్లు కేటాయించాము.

మ .2.10

సార్, ఇందులో 26 వేల 439 కోట్లు కేటాయించాము . ఈ యొక్క 26 వేల 439 కోట్లలో దేనికి ఎంత అనేది కూడా వ్యవసాయానికి 16 పందల 66 కోట్లు, నీటి పారుదల రంగానికి 16 వేల 500 కోట్లు, వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలకు 1 వెయ్యి 57 కోట్లు, గ్రామీణాభివృద్ధికి 4 వేల 831 కోట్లు, వ్యవసాయ విద్యుత్ సిబ్బండీ 2 వేల 835 కోట్లు, సంక్షేమ రంగానికి 5 వేల 545 కోట్లు ఇందులో సాంఘిక సంక్షేమానికి 22 పందల 48 కోట్లు . గిరిజన సంక్షేమానికి 894 కోట్లు, వెనుక బడిన తరగతుల సంక్షేమం కోసం 895 కోట్లు, అల్లు సంఖ్యోక వర్గాల సంక్షేమం కోసం 180 కోట్లు, మహిళా శిశు సంక్షేమం కోసం 13 పందల 28 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది . అలాగే Human resources development కానివ్వండి, Education కానివ్వండి, Health కానివ్వండి ఇప్పన్ని కలిపి 16 వేల 34 కోట్లు . ఇందులో విద్యకు 10 వేల 685 కోట్లు . ఇక్కడ ఉన్నటువంటి విద్యాధికులైన ఉపాధ్యాయులు కానీ మిగిలినటువంటి మేధావులందరు కూడా గుర్తు పెట్టుకోవాలి విద్యకు 10 వేల 685 కోట్లు . వెనుకటివి కూడా కంపారిటివ్‌గా నాలుగు వేలు కూడా ఇస్తాము, మా నాలుగు వేలు కూడా ఇస్తాము . వైద్యం, ఆరోగ్యం 3,369 కోట్లు, పోఫ్కాపోరం 19 పందల 80 కోట్లు . అలాగే పారిశ్రామిక మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి , పట్టణాభివృద్ధి వీటన్నింటికి సంబంధించి ఇప్పన్ని కూడా ఉన్నాయి . రాబోయే నాలుగు సంవత్సరాలలో ఈ కార్బూకమాలను successfulగా అమలు చేసుకొని రాష్ట్రం ఇతీధికమైనటువంటి ప్రగతిని సాధించాలని చెప్పి ఆలోచన చేస్తున్నాం .

సార్, కొన్ని కంపారిటివ్ ఫిగర్సు తమకు ఇస్తాము . Approved Plan Outlay of State Governments భారత దేశంలో మనం ఒక్కరమే కాదు కదా చాలా రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి కొన్ని రాష్ట్రాలు ఎలా ఉన్నాయి, ఏం చేశాయి అన్నది నేను చూపిస్తాము . అంధ్రప్రదేశ్ 2004-2005 లో 12 వేల 790 కోట్లు మన

పూర్తి ప్లాన్ పైజు. 2005-2006 లో 15 వేల 651 కోట్లు . 2006-2007 లో 20 వేల కోట్లు . 2007-2008 లో 30 వేల 500 కోట్లు . 2008-2009 లో ఇప్పటికే 48 వేల పై చిల్లర కోట్లు . సార్ ఉప మన కంటే ఎంత పెద్ద రాష్ట్రం . UP చూడండి 2004-2005 లో 9 వేల 662 కోట్లు మనదేమో 12 వేల 790 వారిదేమో 9 వేల 662 కోట్లు . 2005-2006 లో మనది 15 వేల 651 కోట్లు UP మాత్రం 13 వేల 500 . అలగే 2006-2007 లో మనది 20 వేల కోట్లు . UP వాళ్లది 19 వేల కోట్లు . 2007-2008 లో మనది 30 వేల 500 వారిది 25 వేలు. మహరాష్ట్ర మనకంటే సంపన్మైన రాష్ట్రం . దేశంలో financial గా capital city of the country గా పిలుచుకునే మహరాష్ట్రలో 2004-2005 లో 9 వేల 447, తర్వాత సంపత్తురం 11 వేలు, మూడవ సంపత్తురం 14 వేల 829, నాల్గవ సంపత్తురం మనది 30 వేల 500 అయితే వాళ్లది 20 వేల 200. అలగే ఆర్థికంగా చాలా పుష్టిపంతమైన రాష్ట్రం కర్నాటక . ప్రజానీకం తక్కువ, ఆదాయం ఎక్కువ . కానీ ఆ రాష్ట్రం కూడా ప్రణాళికా రంగానికి వచ్చే సరికి మనకంటే చాలా తక్కువగా ఉంది . Even Gujarat also దేశంలో సంపన్మైనటువంటి రాష్ట్రాలు, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రాలు అని అందరం కూడా అనుకునేటటువంటి రాష్ట్రం . గుజరాత్లో కూడా మనకంటే తక్కువగా ఉంది . తమిళనాడు, మధ్యప్రదేశ్ , రాజస్థాన్, బీహార్ మరియు వెష్ట్ బెంగాళీ రాష్ట్రాలు కూడా మనకంటే తక్కువగా ఉన్నాయి . Plan approval మాత్రమే కాదు plan implementation లో కూడా percentage wise గా తీసుకున్నప్పటికి కూడా నేను ఫిగర్సు ఇవ్వగలను . మాకంటే ముందు నాలుగేళ్లు, మా నాలుగేళ్ల పీరియడ్లో కూడా ఏ రేపియోలో ఖర్చు పెట్టం అన్నది కూడా . అలగే net borrowings మనం బాగా use చేసేటప్పుడు 10 వేల కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు చేస్తుంటే మనం చెల్లించవలసిన డబ్బు Rs.2000/-, 2,500/- ఉంటుంది . ఇది పోను భారత దేశంలో ఎంత . ఆ విధంగా లెక్క వేసినప్పుడు next borrowings 1999-2000 సంపత్తురంలో 5 వేల 209 కోట్లు 2 లక్షలు . దీంట్లో cspitsl expenditure చూడండి నాగేశ్వరరావు గారు 5 వేల 209 కోట్లు 2 లక్షలు అప్పు అంటే చెల్లింపులు పోను మిగిలింది దాంట్లో capital expenditure 19 వందల 92 కోట్లు 22 లక్షలు. అలగే 2000-2001 లో net borrowing 65 వందల 36 కోట్లు 92 లక్షలు కానీ capital expenditure 2 వేల 723 కోట్లు 53 లక్షలు . మూడవ సంపత్తురం అనగా 2001-2002 లో net borrowings 68 వందల 41 కోట్లి 26 లక్షలు, capital expenditure 3 వేల 99 కోట్లు 96 లక్షలు . 2002-2003 లో 7 వేల 590 కోట్లు 98 లక్షలు net borrowings, capital expenditure only 37 వందల 96 కోట్లు 7 లక్షలు . 2003-2004 లో net borrowings 8 వేల 686 కోట్లు 93 లక్షలు, capital expenditure 4 వేల 250 కోట్లు 87 లక్షలు . అంటే ఈ అయిదు సంపత్తురాల పీరియడ్లో కూడా net borrowings 34 వేల 865 కోట్లు 11 లక్షలు కానీ capital expenditure పెట్టింది 15 వేల 853 కోట్లు 63 లక్షలు .

అలగే మేము ఇప్పుడు అయిదవ సంపత్తురంలో ఉన్నాం కదా మా చరిత్ర కూడా మీరు విసవలసిన అవసరం ఉంది . 2004-2005 లో net borrowings 7 వేల 622 కోట్లు 93 లక్షలు, capital expenditure 5 వేల 414 కోట్లు 23 లక్షలు . 2005-2006 లో net borrowings తగ్గించుకున్నాం 4 వేల 14 కోట్లు 34 లక్షలు, capital expenditure 7 వేల 661 కోట్లి 68 లక్షలు. 2006-2007 లో 5 వేల 13 కోట్లు 88 లక్షలు net borrowings, capital expenditure 9 వేల 904 కోట్లు . 2007-2008 revised estimates ప్రకారంగా net borrowings 8 వేల 466 కోట్లు 54 లక్షలు but capital expenditure 12 వేల 912 కోట్లు 33 లక్షలు . 2008-2009 అంటే next year కు మేము propose చేసినటువంటి net borrowings estimates లో ఉన్నది 9 వేల 705 కోట్లు 14 లక్షలు, capital expenditure 17 వేల 851 కోట్లు 84 లక్షలు పెట్టించున్నాం . సార్ మా percentage చూస్తే వారిది lowest is 38%, మాది highest is 50%. మాది

lowest is 71%, highest is 197%, next comes 190, దాని తర్వాత 183, దాని తర్వాత 152, 154 ఇలా ఉన్నాయి . ఒకవేళ ఎవరు ఏం మాట్లాడినా కూడా ఈ ఫిగర్సు తప్పు కాదు కదా? మీ హాయాంలో మీరు పట్టిష్టు చేసిన డాక్యుమెంట్సు నుంచి, మేం వచ్చినప్పటి నుంచి మేం annual గా పట్టిష్టు చేస్తున్నటువంటి అఫీషియల్ డాక్యుమెంట్సు నుంచే మేం ఈ వివరాలను చెప్పడం జరిగింది .

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు:- 90 వేల కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు . తర్వాత గ్యారంటీ ఇచ్చింది 1 లక్ష 50 కోట్లు . అంటే దాన్ని బట్టి చూస్తే 60 వేల కోట్ల రూపాయలు ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలోనే కల్పిస్తుంది . అది last time ఇచ్చినటువంటి amount, ఇది నర్సే బుక్లో ఇచ్చారు .

శ్రీ కె.రోశయ్య:- Net borrowings నేను చెప్పింది అంటే re-payments పోసు . సార్ ఈ యొక్క ఫిగర్సు మీకు కావాలంటే ఈ డాక్యుమెంట్సు ఇస్తాను ఇందులో రహస్యం ఏం లేదు . మీరు కూర్చుని compare చేసుకోవచ్చు .

(అంతరాయం)

రఘునాథరెడ్డి గారు పుట్టిన ప్రతి బిడ్డ మీద కూడా రూపాయి అప్పు ఉంటే రూపాయికి ఒక్క పైన అస్తి కూడా ఇస్తున్నాం . మీరు రూపాయి అప్పు ఇచ్చి 43 పైనలు అస్టి ఇచ్చి సుఖంగా ఉండడం అని మీరు చెప్పారు అదే తేడా .

ఇక ప్రధానంగా Education గురించి తీసుకుందాం అధ్యాత్మా . ఇక్కడ ఉన్నటువంటి పెద్దలు అనేకమైనటువంటి అమూల్యమైనటువంటి సలహాలు ఇచ్చారు . విద్య మేము ఏం చేస్తున్నాం . అలాగే విద్యకు తేడుగా హాస్టల్స్, మేనేజ్మెంటు వీటిల్లో కూడా ఏం చేస్తున్నాం . ఇప్పుడు చాలా ఉపాధ్యాయ పోస్టులు భారీగా ఉన్నాయి . మీరు వాటిని రిక్రూట్ చేయాలని ఒక మాట వచ్చింది . పది వేల పోస్టులు already sanction చేశాము, రేపు జూన్ 2008 లో recruitent జరుగబోతేంది . అంతే కాకుండా ఇక కొంచెం వెనక్కి పెల్లి పవరించవలసిన అవసరం ఉంది . మా ప్రభుత్వం 2015 నాటికి మీరందరూ వేచి చుస్తాన్నటువంటి 100% literacy కి మేము goal గా పెట్టుకున్నాం, ఆ దిశలో ప్రయాణం చేస్తున్నాం .

మ . 2.20

ప్రభుత్వం విద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని పదవ తరగతి వరకు అమలు చేయాలని నిర్దియించింది . ఇదివరకు పదవ తరగతి వరకు లేదు. దాన్ని అమలు చేయాలని మేము నిర్దియం తీసుకున్నాం . ప్రభుత్వం పదవ తరగతి వరకు వంద శాతం ఎన్రోల్మెంట్ సాధించడం కోసం అన్ని ప్రభుత్వ పారశాలలకు భవనాలు, అదనపు తరగతి గదులు, అదనపు సబ్జెక్టులకు టీచర్లు వంటి వోల్షిక సదుపాయాలు కల్పించి ఉన్నత పారశాలలను అభివృద్ధిపరుస్తా వున్నాం . పదవ తరగతి వర్క్‌కౌ కేంద్రాలలో అవసరమైన ఫర్మీచర్సును ఏర్పాటు చేయడం కోసం ఈ బడ్జెటులో రూ.50.00 కోట్లు కేటాయించాం . కేంద్రప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయంతో Success Scheme for Universal access in qualitative secondary stage అనే పథకాన్ని అమలు చేయాలని నిర్దియించాం . ఈ పథకం కోసం 2008-09వ సంవత్సరం బడ్జెటులో రూ. 1000.00 కోట్లు కేటాయింపు జరిగింది. రెసిడెన్షనల్ స్కూళ్లలో వోల్షిక సదుపాయాలు అభివృద్ధిపరచుట కొరకు రూ.400.00 కోట్లు కేటాయించాం . సార్, మీ అందరికి తెలుసు. ఏదో మమ్మలని అనలేదని గాని,

మిమ్మలను అనలేదని గాని నేను అనను. చాలా కాలం సుంది చూస్తున్నాం . ఈ రెసిడెస్చియల్ స్కూళ్లు, అక్కడ ఉండేటటువంటి facilities అన్ని కూడా, ఎంతో దుర్భరంగా పుంటున్నాయి. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చే అంతకు ముందు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే అధికారంలో ఉండేది కద. మా కాలంలో కూడా అలాగే ఉండేది. స్కూళ్లు చాలా డియిలేట్ అయిపోయాయి. ఎవ్వరం కూడా శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. ఇటివల ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేకమైనటువంటి శ్రద్ధతీసుకుని దీనికి గాను రూ.400.00 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో. అంతేకాకుండా ప్రతి యం .ఎల్.ఎ.కు ఒక టార్డెట్ ఇచ్చారు. రేపు జూన్ మాసం లోపల పర్సు ఇప్పుడే మార్చి సెల లోపల తెచ్చుకొండి. జూన్ నెలలోపల పర్సు కంప్లీట్ చేసి ఎక్కుడికైనా మనం ఇన్స్పెక్షన్స్కు వెళ్లితే అక్కడ అలా సందర్శించిన స్కూల్లో సౌకర్యాలు అన్ని ఉండాలి. వట్టి టాయిలెట్ కట్టి రన్నింగ్ వాటర్ 24 గంటలు లేకుండా పెడితే, ఆ టాయిలెట్ సౌభాగ్యం ఎట్లా ఉంటుందో, ఎంత దుర్గంధగా ఉంటుందో మనకు తెలుసు. అందువల్ల టాయిలెట్ కానిప్పండి, వాటర్ ఫెసిలిటీ కానిప్పండి, ఇప్పన్ని కూడా కట్టేదానికి ఏర్పాటుచేసేదానికి ఏ గ్రామంలో పైనా ఒక దాత ముందుకు వస్తే, అయసకు ధన్యవాదాలు చెప్పి ఆయన పేరుతో కడతాం . లేదు, మన వాళ్లతో రూ. 400.00 కోట్లు బడ్జెటులో కేటాయించాం, ఈ రూ. 400.00కోట్లు, ఈ సదుపాయాలు కల్పించడం కోసం. అలాగే రాష్ట్రంలోని ఐదు వేల ఉన్నత పారశాలలో కంప్యూటర్ విద్య నేర్చించడం కోసం రూ. 60.00 కోట్లు కేటాయించాం. సార్, మరొక మాట మనని చేయాలి. రాజమండి (తూర్పు గోదావరి), కడవ, నిజామాబాద్, నల్గొండ జిల్లాలల్లో నాలుగు ట్రోత్త విశ్వ విద్యాలయాలు ఏర్పాటు చేశాం . తమరు అలోచించండి. అధ్యక్షా, మీకు కూడా, చాలా విషయాలు తెలిసినటువంటి వారు, అనుభవం ఉన్నటువంటివారు ఇక్కడ చాలా మంది పున్నారు. ఒక యూనివర్సిటీ పెట్టాలి అని అంటే, subject to correction నాకు గుర్తు ఉన్నంతపరకు, ఒక ముఖ్యమంత్రి పదవీ కాలంలో ఒక్క యూనివర్సిటీ పెట్టడం కష్టంగా ఉండేడిది. రెండవ యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు గురించి ఆలోచించేటటువంటి అవకాశమే ఉండేడిది కాదు. కాని రాజశేఖరరెడ్డి గారి సాహసం నాలుగు యూనివర్సిటీలను ప్రారంభించటమే కాకుండా (చప్పట్లు), హర్షికల్పర్ యూనివర్సిటీ మరొకటి, తరువాత పెటర్సన్ యూనివర్సిటీ మరొకటి, మూడు ట్రైప్పుల్ ఐపిల్, ఒక్కుక్క ట్రైప్పుల్ ఐపిల్ పెట్టాలంటే రూ.1200.00 కోట్లు ఖర్చు అపుతుంది. సార్, ఇప్పన్ని తీసుకుంటే ఏ ఒక్కరైన, బాగానే పుండి, మీరు మొదలు పెట్టారు. ఇంకా యూనివర్సిటీల ల్లో ఎక్కుడైనా స్థలంలో అట్లే ఇంకా గోడే అపుతుంది. ఇంకా ఎట్లా అంటే, సార్ మనం పుట్టగానే ఎన్ని కేంబ్లు పుంటాం . (సవ్యలు). క్రమక్రమంగా పెరుగుతామా, లేకుంటే పుట్టినప్పుడే ఇప్పుడు నేను ఉన్నటువంటి పైజాల్ పుడతామా. అలాగే యూనివర్సిటీలు కూడా overగా period develop చేసుకోవాలి. మిమ్మలను కోరేది ఒక్కటే. నాలుగు యూనివర్సిటీలు + పెటర్సన్, హర్షికల్పర్ యూనివర్సిటీలు పెట్టిటటువంటి సాహసం పున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రిని నేను ప్రకృస కూర్చున్నాను కాబట్టి అభినందించడం కాదు. మీరు అందరూ కూడా పెద్ద మనస్స చేసుకుని మరొక ముఖ్యమంత్రి ఈ సాహసం చేయలేదనే మాటను నేను మనని చేస్తున్నాను. (చప్పట్లు). సార్, విద్యలో భాగంగానే నేను ఒకటి మనని చేస్తున్నాను. పైద్యం అయినప్పటికి కూడా. ఈ రాష్ట్రంలో వంద సంవత్సరాల చరిత్రలో నిజాం టైమ్లో ఇక్కడ తెలంగాణా ప్రాంతంలో కానిప్పండి. ట్రైట్స్ వారి కాలం దగ్గర నుండి ఆంధ్రప్రాంతంలో కానిప్పండి, రాయలసీమ ప్రాంతంలో కానిప్పండి మనకు 11 మాత్రమే గపర్చుమేంట్ మెడికల్ కాలేజీలు ఉన్నాయి. ఎప్పుడు వంద సంవత్సరాల కాలంలో పదకొండు మాత్రమే ఉన్నాయి. కానీ ఈ ముఖ్యమంత్రి గారి ధైర్యం ఏమిటో నాకు తెలియదు.

శ్రీ బి. చెంగలరాయముడు: (మిగితా కొంత మంది సభ్యులతో కలిసి) మీ మీద సమ్మక్కామే.

శ్రీ కె.రోచయ్య; నా మీద నమ్కం కాదు (సబలో పెద్దగా నప్పులు). సార్, ఇప్పుడు, మామూలుగా కడవలో ఒక మెడికల్ కాలేజీ సాంక్షేపిక చేయటం కాదు, కంప్యూటర్ అయి, ఆపరేషన్లోకి వచ్చి, స్ట్రోడెంట్ కూడా. ఫస్టు ఇయర్ పూర్తి అప్పతుంది. రెండు ఓంగోలు స్టలాన్సి తీసుకున్నాం . L&T వాళ్ళకు కాంట్రాక్టుకు ఇచ్చాం . డిజైన్స్ ఎక్కువ చేశాం . పని మొదలైంది. అలాగే ఆదిలాబాద్ బాగా వెనుకబడినటువంటి జిల్లా. అక్కడ కూడా ఒక మెడికల్ కాలేజీ పెట్టబోతున్నాం . ఎక్కడైతే either Private or Government Medical College లేకుండా ఉందో, అక్కడ మెడికల్ కాలేజి పెట్టాలనే సిద్ధాంతంతో, శ్రీకాకుళంలో లేదు కాబట్టి అక్కడ కూడా ఒకటి పెట్టాలనుకున్నాం . అక్కడ కూడా ల్యాండ్ ఇచ్చాం . ల్యాండ్ను ఐడెంబిపై చేశాం . బిల్లింగ్స్ కు ప్లాన్లు వేశారు. ఇప్పన్ని, ఇన్ని మెడికల్ కాలేజీలు అక్కడే కాకుండా హైదరాబాద్లో ఉన్నటువంటి చెస్టు ఆసుపత్రిలో, 750 పడకల ఆసుపత్రి, మెడికల్ కాలేజి కూడా అక్కడ పెట్టాలనే సాహసం చేయడం $4+1 = 5$ సార్, ఐదు మెడికల్ కాలేజీలే కాకుండా తిరుపతిలో, తిరుపతి వెంకటేశ్వరస్వామి సన్నిధిలో యూనివరిటీ పెట్టాలనుకున్నాం . స్థిర్మ్య తరఫున. కొంత ప్రయాణం చేశాం . ఆలోచిస్తున్నటువంటి సమయంలో ఇది భగవంతుడు ప్రసాదించినటువంటి పరం లాగా, కంచిసీతాధిష్ఠతి నారికి మద్రాస్లో ఉన్నటువంటి ఒక మెడికల్ కాలేజిని రూ. 200.00 కోటుకు విక్రయించేందుకు నిర్ణయించారు. దానికి కారణాలు ఏమైనప్పటికి కూడా. కబురు పెట్టారు. నా దగ్గర ప్రత్యేకమైనటువంటి అకొంటలో మెడికల్ కాలేజీ కోసం రూ.200.00 కోట్లు పెట్టాను. నాకు వెంకటేశ్వర స్వామి సన్నిధిలో, మీరేదో ఒక మెడికల్ కాలేజీ పెట్టాలని ఆనుకుంటున్నారట. నాకు అవకాశం ఇప్పండి. దేవుడికి సేవ చేస్తాను. మీకు అందుబాటులోకి పస్తాను అని అంటే ముఖ్యమంత్రి గారితో మాటల్డాడి, వారి ఆమోదం తీసుకున్న తరువాత స్వామిని వెళ్లి నేను కలిశాను. ఆమోదించాం . అంటే పట్టిక, ప్రయివేట్ భాగస్వామ్యం లోకి పస్తంది. పెట్టుబడి అంతా వారు పెడుతున్నారు. మనం ల్యాండ్ ఇచ్చాం . దానిలో భాగస్వామ్యం మనకు కూడా ఉంటుంది. మేనేజ్మెంట్లో కూడా. అక్కడ ఒక మంచి మెడికల్ కాలేజీ. అత్యంత వేగవంతంగా నిర్మాణ పనులు పూర్తపడుతున్నాయి. నేను చూడలేదు గాని. లేటెస్టుగా, నాకు ఎవరో చెప్పారు. ఎల్ అండ్ టి కంపెనీ వాళ్ళ, రాత్రింబవళ్ళ కూడా వని చేస్తున్నారు. చాలా క్వాలిటి పర్స్ కూడా అని. నేను మనవి చేసేది పంద సంవత్సరాల కాలంలో పదకొండు మెడికల్ కాలేజీలు ఉన్నటువంటి ఈ రాష్ట్రంలో ఒక సంవత్సరమో, సంవత్సరంన్నర మధ్యాలంలో ఐదు మెడికల్ కాలేజీలు, తిరుపతిలో మరొకటి ఆరు, చాలా మంది నాకు తెలిసిన స్థాపాతులు, నన్ను కలిసినప్పుడు అడుగుతారు. ఏమయ్యా, ఈ అంకెలు ఎందుకు చెబుతున్నాయి, ఇది నిజమేనా, కాదా. ఇన్ని మెడికల్ కాలేజీల ఏర్పాటు సాధ్యమపుతుందా ఏ గుర్తుమొంటుకొనా. ఇన్ని యూనివరిటీలు ప్రసోజ్ చేశాం . ల్యాండ్ తీసుకున్నాం . అంటే చాలా మంది డపుట్ చేస్తున్నారు. ఎక్కడ సాధ్యమపుతుంది. ఒక్క ముఖ్యమంత్రికి తన పదవి కాలం పూర్తి అయ్యేటప్పటికి 9, 10 సంవత్సరాలు ఉన్నటువంటి వారు కూడా ఉన్నారని ఆనుకుంటున్నాను. పదేళ్ళ లేరని ఆనుకుంటాను. మన రాష్ట్రంలో మ్యాగ్నిమమ్ పిరియడ్ తొమ్మిది సంవత్సరాలు ఆనుకుంటాను. తొమ్మిది సంవత్సరాలు.

(అంతరాయం)

గంటలు, డేట్లు అక్కర్లేదు. రఘ్గా, తొమ్మిది ఏళ్ళ పనిచేసినటువంటి వారు మ్యాగ్నిమమ్ పిరియడ్. వారి పిరియడ్లో కానిప్పండి. నెక్కు మంచి అడ్డినిప్రైటర్స్ గా పేరు పడినటువంటి వారు, కేంద్రంలో మంత్రిగా పనిచేశారు. బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు. అల్ ఇండియా కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రైసిడెంటుగా పనిచేసినటువంటి వారు, ఆయన నెక్కు పస్తారు. అంటే లాంగ్ పిరియడ్లో, వారి కాలంలో కానిప్పండి. పెద్దలు సంజీవరెడ్డి గారి కాలం . ఇట్లా ఒక్కొక్కరు, సంజీవరెడ్డి గారి లాంటి ఆయన ఒక్క యూనివరిటీని శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివరిటీని తీసుకురావడానికి చాలా ఆలోచన చేయవలసి వచ్చింది. సార్, అలాగే, శ్రీ కృష్ణ దేవరాయ యూనివరిటీ మన

రఘునాథరెడ్డి గారు పునుటువంటి జిల్లా, అది అనంతపురంనకు రాపడానికి ఎంత కాలం వట్టింది. So, 11 Government Sectorలో మెడికల్ కాలేజీలు వందేళ్లలో వస్తే, రెండు సంవత్సరాలు కాదు, ఒకటిస్వర సంవత్సరంలో ఇన్ని రావడం అనలు ఆలోచన చేసి ఒక మెడికల్ కాలేజీ పెడతానంటేనే, నాలాంటి వాడికి కొంచెం గుండె గుబేలు మంటుంది.

శ్రీ పి.యాదగిరి: కానిష్టండి. ఇంకా ప్రాజెక్టులు కూడా ఉన్నాయి. 45 ఇరిగేస్వర్ ప్రాజెక్టుల గురించి కూడా చెప్పాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోశయ్: చెబుతా, చెబుతాను. నీవు అప్పుడే ఇట్లా గొక్కుంటే ఎట్లాగయ్యా. (నమ్మలు). యాదగిరి, నీవు అప్పుడే దురద పెట్టి గోక్కొపట్టు. చెబుతాను. ప్రాజెక్టుల గురించి కూడా చెబుతాను. అన్ని కూడా చెబుతాను. ఏది వదలిపిట్టసు. నీకు ఏది డపుట్ పున్నా ఇంకోక గంట అయినా, ఇవాళ భోజనం కూడా వాయిదా వేసుకుని నీతో కూర్చుంటాను. సార్ ఇని, ఇన్ని మెడికల్ కాలేజీలు కాకుండా, *actual*గా విద్యా రకంగా ఒక్కొక్క ఐ.ఐ.ఐ. రూ.1200.00కోట్లు ఖర్చు అపుతుంది. అలాగే, ఇలా ఎన్నో పెట్టారు. ఇవాళ *ultimate*గా మా ధ్వేయం ప్రతి జిల్లాకు ఒక యూనివర్సిటీ రావాలి. ఆ దిశలో ప్రయోగం చేస్తున్నాం . విజయనగరం, పులివెందుల, కొండగట్టులలో మూడు ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేశాం . రాబోవు కాలంలో, ఇప్పుడు ప్రవేటు రంగంలో కానిష్టండి. ఇవన్ని కలిపితే బహుళ 350 ఎన్నో అయ్యాయి ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు. కర్రెక్ట్ నా వీరభద్రరావు గారు. 340, ఇంకా వస్తున్నాయి. కానీ చాలా వస్తున్నాయి కదా, మనకెందుకులే అనుకోకుండా, గవర్నమెంట్ తన బాధ్యతగా తీసుకుని మరొక మూడు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలను, అలాగే రాబోవు విద్యా సంవత్సరంలో మెడక్ జిల్లాలో ఏర్పాటు అపుతున్నటువంటి ఐ.ఐ.ఐ.లో తరగతులు ప్రారంభమవుతాయి. 21 అంశాలలో ఐదు సంవత్సరాల *Integrated Graduate Course*ను ప్రవేశపెడుతున్నాం.

మ.2.30

విద్యార్థులకు ఉపాధి అవకాశాలు పెంపాందించడానికి 3 విశ్వవిద్యాలయాలలో ఫినిపింగ్ స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. శ్రీకాకుళం, పరంగల్, విశాఖపట్టం, ఆదిలాబాదు గిరిజన ప్రాంతాలలో 5 కొత్త ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. వీటిల్లో చేర్చనిది, రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఒక డిగ్రీ కాలేజి ఏర్పాటు చేయడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు అంగీకరించారు. అది కూడా ఉంది. ఎస్టోలీష్మెంట్ ఆఫ్ ఇనీస్ట్రీయులర్ ఆఫ్ ఎక్స్పెలెస్స్. ఇని కాకుండా ఎలాట్మెంటు గురించి ఒక మాట చెబుతాను. **Expenditure on Education.** 2000-01లో ఎక్కుపెండిచర్ రూ.3,799 కోట్లు ఎడ్యుకేషన్కి. 2001-02 లో రూ.3,909 కోట్లు. 2002-03 లో రూ.3,935 కోట్లు. 2003-04 లో రూ.4,425 కోట్లు. మొత్తం 4 ఏళ్ల పీరియడ్లో రూ.16,068 కోట్లు విద్య మీద ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 2004-05 లో రూ.4,300 కోట్లు, 2005-06 లో రూ.5,199 కోట్లు, రూ.2006-07 లో రూ.5,985 కోట్లు. 2007-08 రిప్రైజ్ ఎస్ట్రీమేట్ ప్రకారం రూ.8,047 కోట్లు, 2008-09 బడ్జెటు ఎస్ట్రీమేట్లో రూ. 10,686 కోట్లు. See the comparision. ఎడ్యుకేషన్ అంటే దయచేసి మా త్రిధ్వఫిగర్స్లో చూడండి, నోటితో కాదు.

అలాగే వైద్యం గురించి మాట్లాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. చాలా మంది మాట్లాడేరు. ఒకరిద్దరు రాజీవ్ ఆర్గ్యూల్ గురించి మాట్లాడేరు. నాగేశ్వర్ గారు ఒక మాట అన్నారు, అఫీసర్సు కంటే మెడికల్

రీయింబర్పుమెంటు ఎమ్మెల్సీలకు, ఎమ్మెల్సీలకు తక్కువ ఉంది అని. వారన్నాక, నేను డిపార్ట్మెంటులో ఎంక్వయిరీ చేయించాను. తేడా లేదు. On par ఇస్తున్నారు. బిల్సు రీయింబర్పుమెంటు ఉంటుంది. ఇండివిడ్యుషనల్స్కి కాదు, హస్పిటల్స్కి. వారు క్లెయిమ్ చేస్తారు. మీకు గాని, నాకు గాని ట్రీట్మెంటు చేస్తే, ఆ ట్రీట్మెంటుకి అయిన భర్య అనుపత్రి వారు క్లెయిమ్ చేస్తారు. అలాగే గ్రేడ్ వన్ ఆఫీసర్లుకు ఆ ప్రావిజన్ ఉంది. ఎమ్మెల్సీలకు మామూలుగా ఒక లక్ష రూ. సీలింగ్. అది కాకుండా నాగేశ్వర్ గారికి చెప్పేది, క్లాస్ వన్ ఆఫీసర్లుకి గాని, మనకు గాని ట్రీట్మెంటు ఏదైనా స్పెషల్స్గా చేస్తే దానిని ప్రభుత్వం స్పెషల్స్గా అప్రూవ్ చేస్తుంది. ఆ పార్టీ ఈ పార్టీ అని కాదు. అందరికీ ఇస్తున్నాము.

అలాగే 108 గురించి మిత్రులు మాటల్డాడేరు. 108 అంటే ఇదేదో ప్రైవేట్ ఆర్గానేజేషను అనుకుంటు న్నారు. అది వాస్తవం కాదు. 95% of the recurring expenditure మనం చెల్లిస్తున్నాం. టెక్సులజీ వారిది. 500 వాహనాలు అవసరమైన కంప్లీట్ ఎక్స్ప్రెస్ మెంటులో, ఇన్స్ప్రోఫ్ట్ క్లూబ్లో మనం కొనిస్తున్నాము. ప్రతి వెహికిల్కు నెలకు రూ.14 వేలు మెయింబెన్సుకి ఇస్తున్నాము. రిసేర్చు వస్తే రూ.4 వేలు చోప్పున వెహికిల్కు ఇస్తున్నాము. ఇప్పుడు ఇచ్చి, మనమూ, వాళ్లా కలిపి నడవడం జరుగుతోంది. ఈ రోజు 108 ద్వారా వేలాది మంది ప్రాణాలను రక్షించే అవకాశం కలిగింది. రాష్ట్రంలో ఎక్కడ ఉన్న టోర్స్ ప్రీ కార్లో, ఛార్జీ లేని కార్లో పిల్స్తే, అది ఫేక్ కార్లో కాకుండా, నిజమైన కార్లో అయితే 3-4 నిమిషాల్లో అక్కడకు దగ్గరగా ఉన్న పాయింట్లో హస్పిటల్ నుంచి వెహికిల్ పంచించి, ఎనలైజ్ చేసి చెబుతున్నారు. ఇది భారతదేశంలో మన రాష్ట్రంలో తప్ప ఇంకెక్కడా లేదు. ఇటీవల గుజరాత్ రాష్ట్రం వారు వచ్చి చూసి, ఈ 108 మా రాష్ట్రంలో ఇంప్లిమెంటు చేయమంటున్నారు. భారతదేశం మొత్తం నడవగలుగుతారా అని గవర్న్మెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు అడుగుతున్నారు. ఇది సస్టైయిన్ చేసి, ఎస్టోబ్లీవ్ చేయడానికి ఇంకా కొంత కాలం పడుతుందని అన్నారు.

ఇది కాక రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ గురించి కొండరు బాగుంది అన్నారు. ఒకరిద్దరు విమర్శ చేశారు. Please understand. దీనిని ఏ ప్రైవేటు హస్పిటల్ వారినో ఆదుకోడానికి గాని, బాగు చేయడానికి గాని పెట్టింది కాదు. అది కానే కాదు. ఈ రాష్ట్రంలోని ప్రజల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని చేసింది. నాగేశ్వర్ గారూ, మీకు, అందరికీ తెలుసు. మిడిల్ క్లాసు వారు ఉన్నతమైన హస్పిటల్కు వెళ్లి రోగాలకు చికిత్స చేసుకుని, భగవంతుడి ఆశీస్సులు ఉంటే బయటకు వస్తున్నాడు. బిలో పొవర్స్ లైస్ వారు మృతి చెందితే సంసారం కూలిపోతుంది. దీనిని చూసి ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఇన్వోవెటివ్ మెథడ్లో ఆరోగ్యశ్రీ పథకం పెట్టారు. రాష్ట్రంలో అనేకసార్లు సంప్రదింపులు చేసి, నేను పైద్యశాఖా మంత్రిగా ఉన్నతుడు ప్రతిపక్షాలతో కూడా సంప్రదించాను. ఆ రోజులలో మాటల్డాడి, మన గవర్న్మెంటు ఆరోగ్యశ్రీ కింద చేసే దానికి, ప్రీ గాకాదు, మామూలుగా కవరయ్య బీమా కంపెనీ, వారికి చెల్లిస్తుంది. On par with Private hospitals. అలాగే ప్రైవేటు హస్పిటల్లులో ఉన్న వారికి కూడా సహాయం అందించడం జరుగుతుంది.

దీనిలో సహాయం పొందిన వారి గురించి మనని చేస్తాను. రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ పెట్టాక, 11 నెలల్లో మొత్తం నెట్వర్క్ హస్పిటల్లు సంఖ్య 108. ఈ నెంబరు కూడా 108తో కాకతాళీయంగా కలిగింది. ఇది ప్రైవేటు గాని, గవర్న్మెంటు గాని. ఇప్పటి వరకూ 1994 పెట్టాము, ట్రైనింగ్ కోసం. దీనిలో సర్జరీ చేయాలిసు కేసులు 20,913 వచ్చాయి. వాటిలో సర్జరీ చేసి, డిశార్జీ అయిన కేసులు 19,236. దీనిలో ఖర్చు అయింది రూ. 93,80,15,629. క్యాంపులలో చూసిన పేపర్లు 4,19,256 మంది. అపుట్ పేపర్లు సంఖ్య 32,167. ఇన్ పేపర్లు సంఖ్య 23,988. ప్రీ అఫ్టైజేషన్ నెట్వర్క్ హస్పిటల్లు వారికి ఇచ్చింది

23,988. ఇలాగ ఈ కేసులు చాలా స్థినింగ్ చేసి, పంపుతున్నాము. ఇది వరంగా పని చేస్తోంది. వాళ్ళ మన స్వార్థిగా జీవిస్తున్నారు.

ఒక మాట. మీరందరూ అనుభవజ్ఞాలు. రాష్ట్రంలో చిన్న పిల్లలకు హృద్దోగ చికిత్స ఫ్రీగా చేయాలని ఉంది. ఇటువంటి కార్బోక్సిలిమం మన రాష్ట్రంలో తప్ప భారతదేశంలో ఎక్కడా లేదు. **Somehow** ఒక ఉధ్యమంలగా వచ్చింది. పిల్లలకు ఎంతేకాలంగా ఈ జబ్బులు ఉన్నప్పటికీ ఎవరూ ఇంతవరకూ పట్టించుకోలేదు. గతంలో మీరు గాని, మేము గాని పరిపాలన చేసినప్పటికీ పట్టించుకోలేదు. ఈ గవర్నమెంటు పచ్చేక పట్టించు కుని వారందరికి కొన్ని వేల మందికి ఆపరేషను చేయించి, ఇంతటితో అయిపోయింది అని అనుకోవడం లేదు. ప్రతి జిల్లాలో పీరియాడికల్గా స్థినింగ్ చేసి, లిస్టపుట్ చేసి, అది ఇమ్మిడియెట్ట్‌గా చేయాలా, రెండు నెలల తర్వాత చేయాలా, **6** నెలల తర్వాత చేయాలా, అసలు అక్కడేదా అనేది డిష్ట్రిక్ట్ చేసి, ఒక క్రమ పద్ధతిలో చిన్న పిల్లలను ఆదుకునే అద్భుతమైన కార్బోక్సిలిమం ఈ రాష్ట్రంలో మాత్రమే జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాము. అంతేకాకుండా వాళ్ళకు ఆపరేషను అయినాక మెడిసిన్సు ఇస్తున్నాము.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రసూతి సేవలు, శిశువుల పెరుగుదల, ప్రాణాంతక వ్యాధులు వీటికి సంబంధించి గ్రామీణులకు అవగాహన కల్పించి, సరైన వైద్య సేవలు అందించడం కోసం జాతీయ ఆరోగ్య పథకం కింద సంచార వైద్య కేంద్రాల ద్వారా వైద్య సేవలు అందిస్తున్నాము. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో హాల్పు వాలంటీర్సును పెట్టాము **70 వేల మందిని. ఒక పెయింగ్, రెండు వేల మందికి ఆ ఏరియాలో హాల్పు వాలంటీర్సు ఉంటుంది. ఆమె ఇంటింటికి పెట్టి పరిచయాలు పెట్టుకుని, ఎవరికైనా రుగ్గుత వస్తే ఎక్కుడకు తీసుకువెళ్లాలో అనేది, ప్రత్యేకంగా కాస్టుల విషయంలో ప్రాపర్ట్‌గా మెడిసిన్సు ఇప్పించడానికి, ఇన్స్ట్రిట్యూషన్సులో సర్జరి చేయడానికి తీసుకువెడతారు.**

ఇలాగ వైద్య రంగంలో ఇది పరకు ఉన్న మామూలు కార్బోక్సిలిమాలు కాక మేము చేపట్టిన వాటికి చేసిన కేటాయింపులు కూడా మనవి చేస్తాము.

మ. 2.40

2000-01వ సంవత్సరంలో రూ.1361 కోట్లు, 2001-02వ సంవత్సరంలో రూ.1433 కోట్లు 2002-03వ సంతప్తరంలో రూ.1336 కోట్లు, 2003-04వ సంవత్సరంలో **1452** కోట్లు.

(అంతరాయం)

ఇప్పుడు సమయం **2.40**వి.లు అయింది. నా పరిస్థితి కూడా మీకు తెలుసు. ఇంకా వివరాలు చాలా చెప్పాల్సి ఉన్నా కుడా నేను మరో సమయం ఉపయోగించుకొని ఆ వివరాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఏ సలహా ఉన్నా, ఏ పార్టీ వారు సలహా ఇచ్చినా, మంచి సలహా ఇస్తే పరిశీలన చేస్తాను. ఆచరణయోగ్యమైన సలహా ఉంటే తీసుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాము. చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడడానికి ఉత్సహిస్తున్న వ్యక్తం చేశారు. సుభ్యారట్టి గారు, పద్మ రాజు, సుధాకర్ రట్టి మొదలైన వారు సమయాభావం వల్ల వారికి మాట్లాడడానికి అవకాశం లభించతేపోయింది. అందుకు సభాపతి తరఫున, నా తరఫున మన్మించాల్సిందిగా కోరుతున్నాము. ఈ అప్రాప్తియేషన్ బిల్సి ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అధ్యక్షా, మేము అడిగిన చాలా ప్రశ్నలకు సమాధానం రాలేదు. మేము అడగని విషయాలను చాలా నిశిద్ధికరించి చెప్పారు. నాకు తెలిసినంత వరకు, దేశంలో 20 రాష్ట్రాల్లో ద్రవ్యలోటు లేని పరిస్థితి ఉంది. ముఖ్యంగా శాత్రు ఇండియాలోని రాష్ట్రాల్లో ద్రవ్యలోటు లేదు. ఆర్థిక పరిస్థితులు పెరిగాయి. కాబట్టి, దాని వర్యవసాయంగా మన రాష్ట్రంలోనూ, ఇతర రాష్ట్రాల్లో ద్రవ్యలోటు లేసటువంటి పరిస్థితి నెలకొని ఉంది. లోన్స్ విషయంలో కొంత కాంట్రావర్ష్య ఉంది. సర్వే డిపార్ట్మెంట్ గురించి నేను కూడా గత బడ్జెట్లో చెప్పడం జరిగింది. ఆ నాడు మీరు కాంట్రాడిక్ట్ చేయడానికి అవలేదు. దాని ప్రకారం రూ.90 వేల కోట్ల రూపాయల అప్పులు ఉన్నాయి. గ్యారెంటీలో కలిపి ఒక లక్ష నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు అప్పులు ఉన్నాయి. బడ్జెట్ ఎంత ఉందో అప్పులు అంత వరకు పెరిగాయి. దీని విషయం రాష్ట్రం సవివరంగా తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. దీని విషయంలో ఒక వైట్ పేపర్ పట్టిష్ట్ చేసి ప్రజలకు అందిస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో మా ప్రభుత్వంలో ఏమి ఖర్చులు చేశాము. మీ ప్రభుత్వంలో ఏమి ఖర్చులు చేశారు, సవివరంగా ఒక వైట్ పేపర్ పట్టిష్ట్ చేస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్ : పుస్తకాలన్నీ అఫీషియల్గా పట్టిష్ట్ అయ్యాయి. నిన్న అసెంబ్లీలో చూశాను. ఇంతెత్తున అక్కడ పెట్టి ఉన్నాయి. ఎమ్.ఎల్.ఎల్.లు వెళ్లిపోతున్నారు, ఎవరైనా తీసుకువెళ్లండంటే, ఎవరు మోసుకువెళతారండి మా పల్ల కాదు అన్నారు. మీరు చదువుతారు కాబట్టి చెపుతున్నాను. అన్ని పుస్తకాలు ఉన్నాయి. సమాచారం పూర్తిగా ఉంది. మాది ట్రాన్స్‌పరెంట్ గపర్స్‌మెంట్. మేమే కాదు మీరు పరిపాలించినపుడు కూడా వీటన్నిటిని పట్టిష్ట్ చేశారు. ఇందులో సీలైట్ ఏమీ లేదు. ప్రత్యేకంగా వైట్ పేపర్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదు. నేను ఇందకన చెపుతుంటే, ఇప్పటికే విసుగు వచ్చి నువ్వు అన్నం తిని వచ్చావా ఏమిటి అని అన్నారు.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : శ్రీకాకుళం జిల్లా వరకు పది లక్షల ఎకరాల వ్యవసాయం భూమిల్లి అక్షిజెప్స్ చేయడానికి సంకల్పించారు. దాని పల్ల రైతాంగం బగా దెబ్బతింటారు. మీరు ఆ ప్రపోజుల్ని ఉపసంహరించుకొంటారా?

శ్రీ కె. రోశయ్ : వీరభద్రరావు గారు అప్రాపియేప్స్ బిల్సై మాట్లాడేస్తుడు, అన్ని సబ్జక్చలపై మాట్లాడే అవకాశం ఉంటుంది. కారిడార్స్, సెఱ్సులు, ఇంకెన్సీ పడవలు ఉన్నాయి, ఇంకోట్, ఇంకోట్, నంటి వాటిపై వెంటనే జవాబు చెప్పమంటే చెప్పలేము. మీరు రెయిజ్ చేసిన అంశాలు మా వారు నోట్ చేసుకొన్నారు. Everything will be looked into. మీరు చెప్పిన సలహో కూడా, ఆ కారిడార్ని చాలా మంది ఎక్స్‌పర్ట్స్ పట్టి చేశారు. దీన్ని బెస్ట్ కారిడార్గా డెవలప్ చేసి ఉంటే, గుజరాత్ కంటే కూడా మంచిది అవుతుందని చెప్పారు. . గుజరాత్ కంటే మెరుగైన అవకాశాలు వస్తూయని చెప్పారు. అక్కడ Special Economic Zones ఉండడం పల్ల, వారు ఎంతో సంపదను సంపోదించుకొన్నారు, ఆ విషయంలో మనం చాలా వెనుకబడి ఉన్నామంటే, ఇప్పుడు వేగవంతమైన అడుగులు వేస్తూ, 49 SEZలకు Govt. of India నుండి అఫ్రాపర్ వచ్చింది. ల్యాండ్ అక్షిజెప్స్ ఎంత ఔతుంది, గపర్స్‌మెంట్ ల్యాండ్ ఎంత ఉంది, వాటి విపరాలు ఇప్పుడు చెప్పడం సాధ్యం కాదు. తరువాత కావాలంటే I can provide that information.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులను ట్రైంథెన్ చేస్తే బాగుంటుంది..

శ్రీ కె. రోశయ్య : ప్రభుత్వ ఆనుపత్రులను డెవలప్ చేయడానికి ప్రత్యేకమైన ప్రావిజన్ ఇచ్చాము. డెవలప్ చేయమని చెప్పాము. ఈ కేసులను కూడా అక్కడకి పంపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కానీ వచ్చేటటువంటి రోగి పర్టీక్యులర్ గా ఘలనా ఆనుపత్రి కావాలంటే మా పట్ల కాదని చెప్పి పరిసిష్టతి లేదు. అతని చాయిస్ గపర్చుమెంట్ హస్పిటల్ కాదు. గపర్చుమెంట్ ఆనుపత్రుల్లో కూడా ఎఫీపియంట్ సర్జన్ యొక్క కొరత ఉంది, వాటిని భర్త చేయడానికి, యు.బి.సి. స్క్రూల్స్ తో జీత భత్యాలు ఇచ్చి తీసుకొంటున్నాము. మేము తీసుకొంటున్న చర్యల గురించి చెప్పాలంటే ఒక రోజంతా నరిపోతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

డా. కె. నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షుడు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఐపిఎం, ఐపిఎం, ఐపిఎం లను పెట్టింది. ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సెస్ ని పెడుతోంది. నా రికోర్డ్ ఏమంటే, ముఖ్యమంత్రి గారు జర్నలిజంలోని ప్రమాణాల గురించి ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇక్కడ Indian Institute of Journalism పెట్టి దేశంలోనే మొట్ట మొదటగా మన రాష్ట్రం ఉంటుంది. మన రాష్ట్రంలో మీడియా బాగా డెవలప్ అపుతోంది. పత్రికలు, టి.వి. ఛాపల్ పెరిగాయి. మన రాష్ట్రం ముందుండాలి. Indian Institute of Journalism పెట్టండి. లేదంటే, ఉప్పానియా యూనివర్సిటీలో జర్నలిజం డిపార్ట్మెంట్ చాలా ప్రాచీనమైంది. దాన్ని అప్ గ్రేడ్ చేసి National Institute ప్రైట్ తెచ్చి చేసే విధంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య : మీరు ఇచ్చిన సజహన్ బెస్ట్ సజహన్. మా అందరికి ఆమోదయోగ్యమే. కానీ నేను Yes అని చెప్పడానికి లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు లేరు. వారితో మాట్లాడి, I hope we can come to you with a positive answer.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : ఈ Special Economic Zone ల గురించి మంత్రి గారు స్పష్టమైన హామీ ఇప్పలేకపోయారు. నుమారు పది లక్షల ఎకరాల రైతుల భూములను అక్కిజిప్పు చేయవద్దని చెప్పినా దానికి స్పష్టమైన సమాచారం చెప్పలేదు. ఆరోగ్య శ్రీ పథకానికి ఖర్చు చేసే దానికి బదులుగా ప్రభుత్వ ఆనుపత్రులను బలోపేతం చేయండి అంటే కూడా వారి నుండి స్పష్టమైన హామీ లేకుండా పొయింది. పంచాయతీరాజ్ సంస్థలను బలోపేతం గురించి మాట్లాడాను. దాని పైన నారు స్పష్టమైన ఆదేశాలు హామీ ఇప్పడంలో విఫలమయ్యారు. అదే విధంగా భూముల అమ్మకాన్ని ఆపమని చెప్పడం జరిగింది, కొండల అమ్మకాన్ని ఆపమని చెప్పడం జరిగింది. వీరు దేనికి స్పష్టమైన హామీలు ఇప్పలేదు. కాబట్టి ఈ బిల్ని మేము ష్యతీరేకిస్తూ, మంత్రి గారి సమాధానం పట్ల మా అసంతృప్తిని వ్యక్తం చేస్తూ, మేము మా పార్టీ తరఫున వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(తెలుగుదేశం పార్టీ ఎమ్.ఎల్.సి.లు సభ నుండి వెళ్లిపోయారు)

శ్రీ కె. రోశయ్య : మీరు వాకోట్ చేసి వెళ్లిపోతున్నారు. మీరు యాదగిరి గారు ఉంటే భూముల అమ్మకాల గురించి మరోమారు చెప్పతాను వినండి.

(సభలో కొంత మంది సభ్యులు వారికి వినాలని లేదు అంటూ అన్నారు)

భూముల అమ్మకానికి సంబంధించిన జి.బి. మోము తెచ్చింది కాదు. 2002 వ సంవత్సరంలో ఆనాటి ప్రభుత్వం భూములు అమ్మవచ్చాని, అమ్మడమే కాదు, స.ఎమ్.జి. సంస్కరు మానుఢి పట్లలో 500

ఎకరాలు, గబ్బిబోలీలో 400 ఎకరాలు, ఎకరం ఏబై వేల చొప్పున ఎప్పుడు ఈ శాసనసభ రద్దెపోయిన తరువాత కేర్ టేకర్ గపర్మెంట్లో ఉండి, ఉదయం అలోచన మొదలు పెట్టి సాయంత్రానికి క్యాబినెట్ రిజోల్యూషన్ ల్యాండ్ హోండ్సేపర్ చేయడం జరిగింది.

మ. 2.50

అలాగే మరొక 500 ఎకరాలు మామిళ్లపల్లి రూ. 25 వేలు అనలు, సాంత ఇళ్లకు ఏమీ లేదు. అడ్వొమ్స్ పొసెపర్ ఇష్టమని చెప్పారు. ఇలా మహాసుభావులు .

శ్రీ పోచిం రెడ్డి సుబ్బా రెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను ఎక్కువ చెప్పను. ఎందుకంటే మా మిత్రులు అందరూ చాలా ఆక్రోశంగా ఉన్నారు. నేను ఏమీ ఉపన్యాస దోరణిలోకి పోవలసిన అవసరం లేదు. పెద్దలు చెప్పినవి విన్న తర్వాత ప్రతిపక్షనేతలు వాకాట చేయడం అన్నది బాధాకరంగానే ఉంది. మరి ఎందుకో వారు అన్ని విని రోశయ్య గారు బాగా చెప్పారని అన్నారు. నురలా ఇలా చేశారు. నేను ఒకటే అడుగుతు న్నాను, ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ దేశంలో ఇన్కం టాక్సు ఎగురగొట్టి, భ్లాక్ మనీ గొడల్లో దాచుకునే వారి గురించి మన ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నదనే విషయం నాకు దయచేసి తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది. అలాగే, ఎసిబికి దోరికిన వారి గురించి, కోట్ల రూపాయలు దిగమింగిన వారిని గురించి, అంటే ప్రజల సొముసు ఆ విధంగా కొందరి చేతుల్లో భద్ర పరచుకున్న వారి మీద ప్రభుత్వం ఏం చర్యలు తీసుకుంటోంది అన్నది తెలియ జేయాలి.

(అంతరాయం)

అపునండీ, టీచర్లు అంటే వారు మానవులు కాదా? సమాజంలో వారు సభ్యులు కారా? ఈ రాష్ట్రాన్ని, దేశాన్ని అవసీలితో భ్లాక్ మనీతో, ఇన్కం టాక్సు కట్టకుండా, కమ్మర్చియల్ టాక్సు కట్టకుండా ఈ రోజు గుత్త పెట్టుబడిదారీగా ప్యాపారిస్తున్న వారి గురించి ఈ నాడు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడానికి అవ కాశం లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను.

రెండవది భూ పంపిణీ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుంటోంది. దానిని ఇంకా స్పీడెస్ చేసి, ఈ 4 సంవత్సరాలలో 7 లక్షలు చేశారు. ఇంకా పంపిణీ చేయాలి. ఈ ప్రభుత్వం స్పీడుగా ఈ పంపిణీ విషయంలో ముందుకు పోవాలని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

3 వ విషయం రాజకీయ నిర్దయం గాని, ఇంకోటి గాని, ఎన్నికల మ్యానిఫిస్ట్ అనుకోండి. రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యాన్ని ఇంప్లిమెంటు చేయాలని ఈ ప్రభుత్వం అనుకుంటోంది. చాలా సంతోషం . కాని, దీనిని అమలు చేయడం ద్వారా , మనుషులకు పనులు దొరకకుండా సోమారిపోతులుగా అపుతారేమో చూడాలి. ఆ నాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని, ఆనాడు ఉన్న ధరల పరిస్థితిని , ఆ నాడు రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యాన్ని ఇచ్చిన సేపథ్యాన్ని , ఇప్పుడున్న ఆదాయాల వసరులను బట్టి రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం ఇష్టడం సమర్థనీయమా కాదా అన్నది ఒక సారి ప్రభుత్వం ఆలోచించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

సరే, సభీడీ రూపంలో ప్రభుత్వం ఇష్టుంది కాని, ... (అంతరాయం) నేను వ్యతిరేకించడం కాదండీ. దానిని ఆహ్వానిస్తూనే ఉన్నాం .

మిస్టర్ శైర్కన్: మీరు సూచన ఇచ్చారు. నరిపోయింది.

శ్రీ జి. వెంకట రమణా రెడ్డి : అధ్యక్షా, నాకు 311లో అవకాశం ఇచ్చారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి డా. రాజశేఖర రెడ్డి గారు, ప్రమాణ స్పీకారం చేసిన మరుక్షణమే, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి శాంతి భద్రతలలో ప్రధానమైనటువంటి సమస్య నక్షలైట్టు సమస్య. దానిని గుర్తించి, వారితో నేరుగా చర్చలు చేసి, ఈ నక్షలైట్టు సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారాన్ని కనుగొనేత పరకా వారితో చర్చలు చేయడం జరిగింది. ఆ చర్చల పర్యవసానం, ఈ రోజు ఈ రాష్ట్రంలో అంధ ప్రదేశ్ అంతటా, గ్రామాలు వదలిపట్టి పోయినటువంటి వారు చాలా మంది తిరిగి గ్రామాలకు వస్తున్నారు. ఆంధ ప్రదేశ్ అన్ని రకాలుగా అభివృద్ధి చెందుతున్నది అంటే, అందుకు కారణం రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి చాలా బాగుండని, అందులో ఏ మాత్రం సందేహం, అనుమానం లేదని మనవి చేస్తున్నాము. కాబట్టి, ఈ ప్రభుత్వం మాటలను నమ్మి, ఈ ప్రభుత్వం మీద, ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారి మీద సమ్మకంతో చాలా మంది కరడుగట్టిన నక్షలైట్టు జనజీవన ప్రవంతిలో కలసి పోయారని తెలియజేస్తున్నాము. అలాంటి నక్షలైట్టు పట్ల ప్రభుత్వం చాలా సాను కూలంగా స్పుందిస్తూ ఉండటం మూలంగా చాలా మంది నక్షలైట్టు జన జీవన ప్రవంతిలోకి వచ్చారు. ఇంకా కొంత మంది మిగిలిపోయి ఉన్నారు. వారు కూడా జన జీవన ప్రవంతి లోకి రావాలని ప్రభుత్వం ఆహ్వానిస్తున్నది. ఆ ఆహ్వానాన్ని మన్నించి వివిధ స్థాయిలలో ఉన్న నక్షలైట్టు ఇప్పటికే జన జీవన ప్రవంతిలోకి రావడం జరిగింది. వారి కోసం, వారి సంక్షేమానికి ప్రభుత్వం ఇప్పటికే చాలా చర్చలు తీసుకున్నట్లుగా మేం వింటున్నాం. కానీ ఇంకా చాలా గ్రామాలలో ఉన్న నక్షలైట్టుకు ప్రభుత్వ పోలీసు అధికారుల నుంచి కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురుపుతున్నాయి. ఇదివరలో ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది, వారు జన జీవన ప్రవంతిలో కలసి నట్టే వారి మీద ఉన్న కేసులను ఎత్తివేస్తామని. అయినా, ఇంకా పోలీసు అధికారులు, కొత్తగా ఒక సిబ వస్తే అక్కడున్నటువంటి మాజీ నక్షలైట్టును పిలిపించి వారిని ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. దయాపరుడు, కరుణా మయుదు అయిన రాజశేఖర రెడ్డి గారు, మంచి హృదయంతో ఉన్న వారు వారు ఆ చట్టాన్ని ఏ విధంగా మార్చి చేస్తారో గాని, వారికి ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాము. ఈ రాష్ట్రం శాంతికి కామ ధేను పుగా మారాలని, దోహదపడాలని కోరుతున్నాము.

SRI B.KAMALAKER RAO: I wish to raise the issue related to demolition on regularization of the unauthorized buildings as well as regularization of the approved buildings Government after Government allowed so many disturbances. Sir in 1998 Government has come with the regularization, there are some applications. Some applications are still pending. Meanwhile our government to felicitate the needs of people have come with the new plan recently. But there are somany impediments. I request the government to explain the cases in due course and explain them to the people at the earliest for future care at large.

శ్రీ దాచూరి రామి రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఎడ్యుక్షన్ డిపార్ట్మెంట్లో వేల కోర్టు కేసులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి. దానికి ప్రధానమైన కారణం, పాలసీగా కోర్టులో తీర్పు వచ్చినపుడు, దానిని జనరలైజ్ చేసి అనులు జరిపి పుంటే ఇంత త్రమ పుండేది కాదు. డిపార్ట్మెంటు వారు ప్రతి ఒక్కరినీ కోర్టుకు పోల సిందిగా చెబుతున్నారు. పాలసీ ఒకరికి వచ్చిన తీర్పే మరొకరికి కూడా వస్తుంది. కాబట్టి డిపార్ట్మెంటుకు చెప్పి, పాలసీలో ఏ నిషయం వచ్చినా కావాలంటి మీరు రెప్పుాజ్ చేయండి. కానీ చివరకు ఒక్క తీర్పుగా కస్టర్

చేస్తే, జనరలైజ్ చేస్తే ప్రభుత్వానికి శ్రమ ఉండదు, డబ్బు మిగులుతుంది. కంటెంప్ట్ కేసులు తగ్గుతాయి. దీనికి మీరు క్షారిఫీకేషను ఇవ్వాలండీ.

రెండవది డిఫ్క్షు విషయంలో సంటుల్ గపర్చుమెంటు వారు వేరే వేరే మంత్రిత్వ శాఖలు పెట్టడం, ఎడ్యూకేషన్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధం లేదనడం . మీకు డబ్బు అటూ ఇటూ ఎందుకు చేయకూ ఉదని ఇటీవల ఒక సర్క్యూలర్ మన డిపార్టుమెంటుకు వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది.

శ్రీ క. రోజ్యయ్ : అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు రామిరెడ్డి గారు ఇస్తుడు ఫ్రెంగా మాట్లాడారు కాబట్టి గుర్తున్నాయి. అలాంటి లెటర్ సంగతి నాకు తెలియదు. కనుక్కుని చెప్పవలసిందే. రెండవ మాట ఒక జడ్డి మెంటు వస్తే, అది ప్రినిపుల్ట్ గా అందరికి వాడితే కేసులు తగ్గుతాయి అన్నారు. ప్రభుత్వానికి లిటగీకేషన్సు పేర గాలని గాని, ఖర్చు పేరగాలని గాని ఉండదు. కానీ ఒక జడ్డిమెంటు ఇచ్చేపుడు .It applies to all these people who come under this category. అంటే ఫర్మలేదు. కానీ ఇండివిడ్యువర్లగా పును వారికి ఇందులో అనుమతిస్తే, దానిని జనరలైజ్ చేయడం కష్టం . ఎనీవే మీరు చెప్పిన సలహాకు అస్కూరం ఎక్కు డైనా పున్నదేమో ఎడ్యూకేషన్ డిపార్టుమెంట్, లా డిపార్టుమెంట్‌ని మరొకసారి చూడమని చెబుతాను.

తర్వాత , అధ్యక్షా, రమణా రెడ్డి ఒక మంచి సలహా ఇచ్చారు. దాని గురించి డీవియేషన్ లేదు. దాని గురించి నేను ఇక్కడ రెండు మాటలలో జవాబు చెప్పడం సాధ్యం కాదు. అది హోం మినిష్టరు గారు, ముఖ్య మంత్రి గారు కూర్చుని మీ సలహాను ఆలోచించి జవాబు చెప్పవలసిన అవసరం పుంది.

సార్ అలగే అనేక రకాలైన భావాలున్నాయి. ఒక ప్లాన్ అప్రావ్ చేస్తే డీవియేషన్ ఒక రకంగా ఉంటుంది. అది కార్బోరేషన్లో ఒక రకంగా, మునిసిపల్ కౌన్సిల్లో ఒకరకంగా, పంచాయతీ లలో ఒక రకంగా ఉంటుంది. అలగే అసలు అప్రావ్డ్ ప్లాన్ కాదు గాని, అసలు అప్రావ్ కాకుండా కట్టిన వాటిలో, అనాఫ్రైజ్ కన్సప్క్షము, వీటిని డిమాలిష్ చేయాలంటే పెద్ద అప్రావ్ల వస్తుంది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని చాలా స్థాదీ చేసి దీనిలో ఒక సిస్టం అప్రావ్ చేశారు. ఏదీ, అనాఫ్రైజ్ కన్సప్క్షమును రెగ్యులైజ్ చేయడం కాని, లేకపోతే డీవియేషన్ పును వాటిని పెనాల్టీ వేసి చేయడం గాని ఒక సిస్టం పెట్టారు.

మ. 3.00

ఆ సిస్టము మొదటిసారిగా ఇదివరలో కూడా ఒకసారి వచ్చింది. కానీ ఈసారి పెట్టినటువంటి సిస్టం కొంచెం ఇంప్రొఫ్స్ గానే పెట్టారు. దానిలో ఇండివిడ్యువర్లగా ఏమైనా ఇంబందులు ఉంటే, those people can approach the concerned authorities.

MR.CHAIRMAN : The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2008 (as passed by the A.P.. Legislative Assembly) be taken into consideration”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 AND 3, SCHEDULE, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

MR. CHAIRMAN : The question is :

“That Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long title do stand part of the Bill”

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI K. ROSAIAH : Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2008 (as passed by the A.P Legislative Assembly) be passed”

MR.CHAIRMAN : Motion moved. The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 2008 (as passed by the A.P. Legislative Assembly) be passed.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

SRI K.ROSAIAH :- Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No2) Bill, 2008 (as passed by A.P.Legislative Assembly) be taken into consideration.”

MR.CHAIRMAN : Motion moved. The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2008 (as passed by A.P.Legislative Assembly) be taken into consideration.”

(Pause)

The motion was adopted and the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2008 (as passed by the A.P.Legislative Assembly) was considered.

Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title..

MR. CHAIRMAN : The question is :

“That Clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1,Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(Pause)

The motion was adopted and clauses 2 and 3, Schedule, Clause 1 Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR. K. ROSAIAH : Sir, I beg to move :

“ That the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2008 (as passed by the A.P. Legislative Assembly) be passed.”

MR. CHAIRMAN : Motion moved. The question is :

“ That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 2008 (as passed by the A.P .Legislative Assembly) be passed.

(Pause)

The motion was adopted and the Andhra Pradesh Appropriation (No.2) Bill, 2008 (as passed by the A.P.Legislative Assembly) was passed.

సభా సమావేశ ఉంచిన పత్రములు

A copy of the Annual Report of Andhra Pradesh Public Service Commission for the year 2004-2005 together with Memorandum as required under Clause (2) Article 323 of the Constitution of India.

2. A copy of the statement of Fiscal Policy as required under Section 5 of Andhra Pradesh Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2005.

Statistics for the fourth session .from 12-02-2998 to 29-03-2008.

1. No. of days for which the Council sat.	24
2. No .of hours for which the Council worked.	99 hrs.19mts
3. No. of Starred Questions answered orally.	182
4. No. of answers to Un-starred Questions included in the lists And circulated to the Members (printed list)	15
5. No. of Short Notice Questions answered	17.
6. No. of answers to Starred Questions placed on the Table of the House on 29-03-08	158
7. No. of answers to Un-Starred Questions placed on the Table Of the House on 29-3-08	02

8. No. of Notices under Rule 311 and statement made by the Ministers..	17
9. No .of Supplementaries.	587
10. No. of answers to Short Notice Questions placed on the Table of The House on 29-03-08	85
11. No. of Notices under Rule 70 admitted and Statements made By the Ministers.	05
12, No. of speeches made by the Members.	295
13. No. of statements made by the Ministers.	62
14. No. of Bills passed.	22.
15. No. of Discussions on Policy Notes.	04.

PARTY POSITION IN THE COUNCIL LAS ON 29-03-08

1. Indian National Congress.	38
2. Telugu Desam Party.	13
3. Communist Party of India (Marxists)	01
4. Communist Party of India.	02.
5. All India Majlis Ittehad-Ul-Muslimeen.	01
6. Progressive Democratic Front.	07
7. Democratic Peoples Front.	04.
8. Independents.	06
9. Nominated	12
10. Vacant.	06

TOTAL	90

With the consent of the House, I adjourn the House sine die.

(The House then adjourned sine die at 3-03 P.M)

*****